

UĞUR KOLEJİ

Uğurlu Gelecek Uğur'la Gelecek

ÖZEL UĞUR ANADOLU LİSESİ
2016 - 2017

YAZ DÖNEMİ
YGS TEKRAR KİTAPÇIĞI

11.Sınıf(Sosyal)

(Coğrafya-Tarih-Din Kültürü-Türkçe)

TÜRKÇE

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil kullanılmamıştır?

- A) Sanatçı yaşadığı devrin tüm özelliklerini taşıyamaz.
B) Sonbaharda yapraklar dallarına veda eder.
C) Eserin bu bölümünde ideal insan tipi anlatılıyor.
D) Lâle Devri'nde çiçek ve bahçe tutkusu doruk noktaya ulaşmıştır.
E) Kuşkular, en kötü gerçeklerden daha zalimdir.

2. Yine bir gün Oğuz Kağan ava gitti. Önünde, bir göl ortasında, bir ağaç gördü. Bu ağacın kovuğunda bir kız vardı, yalnız oturuyordu. Çok güzel bir kızdı. Gözü gökten daha gök idi; saç ırnak gibi dalgalıydı, dişi inci gibiydi. Öyle güzeldi ki, eğer yeryüzünün halkı onu görse "Eyvah! Ölüyoruz!" der ve tatlı süt acı kımız olurdu.

Bu parçada çekimli kaç fiil bulunmaktadır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde haber kipiyle çekimlenmiş bir fiil vardır?

- A) Akşamki davet için hep birlikte hazırlık yapalım.
B) Projenin üzerinde biraz daha gayretli çalışmalısın.
C) Bu konuyla ilgili Mehmet de fikirlerini söylesin.
D) Keşke ben de bu yaz senin yanında olabilsem!
E) Hızla iyileşiyordu, keşke onu görebilsen.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil, dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

- A) Çocuklar her gün bahçede futbol oynar.
B) Uyarılarımıza rağmen kararından dönmüyor.
C) Eve gitmek için daha iyi bir yol bulmalıyız.
D) Zil çalmak üzereyken derse yetiştik.
E) Dinlenmek için iş yerinden iki gün izin almış.

5. Bir kip ekinin başka bir kip eki yerine kullanılmasına zaman (kip, anlam) kayması denir. **Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek vardır?**

- A) Haftaya herkes yazdığı şiiri sınıfa getiriyor.
B) Oyunun ikinci perdesi birazdan başlayacak.
C) Annem sofrayı on dakika önce kurdu.
D) Odanı bu şekilde dağınık bırakmamalısın.
E) Öğretmen sınav kâğıtlarını dün hazırlamış.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik zamanlı fiil çekimine örnek vardır?

- A) Yetiştirdiğim öğrencilerle her zaman gurur duyarım.
B) Seni görmek istemiyorsa buraya gelmesin.
C) Özverili bir çalışmayla bu başarıları elde ettik.
D) Apartman kapısının kapalı olması gerekiyor.
E) Öğrencilerimiz bilgi yarışmasına çok iyi hazırlandı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Kitap okumak her insanın dünyasını zenginleştirir.
B) Duruşma salonunda zaman zaman sesler yükseliyordu.
C) Yolun bu kısmına da yeni bir kavşak yapılacakmış.
D) Eve geldiğinde kendisi de saatin çok geç olduğunu fark etmişti.
E) En geç bir hafta içinde elindeki işi bitirecekti.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, özne-yüklem ilişkisine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Düzenli olarak haftada üç gün yürüyüş yapıyorum.
B) Küçükken akşama kadar sokaklarda oynardık.
C) Okuldaki sınav tarihleri bir ay önce açıklandı.
D) Bugünleri güzel birer anı olarak hatırlayacağım.
E) Bahçedeki meyve ağaçları ilkbaharda misler gibi kokar.

9. Aşağıdakilerin hangisinde yüklem geçişsiz bir eylemdir?

- A) Çantasından yeni aldığı kalemleri çıkardı.
B) Dün akşam yine aynı yerde oturuyordu.
C) Bahçedeki kirazları geçen gün topladık.
D) Dünkü tartışma sınıftaki herkesi etkilemiş.
E) Günlerdir, kaybolan anahtarlığımı arıyorum.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem işteş çatılı bir fiildir?

- A) Bekleyen kalabalık bir anda etrafa kaçıştı.
B) Bir anlık dikkatsizlik yüzünden kaza oluyordu.
C) Her geçen yıl teknoloji biraz daha geliyor.
D) Biraz geç de olsa önerdiğin filmi izledim.
E) Artık onun bu kötü esprilerine iyice alıştım.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, nesne-yüklem ilişkisine göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Paranın mutluluk için yeterli olmadığını bilmelisin.
B) Hayatının her anını dolu dolu yaşamalısın.
C) Onun el yazısını bir türlü okuyamıyorum.
D) Yarınki ödevi nasıl yapacağımızı düşündük.
E) Piknikte yemyeşil çimenlerin üzerine uzandık.

12. Şiir, dil ve duygu dünyasının küçük ama aynı zamanda en nezih gemisi olarak görülmelidir.

Bu cümledeki yüklem çatı özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Etken - Geçişli
B) Edilgen - Geçişsiz
C) Dönüşlü - Geçişli
D) Etken - Geçişsiz
E) Edilgen - Geçişli

13. Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı

I
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı
III

Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle
IV

Canlandı o meşhur ova at kişnesiyle
V

Destansı anlatımla oluşturulmuş bu parçada geçen altı çizili sözcüklerden hangileri fiilimsidir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) Gözlerimiz bazen sıcak bir tebessümü arıyor.
B) Biricik kızım yakında üniversiteye başlayacak.
C) Törende şiir okumak benim için büyük bir mutluluktu.
D) Her mevsimin kendine has güzellikleri vardır.
E) Tembellik etmeseydim, şu an ödevlerimi çoktan bitirirdim.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiilimsinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) Son zamanlarda seni anlamak mümkün olmuyor.
B) Korktuğum anlarda annemin bana sarılışını hiç unutamam.
C) Türk futbolu büyük başarılar kazanmaya başladı.
D) Açık havada da yağmurun toprakla buluştuğunu gözlemliyordum.
E) Hırsız bir süre sonra kameranın görüş açısından çıktı.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi isim tamlaması içinde yer almıştır?

- A) Yanlış yapmadan doğrulara ulaşmak zordur.
B) Okul kütüphanesinin açılışını mütevazı bir törenle yaptık.
C) Sanatçı bazı eserlerini tarihsel olaylardan esinlenerek yazmıştır.
D) Dışarıdan gelen görüntü insanın huzurunu bozuyordu.
E) Uçak yükseldikçe içimi farklı duygular kaplıyordu.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) Lise arkadaşlarımla görüşmeyi en az beş yıl olmuştur.
B) Bu yörenin en beğenilen yemeğini mutlaka tatmalısınız.
C) Bu adam bize verdiği sözlerin hiçbirini tutmuyor.
D) Bir insanın sahip olabileceği en büyük erdem adalettir.
E) Bunca zaman yurt dışına gitmek için para biriktirdim.

18. Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir. Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz. Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Bu metinde kullanılan fiilimsiler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Temel yargıya bağlı küçük yargılar oluşturmuştur.
B) Metnin anlamını destekleyen söz grupları meydana getirmiştir.
C) "Almaksızın" sözcüğü cümlenin anlamını durum bakımından sınırlandıran zarf-fiildir.
D) Fiilimsi ile oluşan bazı söz grupları metinde yer tamlayıcısı görevinde kullanılmıştır.
E) Sıfatlar oluşturarak metne açıklayıcı anlatım özelliği kazandırmıştır.

19. Kurşunlarım yağmur gibi yağarken
Tütünlerim gökyüzünde dönerken
Yıkılası Bağdad seni döğerken
Şehitlere serdar oldu, Genç Osman

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dörtlükteki altı çizili fiilimsinin türce özdeşi kullanılmıştır?

- A) Güzeİlik, çoğu zaman kusurları gizleyen bir örtüdür.
B) Öğretmen bir kandiİe benzer, kendini tüketerek başkalarına ışık verir.
C) Adaletin kuvvetli, kuvvetlinin de adil olması gerekir.
D) Mutluluğu tatmanın tek çaresi, onu paylaşmaktır.
E) Dostluk para gibidir; elde edilmesi kolay, korunması zordur.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiilimsinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır.
B) Tam lazım olduğu gün kitabımı evde bulamadım.
C) Bir süre kapının önünde oturup dinlendi.
D) Sınavı kazandığımı öğrenen Elif havalara uçtu.
E) Yapılacak işleri mutlaka önem sırasına koymalıyız.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi grubu cümleyi zaman bakımından tamamlamıştır?

- A) Hayat sürekli akan ve suyu hiç eksilmeyen bir nehirdir.
B) Adaletin hâkim olduğu yerde, silahın yeri yoktur.
C) Yeni kitabını alınca heyecanla kütüphaneye yöneldi.
D) Akşam yeni bir sanat galerisini ziyaret edeceğim.
E) Çok parası olan değil, çok dostu olan asıl zengindir.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç fiilimsi türüne de örnek vardır?

- A) Rüzgârın kanatlarına takılarak uçsak hayal âlemlerine.
B) Baharın geldiği, açan rengârenk yüzlerce çiçekten anlaşılıyor.
C) Ey insanlar, zaman bize aldırmandan akıp gidiyor!
D) Ders çalışmanın faydalı olduğunu sınavdan yüksek not alınca anladı.
E) Son ağaç kesildiğinde insan paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Bizim takımın rakip üzerinde inanılmaz bir üstünlüğü var.
B) Manzara resimleri çizerek boş vakitlerimi değerlendirmeye çalışıyorum.
C) Toplantıda alınan kararlar üst kurulun onayına sunuldu.
D) Kutudaki kırılmış bardakları sağlamlarıyla değiştirdiler.
E) Para kazanmak için yalnızca en doğru yolu seçmelisin.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) Fırtına öncesi sessizlikte son kez iç sesimi dinledim.
- B) Deniz sakin olduğu zaman dümeni herkes tutar.
- C) Fırtınalar, insanın denizi sevmesine engel olamaz.
- D) Gündüz kandilini hazırlamayan, gece karanlığa razı demektir.
- E) Sınavla ilgili yeni bir açıklama yapılmasını beklemiyoruz.

25. Tanzimat'tan sonra Batı'daki sosyal, siyasi ve kültürel ortamı daha yakından izlemeye başlayan Türk devlet erkânı ve sanat adamlarının gayretleri sonucunda Osmanlı toplumunda önemli değişimler başlar. Sosyal hayattaki gelişmelerin sanat ortamına yansımaları, Tanzimat Fermanı'ndan yirmi yıl sonra yayımlanan Türkçe özel gazetelerin çıkmasıyla olur. Türk edebiyatının yönü artık ağırlıklı olarak Batı'ya özellikle de Fransa'ya dönük olacaktır.

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyucuyu aydınlatma, bilgi verme, bir konuyu açıklama
- B) Okuyucuyu bir iş yapmaya, bir eylem gerçekleştirmeye yöneltme
- C) Okuyucuda heyecan, mutluluk ve coşku duygusu oluşturma
- D) Okuyucunun zihninde bir görüntü canlanmasını sağlama
- E) Okuyucuyu verilen bilginin doğruluğuna ve kesinliğine inandırma

26. Aşağıdakilerden hangisi öğretici anlatımın özelliklerinden biri değildir?

- A) Bir konu hakkında okuru bilgilendirme amaçlanır.
- B) Anlatım nesnel özellik taşır.
- C) Bilgiler örnek ve tanımlarla desteklenir.
- D) Söz sanatlarına yer verilir.
- E) Dil göndergesel işlevde kullanılır.

27. İletişimde bulunan alıcı-verici durumundaki insanların aynı veya farklı kültürel çevreye mensup olmaları iletişim faaliyetlerinin geçtiği yere ve zamana göre dikkate alınmalıdır. Kayserili iki insanın kendi muhitlerinde alıştıkları tarzda konuşmaları tabiidir. Ancak bir hikâye ve romanda, kahramanlardan biri aynı konuşma tarzıyla metne yerleştirilmişse burada yazarın gerçekleştirmek istediği bir amaç vardır.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Destansı anlatım
- B) Betimleyici anlatım
- C) Açıklayıcı anlatım
- D) Kanıtlayıcı anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

28. Geçmişimizin bir nevi hafıza ve değer kaydı olan atasözlerimizde, erkeğin dünyasında anne, kız kardeş, eş, sevgili olarak görünen karşı cins kadını nitelemek için başlıca şu kelimelerin kullanıldığını görüyoruz: kız, kadın, hanım, hatun, yâr, güzel, dişi, dilber... Nikâhlı kadın anlamına gelen Arapça zevce kelimesi ve Arapça karı koca manasına gelen zevc ise atasözlerimizde hiç kullanılmamıştır.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleyici anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Öyküleyici anlatım
- D) Kanıtlayıcı anlatım
- E) Öğretici anlatım

29. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlayıcı anlatımı oluşturmak için kullanılacak yöntemlerden biri değildir?

- A) Örnekler verme
- B) Dipnot ile kaynak gösterme
- C) Benzetmelerden yararlanma
- D) Tanık gösterme
- E) Sayısal veriler kullanma

30. Bir dilin söz varlığının temel başvuru kaynağı olan sözlükler, esas itibarıyla üzerinde fazlasıyla çalışmayı gerektiren metinlerdir. Sözlükler barındırdığı malzeme itibarıyla dillerin maddi ve manevi birikimini yansıtan ve bu birikimin kolektif bir şuura dönüşmesine öncülük eden metinler olarak görülmelidir. Bir kelimenin sözlüğe girmesiyle, hayata girmesi arasında birbirini besleyen, birbirini etkileyen bir süreç söz konusudur. Biz, bu dinamizmi çoğu zaman fark etmesek bile her kelime, varlığını bir düşüncenin ifade vasıtası olmak suretiyle kazanıyor.

Bu parça aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine örnektir?

- A) Açıklayıcı anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Kanıtlayıcı anlatım
- E) Emredici anlatım

31. Destan kelimesi, millî nazım şekillerinden birinin adıdır. Bundan başka Fransızların "epope" kelimesiyle kastettikleri manayı da Türkçede "destan" kelimesiyle ifade ediyoruz. Bu manada destan, tarihî kahramanlar veya kahramanlık maceraları için terennüm edilen manzumeler demektir. Destan tabirini yine Fransızca "legende" karşılığı olarak da kullanıyoruz. Bu manaya göre destan, bir milletin tarihten evvel veya tarihinin teşekkülü sıralarında vücut bulmuş efsanelerinden ve bu efsanelerin kahramanlarından bahseden dinî-efsanevi manzumeler demektir.

Öğretici anlatım türüne örnek olabilecek bu metinde öğreticiliği sağlamak için yazar aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Sayısal verilere
- B) Tanımlamalara
- C) Benzetmelere
- D) Alıntılara
- E) Örneklere

32. TDK Türkçe Sözlük'te tarih kelimesi "Toplumları, milletleri, kuruluşları etkileyen hareketlerden doğan, olayları zaman ve yer göstererek anlatan, bu olaylar arasındaki ilişkileri, daha önceki ve sonraki olaylarla bağlantılarını, karşılıklı etkilenmeleri, her milletin kurduğu medeniyeti inceleyen bilim." olarak tanımlanmaktadır. Tarih, insanların düşünerek karar vermelerini sağlar, insanların kültür düzeyini yükseltir, insanda aile, ulus, vatan sevgisi kavramlarını geliştirir; insanları, çekilen acıların bir daha tekrarlanmaması için bilinçlendirir.

Bu metin aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine ait özellikleri taşımaktadır?

- A) Betimleyici anlatım
- B) Emredici anlatım
- C) Öyküleyici anlatım
- D) Öğretici anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

33. Bazen ilk kez karşılaştığımız, görüştüğümüz, diyaloga girdiğimiz insanlarla tanışmak durumunda kalabiliriz. Yapmamız gereken şey önce kendimizi tanıtmak daha doğrusu takdim etmektir. Muhatabımız da kendini tanıttığında tanışma sağlanmış olacaktır. Diyaloga girdiğimiz insanların en azından adını, mesleğini bilmek konuşmamızın akışını belirleyecektir. Aynı zamanda bu ilk konuşmalar iki taraf üzerinde de önemli izlenimler bırakacaktır. Bu açıdan yeni tanıştığımız insanlara karşı saygılı olmamız, onlardan da saygı görmemize vesile olacaktır.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Emredici anlatım
- D) Betimleyici anlatım
- E) Kanıtlayıcı anlatım

34. Eskilerin "Beyânı lisan, aynıyle insan." şeklinde ifade ettikleri sözü, "Konuşma biçimi, insanın karakterini yansıtır." şeklinde açıklayabiliriz. O halde hangi ortam ve düzeyde konuşursak konuşalım, bayağılığa ve yapmacılığa düşmemeliyiz. Dilimizdeki "sen" ve "siz" sözcüklerinin kullanım yerleri hakkında dikkatli olmamız gerekir. Her ne kadar dil bilgisinde bu zamirler teklik ve çokluk kişileri karşılıyorsa da uygulamadaki durum bu kadar yalın ve yüzeysel değildir. Tanımadığımız veya yaş ve konum bakımından bizden büyük insanlarla konuşurken "siz" diye hitap etmemiz toplumsal saygının gereğidir.

Açıklayıcı anlatım türüne örnek olabilecek bu metinde aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnelemeye
- B) Benzetmeye
- C) Tanımlamaya
- D) Betimlemeye
- E) Sayısal verilere

35. Bir işi başarmanın yolu, sonucunda edineceklerinizi kuvvetli bir arzuyla istemenizden geçer. Bu fikre karşı çıkanların çoğu, denedikleri yollardan sonuç alamayan ve hedefe ulaşamayınca vazgeçen insanlardır. Oysa çalışmaya başladığımızda geri dönme yollarını kendinize kapatırsanız başarısızlık diye bir şey kalmayacaktır. Tıpkı Tarık bin Ziyad'ın İspanya'ya çıktığında askerinin kaçış umudunu kırmak için gemileri yakması gibi siz de geri dönüş imkânını düşünmeyen bir çalışma içinde olmalısınız.

Bu metinde aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici anlatım
- B) Emredici anlatım
- C) Öyküleyici anlatım
- D) Açıklayıcı anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

36. Türkçenin söz varlığını sadece Türkiye Türkçesinin söz varlığı olarak değerlendiremeyiz. Bu görüşü savunmak bile başlı başına Türkçe hakkında bilgi eksikliğinin kendisidir. Nasıl ki İngilizcenin söz varlığı sadece Britanya Adaları'ndaki İngilizlerin dilinden ibaret değilse bu söz varlığı Amerika, Kanada, Avustralya, Hindistan, Yeni Zelanda gibi ülkelerdeki insanların İngilizceye kazandırdıklarından meydana geliyorsa Türkçenin söz varlığı da bütün Türk lehçe ve şivelerinin söz varlığından meydana gelmektedir. Bir dilin söz hazinesini bu kadar dar bir çerçeveye sınırlamak o dile yapılacak en büyük haksızlık olacaktır. Ben Türkçeye bu haksızlığı yapmam. Ya siz?

Bu metinde aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Destansı anlatım
- D) Düşsel (fantastik) anlatım
- E) Kanıtlayıcı anlatım

37. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlayıcı anlatımın kullanıldığı metin türlerinden biri değildir?

- A) Makale
- B) Biyografi
- C) Tiyatro
- D) Tarihsel metinler
- E) Bilimsel metinler

38. Bir veya birden çok dilin söz varlığını işleyen sözlükler tek veya çok dilli olmak üzere iki başlıkta sınıflandırılır. Tek dilli sözlükler, bir dilin söz varlığını içeren eserlerdir. Sözlükteki kelimelerin açıklamalarının da aynı dilde verildiği bu sözlükler, sözlük türleri içerisinde en çok kullanılanlardır. Çok dilli sözlükler ise birden fazla dilin söz varlığını işleyen kaynaklardır. Bu tarz sözlüklerde, kaynak dilin kelimeleri hedef dildeki karşılıkları ile açıklanır.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel bir üslup söz konusudur.
- B) Kelimeler daha çok temel anlamlarında kullanılmıştır.
- C) Okurun görüşlerini etkilemeye ve değiştirmeye çalışmıştır.
- D) Metinde dil göndergesel işlevde kullanılmıştır.
- E) Metinde sözlüklerle ilgili okuru bilgilendirme amacı vardır.

39. Aşağıdakilerden hangisi kanıtlayıcı anlatım özelliklerinden biri değildir?

- A) İkna etme ve kendi görüşünü okura kabul ettirme amaçlanır.
- B) Genellikle iki farklı yaklaşımın olduğu konular tercih edilir.
- C) Bu anlatım biçiminin kullanıldığı metinlerde dil göndergesel işlevdedir.
- D) Örnekleme ve tanık göstermelere başvurulabilir.
- E) Kavramları tanımlama ve açıklama önemlidir.

40. Türkçenin korunması ve geliştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla TBMM Araştırma Komisyonu kuruldu. Bu kurulun hazırladığı raporda çok önemli bir vurgu var: Milli bir dil politikası geliştirilmeli ancak dilde politika yapılmamalıdır.

Türkçede yaşanan sorunlarla ilgili olarak tespitler ise şöyle sıralanıyor: Yabancı kelime kullanma özentsisi, kaba sözlerin kullanılması, söyleyiş bozuklukları, kelimeleri yanlış anlamda ve biçimde kullanma, anlatım bozuklukları, bilim dili olarak Türkçenin tercih edilmemesi...

Bunlar rapordaki tespitlerden yalnızca birkaçı.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Metinde dil konusunda okuyucuyu bilgilendirme amacı vardır.
- B) Örnekler verilerek anlatılanlar somutlaştırılmıştır.
- C) Açıklayıcı anlatım türüne ait özellikler görülmektedir.
- D) Metinde dil heyecana bağlı işlevde kullanılmıştır.
- E) Nesnel bir üslupla kelimeler ilk anlamlarını verecek biçimde kullanılmıştır.

41. Vücut geliştirme ve ağırlık çalışmalarında yapılan en büyük yanlışlardan biri, nefesin yanlış verilmesidir. Bir vücut geliştirme salonuna girdiğinizde öğreneceğiniz ilk şey, zorlanırken nefes vermektir. Ağırlığı kaldırırken nefes verir, indirirken alırsınız. Ancak önemli olan kaldırma (zorlanma) hareketinin başladığı ilk andan itibaren, nefesin yavaş yavaş verilmesi gerektiğidir. Pek çok tecrübesiz sporcu, kaldırış esnasında nefeslerini tutar. Zorlanma bittikten sonra ya da tam bitiş anında tüm nefeslerini üflerler. Bu çok yanlış ve zararlıdır. Temel bir kural olarak bilinmesi gereken nokta, zorlanmanın başladığı ilk andan itibaren nefes vermeye başlamak ve hareket tamamlanana kadar ciğerlerdeki tüm havayı dışarı vermektir.

Bu metinde aşağıdaki anlatım türlerinin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öğretici anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Emredici anlatım
- E) Öyküleyici anlatım

42. Aşağıdakilerden hangisi tartışmacı anlatım türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Ele alınan konunun en az iki farklı yaklaşımı olmalıdır.
- B) Okurun görüşlerini etkileme ve değiştirme amacı bulunur.
- C) Okurun kendi düşüncelerini sorgulamasını sağlayacak bir üslup seçilir.
- D) Yazarın ele alınan konu hakkında ön çalışma yapmasına gerek yoktur.
- E) Yazar soru ve cevaplar kullanarak okurun fikirlerini yönlendirir.

43. Türkçe terimlerin kullanılması, öğretim kurumlarında ve bilimsel çalışmalarda bir gerekliliktir. Atatürk, geometri ve matematik terimlerinin Türkçeleştirilmesi çalışmalarına bizzat katılmıştır. Öyle ki üçgen, iç ters açılar, dört işlem gibi terimleri Atatürk'e borçluyuz. Türkçedeki yapım ekleri içerisinde terim türetmeye uygun 170 ek olduğu belirlenmiştir. Söz konusu eklerin ses uyumlarına göre iki, dört veya sekiz biçimi bulunuyor. Bu bilgiyi Türk Dil Kurumu'nun yayımladığı ve Hamza Zülfiyar'ın eseri olan "Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları" adlı çalışmada buluyoruz.

Bu metin aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine ait özellikleri taşımaktadır?

- A) Emredici anlatım
- B) Kanıtlayıcı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Tartışmacı anlatım
- E) Öyküleyici anlatım

44. Doğrunun kişiden kişiye değişmesi nasıl mümkün olabilir ki? Herkesin kendine göre bir doğruluk anlayışı ortaya koyması insanı büsbütün uzaklaştırmaz mı doğruluktan? Estetiğin, güzelliğin kişisel olması doğaldır ancak doğruluk için bunu asla söyleyemezsiniz.

Doğruluk, insanların üzerinde mutabık kaldığı evrensel bir değerdir. Bu yüzden doğruluğu kendi menfaatine göre yorumlamak büyük bir yanlıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Tartışma C) Tanımlama
- D) Örnekleme E) Karşılaştırma

45. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf kullanılmıştır?

- A) Sınıf başkanı sınıfın tertip ve düzeninden de sorumludur.
- B) Uzmanlar güneşten korunmamız gerektiğini söylüyor.
- C) Bu sınavdan yüksek bir puan alacağını biliyordum.
- D) Çocuklar sınıfı 23 Nisan törenine hazır hale getirdiler.
- E) Öğrencilerin hepsi öğretmenin anlattıklarını sessizce dinliyordu.

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde durum zarfı kullanılmıştır?

- A) Herkes, senin zamanında yetişemeyeceğini düşünmüştü.
B) Tüm öğrenciler sonuçları heyecanla bekliyordu.
C) Böylesi adaletsiz bir şirkette bir gün daha çalışmam.
D) Kırşehir iline bağlı ufak bir kasabada büyüdüm.
E) Sabahları işe gitmek için erkenden uyanırdı.

47. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Kitap okumak insanın bütün yorgunluğunu alır.
B) Toplumsal konular daima halkın ilgisini çekecektir.
C) Sanırım derslere bizden daha fazla çalışıyorsun.
D) Ödevleri tamamlayınca biraz rahatlayacağız.
E) Serin havalarda montumu giymeden dışarı çıkmam.

48. Her şarkıda defalarca yinelenen sözler, her radyoda, her televizyonda defalarca çalınan parçalar öylece esip geçmiş olamaz insanların kulaklarının üzerinden. İlk duyuşta anlamı üzerinde düşünülmesi bile, günlerce duyulduktan, dinlendikten sonra, bu parçaların anlamı üzerinde hâlâ ve hiç düşünülmemiş olduğunu varsayamayız.

Bu metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) defalarca B) öylece C) çalınan
D) hâlâ E) günlerce

49. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde azlık – çokluk zarfı kullanılmıştır?

- A) Arkadaşımınla hemen hemen her gün görüşürüz.
B) Türkiye'nin güneyinde turizm oldukça gelişmiştir.
C) Çantasının kaybolduğunu fark edince telaşla etrafa bakındı.
D) Savaş yıllarında Anadolu halkı birçok sıkıntı yaşamış.
E) Çocuk korkmadan koca ağaca tırmanmıştı.

50. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir zarfı sağlanmıştır?

- A) Edebiyat ödevin için hangi konuyu seçeceksin?
B) Proje çalışmam için aldığım kâğıtları nereye koyduğunu hatırlamıyor musun?
C) Söylediklerimi neden hiçbir zaman önemsemiyorsun?
D) Sabahları buradan denizin manzarasını izledin mi?
E) Kaç arkadaşın daha seninle maça gidecek?

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer - yön bildiren sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır?

- A) Hâlbuki bugün buraya uğrayacağımı söylemişti.
B) Ziyaretine gelen arkadaşları onu aşağıda bekliyor.
C) Binaya girmek için diğer kapıyı kullanmanız gerekiyor.
D) Üç kişiyle bu eşyaları bir türlü yukarıya çıkaramadık.
E) Sandalyeleri ve masayı biraz daha ileri koymalısınız.

52. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zarf yoktur?

- A) Bu hayâlde uyur Bursa her gece
Her şafak onunla uyanır, güler
B) Ağaçlar bir derin hülyaya varmış
Saçında yepyeni teller ağarmış
C) Titreyen dallarını açıp göklere kadar
Hıçkırarak ney gibi sülün boylu kavaklar
D) Bilmezsin kaç gece böyle ağladım
Şimdi tecrübem var, artık anladım
E) Ani bir üzüntüyle bu rüyadan uyandım
Tekrar o alev gömleği giymiş gibi yandım

53. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde durum zarfı cümleye olasılık anlamı katmıştır?

- A) Teyzemler bu yılki tatile bizimle belki gelir.
B) Bina onca yıla rağmen sapsağlam görünüyordu.
C) Onlardan gelecek böylesi bir yardımı asla kabul edemem.
D) Köydeki hayvanları mutlaka sağlık kontrolünden geçirmeliyiz.
E) Ayağı yerdeki taşla takılınca neredeyse düşüyordu.

54. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde zarflar bir arada kullanılmıştır?

- A) Dün akşam arkadaşlarla çok eğlendik.
B) Yeğenlerim mahallede her gün top oynuyor.
C) Öğretmenimiz İngilizceyi ana dili gibi konuşuyor.
D) Beklediğimiz paket henüz elimize ulaşmadı.
E) Seminere gelen yetkililer biraz önce çıktılar.

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman bildiren sözcük zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Aldığımız kitapları yarın kütüphaneye vermeliyiz.
B) Proje çalışmalarının bir kısmını dün teslim etmiştim.
C) Sabah misafirler için güzel bir kahvaltı hazırladık.
D) Haftaya işlerimi bitirip memlekete gideceğim.
E) Bu akşamı tüm aile dört gözle bekliyorduk.

56. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üstünlük zarfı kullanılmıştır?

- A) Bilgi yarışmasına seninle katılmayı çok istiyordum.
B) Nehirlerin akış hızı bu bölgede bir hayli yüksektir.
C) Doğum günü pastasından bana da biraz ayırmışlar.
D) Filmin en heyecanlı yerinde elektrikler kesildi.
E) Arabamız kıvrılan yollarda yavaşça ilerliyordu.

57. Kafasının üstüne asasıyla sertçe dokundu ve Harry, sanki Moody orada yumurta kırmış gibi tuhaf bir hisse kapıldı; asanın değdiği yerden vücuduna soğuk damlacıklar yayılıyor gibiydi. “İyi numara, Deli-Göz!” diye takdir etti Tonks, Harry'nin karnına doğru bakarak. Harry vücuduna baktı, daha doğrusu eskiden vücudunun olduğu yere çünkü gördüğü şey artık ona ait değil gibiydi. Görünmez değildi; sadece arkasındaki mutfak bölümünün rengini ve dokusunu almıştı. Anlaşılan, iki ayaklı bir bukalemuna dönüşmüştü.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşama ait gerçekler göz ardı edilmiştir.
B) Düşsel (fantastik) anlatım özellikleri görülmektedir.
C) Geleceğe dair tahminler dile getirilmiştir.
D) Olağanüstü özelliklere sahip kahramanlar vardır.
E) Anlatmaya bağlı metin unsurlarını taşımaktadır.

58. Aşağıdakilerden hangisi düşsel anlatımın özelliklerinden biri değildir?

- A) Kurgusal metin türlerinde kullanılması
- B) Olay, zaman, mekân ve kişi unsurları taşıması
- C) Öyküleyici anlatım özelliklerinden yararlanılması
- D) Günlük hayatta karşılaşılabilecek kişilerin bulunması
- E) Kendilerine has olay örgüsüne dayanması

59. Aşağıdakilerden hangisi gelecekte söz eden anlatımla oluşmuş metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Dil daha çok göndergesel işlevde kullanılır.
- B) Cümleler çoğunlukla gelecek zaman kipiyle kurulur.
- C) Gerçeklerden hareketle geleceğe dönük tahminler yapılır.
- D) Çoğunlukla olması istenen durumlar ve olaylar ele alınır.
- E) Olağanüstü olay ve kahramanlardan söz edilebilir.

60. I. Cihazların küçülmesi ve ucuzlamasıyla bilgisayarlar duvarlarımızın, kıyafetlerimizin veya yazdığımız defterlerin içinde yer alacak; hayatımızın doğal ve görünmez birer parçası haline gelecek.

II. Yavaş yavaş kaybolmaya yüz tutan “kaydet” işlemine hiç gerek kalmayacak. Bulut veri depolama sistemleri çevremizi saracak ve yazdığımız, gördüğümüz, konuştuğumuz her bilgi bulutta saklanabilecek.

III. Robotlar yakın zamanda insanla yarışacak duygusal bir zekâyâ sahip olamayacak. Ama yapay zekânın gelişimi ile robotlar insanların yaptığı birçok işte yardımcı ve aktif rol oynayacak hareketliliği kazanacak.

IV. Silikon malzemenin yerine geçmesi beklenen ve yüzyılın malzemesi olarak adlandırılan “grafen” sayesinde akıllı cihazlarımız çok daha esnek, küçük ve şeffaf hale gelecek. Bu malzeme sayesinde sarj problemi de çözülecek.

V. Yasak olan şeyler her zaman daha caziptir. Bu sebeple kendinize yasak koymayacaksınız. Kilo vermenin temelinde özgürce ama dengeli beslenme yatar. Hareketlerinizi artırın, günlük yiyeceklerinizi mutlaka planlayın.

Yukarıdaki metinlerden hangisi diğerlerinden farklı bir anlatım türü ile oluşturulmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

61. Düşsel anlatımla oluşmuş metinlerin gerçeklikle ilişkisi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşanmış veya yaşanması muhtemel olayları konu edinir.
- B) Hayalî unsurlar yoğun bir biçimde kullanılır.
- C) Kahramanların isimleri ve özellikleri gerçekte bağlantılı olmayabilir.
- D) Var olmayan ve tamamen kurgusal mekânlar kullanılır.
- E) Zaman kavramı gerçek anlamdaki zamandan farklı işleyebilir.

62. Aşağıdakilerden hangisi gelecekte söz eden anlatım türünün kullanıldığı metinlerden biri değildir?

- A) Bilim kurgu romanları
- B) Senorya metinleri
- C) Hava tahmin raporları
- D) Kanun ve yönetmelik metinleri
- E) Kehanet ve fal metinleri

63. Gandalf köprünün tam ortasında idi, sol elindeki asasına dayanıyordu ve diğer elindeki Glamdring soğuk soğuk parlamaktaydı. Düşmanı tam karşısına gelince tekrar durdu ve etrafındaki gölge iki engin kanat gibi açıldı. Kırbacı havaya kaldırdı, kösele şeritler sızlanarak şakladı. Burun deliklerinden ateşler çıktı fakat Gandalf hiç istifini bozmadı. “Geçemezsin!” dedi.

Orklar taş gibi duruyor, etrafta çıt çıkmıyordu. “Ben Gizli Ateş’in bir hizmetkârıyım, Anor’un alevini kullananım.

Geçemezsin. Kara ateş seni kurtaramaz, Udûn’un alevi. Gölge’ye geri dön! Geçemezsin.” Balrog cevap vermedi, içindeki ateş söndü âdeta ama karanlık büyüdü.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisinin özellikleri görülmektedir?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Emredici anlatım
- D) Lirik anlatım
- E) Düşsel anlatım

64. Ölümsüzlüğe kavuşmanın yolu biyoteknolojiyi kullanmaktan geçebilir. Zaten şu anda yaşlanma sürecini kontrol eden genlerin pek çoğunu ayırtabiliyoruz.

Yakın bir zamanda gen onarım mekanizmalarıyla yaşlanmadan kaynaklanan zararları onararak yaşlanma sürecini yavaşlatmak ya da tersine çevirmek mümkün olabilir. İleride torunlarımız otuzlu yaşlarına geldiklerinde daha fazla yaşlanmamaya karar verebilir ve yıllarca otuzlarında kalabilirler.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisinin özellikleri görülmektedir?

- A) Düşsel (fantastik) anlatım
- B) Öyküleyici anlatım
- C) Gelecekte söz eden anlatım
- D) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
- E) Betimleyici anlatım

65. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Düşsel metinler, mantığa dayalı olayları ve konuları ele alır.
- B) Gelecekte söz eden metinlerde zaman anlayışı ileri dönüktür.
- C) Gelecekte söz eden metinlerde kişi ve mekânlar gerçek veya gerçeğe yakındır.
- D) Düşsel metinlerde olağanüstü özellikler taşıyan varlıklardan söz edilebilir.
- E) Hem gelecekte söz eden hem de düşsel anlatım türü olay çevresinde gelişen metinlerde kullanılır.

66. Bir iç geçirme sesiyle gözler birden yere doğru döndü. İki kalp atımı boyunca bir sessizlik oldu ve sonra Jasper, vampirler ve kurt adamlar arasındaki boşluğa geçti. Onu görmek benim için zor değildi. Teni tıpkı kurtların gözleri gibi karanlıkta parlıyordu. Jasper, Edward'a doğru ihtiyatlı bir şekilde baktı, Edward başıyla onay verdikten sonra Jasper sırtını kurt adamlara doğru döndü, iç geçirdi, rahatsız olduğu her hâlden belliydi.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisinin özellikleri görülmektedir?

- A) Tartışmacı anlatım
- B) Düşsel (fantastik) anlatım
- C) Kanıtlayıcı anlatım
- D) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
- E) Gelecekte söz eden anlatım

67. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat (ilgeç) kullanılmamıştır?

- A) Sınıfta ders başarısını benim kadar önemseyen kimse yok.
- B) Bu güzel çiçekleri kırlardan senin için toplamışım.
- C) İmza gününde ünlü yazarla birkaç dakika sohbet ettim.
- D) İlkokulda daha çok masal kitapları okumayı severdim.
- E) Öğleye doğru derenin kenarında ufak bir piknik yaptık.

68. (I) Bayramları bayram yapan, ona yüklenen dini ve sosyal anlamlardır. (II) Bu özel günlerde "Bayram Sofraları" ön plana çıkar. (III) Kurban Bayramı'nda kesilen kurbanın etinden yapılan yemekler; Ramazan Bayramı'nda hazırlanan tatlılar, şerbetler, börekler... (IV) Görüldüğü üzere bu özel günlerde mutfaklar daha bir canlanır, evlerde o güne ait yemekler pişirilir. (V) Zaten hangimizin zihninde bayramlar bu özelliği ile iz bırakmamıştır?

Numaralı cümlelerin hangilerinde edat kullanılmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
- D) III. ve IV. E) IV. ve V.

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç yoktur?

- A) Bu soğuk havada saatlerce yolda kaldık.
- B) Annesine bir demet çiçek ve ufak bir hediye almıştı.
- C) Dedğin makaleyi okudum ama yazarın fikrine katılmıyorum.
- D) Bir kitap veya gazete okumadan geçen günleri boş sayıyorum.
- E) Kapıda bekleyen adamın hem zayıf hem de sağlıksız bir görüntüsü vardı.

70. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç sıfatları bağlamak için kullanılmıştır?

- A) Benim geldiğimi gördü de selam vermeden geçip gitti.
- B) Küçük ve sevimli bahçemizde saatlerce kitap okurduk.
- C) Dağınık odaya girdi ama hiçbir yeri toplamadan çıktı.
- D) Kadının çantasından telefon ile bir miktar para çalınmış.
- E) Ben ve en yakın arkadaşım sınıfın başarılı öğrencilerindendik.

71. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?

- A) Elbisesini düzelttikten sonra şöyle bir etrafına bakındı.
- B) Bu kadar olaya rağmen bir şey olmamış gibi davranıyordu.
- C) Beni bu hâlde görenler ya deli diyecek ya da gülüp geçecek.
- D) Bizim köyde de bu sıralar su sıkıntısı yaşanıyor.
- E) Aileniz ve öğretmenleriniz sadece sizin başarınız için çabalıyor.

72. Aşağıdakilerin hangisinde "ama" bağlacı cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Okula başladım ama sağlık sorunlarım sebebiyle devam edemedim.
- B) Kuzenim kendine çok ama çok güzel bir elbise diktirmişti.
- C) Kitabı satın almış ama henüz okumaya vakit bulamamış.
- D) Buraya kadar yorulduz ama maalesef müdür bey bugün gelmedi.
- E) Kardeşinle parka gidebilirsin ama dikkatli olacaksınız.

73. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi edattır?

- A) Derginin bu ayki sayısında benim de bir yazım yayımlandı.
- B) Bazen başka bir şehirde yaşamayı çok istiyorum.
- C) Çok yaşlı olmasına rağmen oldukça dinç bir görüntüsü vardı.
- D) Ben de oraya geleyim yahut sen hiç buradan gitme.
- E) Hava böyle giderse bir haftaya kalmaz yaylaya çıkarız.

74. Aşağıdakilerin hangisinde bağlaç cümleleri bağlama göreviyle kullanılmıştır?

- A) Sessizce kitabı açtı ve sakin bir ses tonuyla hikâyeyi okumaya başladı.
- B) Kardeşi ile iki arkadaşını yemeğe götürmeye söz vermişti.
- C) Kimse ona tavsiye vermekten ve onu teselli etmekten başka bir şey yapmıyordu.
- D) Yakın arkadaşı hem akıllı hem de çalışkan bir cocuktu.
- E) Kendine bir tabak yemek veya salata almak istiyor.

75. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat grubu sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Benim de melek gibi bir kız çocuğum olsun istiyorum.
B) Tüm bu anlaşmazlıkları işe yaramaz bir tarla için yapıyordu.
C) Seninle tanışana dek aşkın varlığından habersiz yaşıyordum.
D) Yaklaşık üç aydır zayıflamak için uğraşıyorum.
E) Kardeşim sinirlenince etrafa deli gibi bağırıyordu.

76. Aşağıdakilerden hangisinde bağlama grubu vardır?

- A) Geçen gün sabaha kadar arkadaşlarımla dertleştim.
B) Bu etkinlik anneler ve kızlarını aynı yarışmada buluşturuyor.
C) Akşam yemeğini yemek için hep birlikte salona geçtik.
D) Aylarca süren çalışmalarından sonra mutlu sona ulaştık.
E) Uyarmama rağmen aynı hatayı defalarca tekrarladı.

77. "İle" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Edebiyat ile sanat söz konusu olduğunda tarihi bilmek gerek.
B) Türkiye ile ABD arasında bazı ekonomik anlaşmalar yapıldı.
C) İstanbul'a trenle artık çok daha hızlı gidebileceğiz.
D) Kültür geçmişle gelecek arasında bir köprüdür.
E) Dün geceki deprem Ankara ile çevre illerde hissedilmiş.

78. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla edat kullanılmıştır?

- A) Yola çıkmadan önce gerekli tüm hazırlıkları yapmıştık.
B) İlaçlarını içmediği için bir türlü sağlığı düzelmliyordu.
C) Bu barınakta kedi, köpek gibi hayvanlar muhafaza ediliyor.
D) Bana göre deneme yazmak rahatlamak için güzel bir yöntem.
E) Tahmin ettiğim gibi iki hafta içinde bu sorun çözüldü.

79. "Artık sen bir yazarısın. Kitaba öz geçmişin yazılacak." dediler. Ben de aldım elime kalem, "Ben yazarım." dedim.

Yirmi yaşına kadar gafletle yaşamış olduğumdan yirmiden öncesine dair anlatmaya değer pek bir şey bulamadım. Yirmiden sonra evlilik hayatım başladı demiyorum elbette. İnsan hatadan ve gafletten hiçbir zaman uzak değil. Eski hayatıma nazaran yirmiden sonrası manen daha düzgün diyelim. Yirmiden sonra etrafımdaki birtakım olayları sorgulamaya başladım. "Nereden geldim? Nereye gidiyorum? Ben kimim?" gibi sorular zihnimi kurcaladı.

Bu metnin anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Söyleşmeye bağlı anlatım
C) Mizahi anlatım
D) Destansı anlatım
E) Betimleyici anlatım

80. Yarın ona gideceğim. Bana para kazandıracak. Sermayesiz para kazanmak... İşte bu dünyada aklımın ermediği şey! Ben de birçokları gibi zengin olacağım. O kadar heyecanlıyım ki çayı görmeden paçayı sıvıyorum.

İki gündür tercümeyle devam edemedim. Ah! Şu kâğıt parçalarını götürüp Kitapçı Acem'e "Al, işte tercümelerini! Paran da senin olsun!" diyebileceğim miyim?

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatımda iç konuşma hâkimdir.
B) Duyguları yansıtmak için ünlemler kullanılmıştır.
C) Jest ve mimikler kullanılarak anlatım zenginleştirilmiştir.
D) Altı çizili söz kızgınlık bildiren bir ünlem cümlesidir.
E) Söyleşmeye bağlı anlatım türüne ait özellikler bulunmaktadır.

81. Aşağıdakilerden hangisi söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanan metin türlerinden biri değildir?

- A) Roman B) Röportaj C) Hikâye
D) Makale E) Mülakat

82. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "eylemsi"ye yer verilmiştir?

- A) Sen mercandan adalarımın altına bağlarsın beni
B) Deniz dibi bıçağımla iplerimi keserim ben
C) Sen dudaklarımın sokağında kovalarsın beni
D) Sarmaşıkla örtülü duvarından atlarım
E) Başlarım sallanan bir ağaç gibi düşünmeye

83. Dünyada meraklılar çok.

Biri hocaya:

– Şu dünya ne kadar tuhaf, demiş.

Hoca aksakalını sıvazladıktan sonra:

– Neresi tuhaf? diye sormuş.

– Sabah oldu mu insanların her biri bir tarafa gidiyor.

Bazıları bu yana bazıları bu yana... Neden ki?

Hoca çok fazla düşünmeden şu cevabı vermiş:

– Neden olacak, hepsi bir tarafa gitse dünyanın dengesi bozulur da ondan.

Bu metnin anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanıtlayıcı anlatım
B) Açıklayıcı anlatım
C) Öğretici anlatım
D) Mizahi anlatım
E) Betimleyici anlatım

84. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem kullanılmamıştır?

- A) Hop, ben iki saattir kiminle konuşuyorum
B) Eyvah, ben proje ödevimi teslim etmedim
C) Yaptıklarıyla bu yaşlımın ahını aldı
D) Üf be, bu ne sıcak bir gün böyle
E) Ah, o eski ve güzel Ramazan Bayramları

85. Muhsin Çelebi döndü. Önüne baktı. Sonra başını kaldırdı:

-Hayır, dedi, hazineden bir pul almam. Gerekli göz alıcı muhteşem takımlı atları, süslü hizmetkârları ben kendi paramla düzeceğim. Hatta...

Sadrazam gözlerini açtı.

-Hatta sırtıma Şah İsmail'in ömründe görmediği ağır bir şey giyeceğim.

-Ne giyeceksin?

-Sırmakeş Toroğlu'ndaki kumaşı Hint'ten, harcı Venedik'ten gelme, "Pembe İncili Kaftan"ı alacağım. Ne! O kadar parayı nereden bulacaksın, oğlum?

Sadrazamın şaşmaya hakkı vardı. Bir ay önce tamamlanan, üzeri ender bulunur pembe incelerle işlemeli bu kaftanın ününü İstanbul'da duymayan yoktu. Vezirler, elçiler, padişaha armağan etmek için Toroğlu'na başvurdukça o fiyatını artırıyordu.

Bu metnin anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşsel (fantastik) anlatım
- B) Emredici anlatım
- C) Söyleşmeye bağlı anlatım
- D) Betimleyici anlatım
- E) Mizahi anlatım

86. İhtiyar "İş işten geçti." dedi, "Artık ne derse yapmak zorundasınız.

Bir kere nasıl olsa başbakan oldu."

"Seni kral yaptık birader!" diye bağırdılar, "Haydi bakalım, artık in!"

Damda göbek atan deli "İnmem!" dedi.

-Ne istiyorsun? Kral da yaptık işte!

-Yaaa! İnmem! İmparator yapın ineyim, yoksa kendimi aşağı atarım.

İhtiyar "Atar!" dedi.

"Yaptık!" diye bağırdılar, "Seni imparator yaptık. Haydi gel aşağı!"

Deli "Sizin gibi sersemlerin arasında benim gibi imparatorun ne işi var?" dedi.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mizahi anlatım üslubu görülmektedir.
- B) Seslenme bildiren ünlemler kullanılmıştır.
- C) Söyleşmeye bağlı anlatım türü hâkimdir.
- D) Ünlem özelliği kazanmış cümleler görülmektedir.
- E) Kahramanların iç konuşmalarına yer verilmiştir.

87. Söyleşmeye bağlı anlatım ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söyleşmede konuşmacıların jest ve mimikleri de anlatımı güçlendirir.
- B) Bu anlatım türünde dil sadece göndergesel işlevde kullanılır.
- C) Konuşmalar ortama ve konuşulan kişiye göre değişiklik gösterebilir.
- D) Vurgu ve tonlamalar iletinin gücünü artıran unsurlardır.
- E) Metinlerdeki monologlar (iç konuşmalar) da söyleşmeye dayanır.

88. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde seslenme bildiren bir ünlem kullanılmıştır?

- A) Aman, bunların hiçbirini kafama takamam!
- B) Haydin çocuklar, şimdi de siz örnek verin!
- C) Yaşasın, amcamla lunaparka gideceğiz!
- D) Yuh, bu kadar yol yürünerek gelinir mi!
- E) Bunca zamandır o köhne evde mi yaşadın?

89. Aşağıdaki ünlemlerden hangisi cümleye merak anlamı kazandırmıştır?

- A) Ee, o sana bir şey söylemedi mi şimdi!
- B) Of, her gün aynı şeyleri yapmaktan sıkıldım!
- C) Oo, beyefendi bu saate kadar uyudu mu!
- D) Aa, bıktım artık senin bu hallerinden!
- E) Eh, artık sen de ona bir hediye alırsın!

90. Aşağıdakilerin hangisinde ünlemin cümleye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Yok artık, bu kadarı da olmaz! (Şaşırma)
- B) Yeni diktığım çiçeklere sakın dokunma! (Uyarı)
- C) Hey, sen de bizimle gelecek misin? (Seslenme)
- D) Vah vah, zavallı kadının başına gelene bak! (Üzülme)
- E) Yahu kardeşim biraz yavaş gidin! (Kırgınlık)

91. Senin bir suçun yok kabahat bende

Bitsin bu kıskançlık gayrı diyerek,

Boy verdiğin aynaları istemeyerek

Tekrar tekrar kıran benim.

Bu dörtlükte aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

- A) Zamir B) Sıfat C) Edat
- D) İsim E) Zarf

92. Değerimi bilirim, büsbütün bir hiç değilim ama yarına kalmaya yetecek bir değer değildir benimki. Yaşadığım günlerde çalışırım; dilimizin gelişmesinde, birtakım düşüncelerin yayılmasında benim de bir yararım olabilir. O kadar. Yarına kalamam ben, kalacağımı söyleseler, yarına acırım.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Soyut isim
- B) Ek fiilin olumsuzu
- C) Sıfat-fiil
- D) Çekimli fiil
- E) Durum zarfı

93. Aşağıdaki dizelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
- B) Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır
- C) Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
- D) Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
- E) Göğsünde sürgününü geri çağıran bir damar vardır

94. Sözlü veya yazılı gelenek içerisindeki her edebî metin, iki temel düzlemde şekillenir. Öncelikle anlatıcı veya yazarın düşünce düzleminde anlatı oluşur. Daha sonra bu düşünce söze dökülür veya yazıya taşınır. Metin dinleyici veya okuyucuya ulaşır ve böylece anlatının oluşturulması süreci tamamlanır.

Bu parçada çekimli kaç tane fiil bulunmaktadır?

- A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

95. Hiç olmazsa unutmamak isterdim.
Eski geceler, sevdiklerimle dolu odalar...
Yalnız bırakmayın beni hatıralar.
Az yanımda kal çocukluğum,
Temiz yürekli uysal çocukluğum...
Ah, ümit dolu gençliğim,
İlk şiiirim, ilk arkadaşım, ilk sevgilim...
-Doğduğum ev. Rahatlayacak içim duysam
Bir tek kapının sesini.
Arıyorum aklımda bir ninni bestesini...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İsim tamlaması
- B) Kişi zamiri
- C) Ünlem
- D) Birleşik yapılı sıfat
- E) Zarf-fiil

96. "Yalnız" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) Bu saate kadar yalnız çalıştım.
- B) Evleri güzel yalnız çok küçüktü.
- C) Yalnız bir adamın yapacak pek şeyi yoktur.
- D) Yalnızım bitmeyen bu hayat yolunda.
- E) Yalnız insanlar için ömür çok uzun bir yoldur.

97. Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Bütün çiçekleri getirin buraya,
Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,
Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
Bütün köy çocuklarını getirin buraya,
Son bir ders vereceğim onlara,
Son şarkımı söyleyeceğim,
Getirin getirin... Ve sonra öleceğim.

Bu şiirde aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi kullanılmamıştır?

- A) İsim B) Ünlem C) Sıfat D) Zamir E) Fiil

98. Sanki bütün bu mağazalar, bütün şu insanlara, saadet satıyorlar. Şu manavdaki renk renk, türlü türlü yemişler, mesela şu iri, sarı kabuklular portakal değil, bir sofraya saadetini tamamlayacak bir başka lezzet, koku ve serinlik saadetidir. Şu satıcılar avaz avaz bağırarak, şu sattıklarımızdan da alın, daha çok mesut olun, demek istiyorlar. Hele şu köşede, ta şehrin diğer ucundan getirilmiş boza şişeleri. Bu, yemekten birkaç saat sonra, bir babanın, ailesi efradına, üzerine tarçın ekerek, leblebiler koyarak yudum yudum tattıracağı bir nevi şahsına münhasır saadet değil de nedir?

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kullanılan sıfatlar metnin betimleyici nitelik kazanmasını sağlamıştır.
- B) Metindeki zarf fiiller metnin daha hareketli bir durumu ifade etmesine yardımcı olmuştur.
- C) Metinde anlatımı zenginleştirmek için soyut ve somut isimlere yer verilmiştir.
- D) Son cümlede işaret zamiri kullanılarak anlatımda biraz olsun kısaltma sağlanmıştır.
- E) Bütün cümlelerin yüklemi haber kipiyle çekimlenmiş fiillerden oluştuğu için metne bildirme cümleleri hâkimdir.

99. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf kullanılmamıştır?

- A) Bu sene yaz ortasına kadar yağmurlar sürdü.
- B) Çünkü maçta oyuncular çok hırslı görünüyordu.
- C) O yıllarda şehirde ailesiyle birlikte yaşıyordu.
- D) Ders çalışırken masa başında uyuyakalmışım.
- E) Kendine göre bir ders çalışma planı yapmalısın.

100. Selâm olsun bizden güzel dünyaya

Bahçelerde hâlâ güller açar mı?

Selâm olsun sonsuz güneşe, aya

Işıklar, gölgeler suda oynar mı?

Bu dördükte aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi kullanılmamıştır?

- A) İsim B) Bağlaç C) Zarf D) Zamir E)Edat

101. Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,

Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!

Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alını değer.

Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi...

Bedr'in arslanları ancak bu kadar şanlı idi.

Bu parçadaki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Haber kipiyle çekimlenmiş fiiller vardır.

B) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.

C) Birden çok fiilimsi kullanılmıştır.

D) Belgisiz zamirlere yer verilmiştir.

E) Seslenme bildiren ünlemler kullanılmıştır.

102. Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat ek fiil olarak yüklem görevinde kullanılmıştır?

A) Besbelli ölümüm sabahleyindir

B) Bir kadının suya değişiyor ayakları

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

C) Kalbimde senin için yok bile kinim

Bence sen de şimdi herkes gibisin

D) Çiçeği altın yıldız, suyu telli pulludur

Ay ve güneş ezelden iki İstanbulludur

E) Ağacın biri bulvarda ölüyordu

Şehrin camları kaygısız gülüyordu

103. Fatih dönemi, düşünür ve ilim adamı bakımından önceki dönemlere göre bir yükselişe tanıklık eder. Bunda bir yönetici olarak Fatih'in çok büyük katkısı vardır.

Şöyle ki ülkesine yetmişmiş eleman getirtmesi, yabancı kültürlerden yararlanması, Sahn-ı Seman medreselerini

açtırması, ilim eserlerinin yazımını teşvik etmesi ve

münazaralar tertiplemesi, dönemindeki düşünce hayatının gelişmesini olumlu yönde etkilemiştir. Bilim, felsefe,

kelam ve tasavvuf alanlarında yetişen elemanlar ve

eserleri incelendiğinde, onların mensup oldukları

geleneğe

bağlı olarak belli ölçüde bir üretimde buldukları

söylenbilir. Bilimsel üretim, daha çok tıp ve matematik

bilimlerinde gözlenirken kelam ve tasavvuf alanında da

gözle görülür bir canlılık vardır.

Bu parça aşağıdaki anlatım türlerinin hangisine örnek olabilir?

A) Açıklayıcı anlatım

B) Betimleyici anlatım

C) Tartışmacı anlatım

D) Düşsel (fantastik) anlatım

E) Öyküleyici anlatım

104. Harry cadıya bir kez daha tıklayarak, “Dissendum!” diye fısıldadı. Heykelin kamburu hemen, oldukça ince birini içeri alabilecek kadar aralandı. Harry koridora şöyle bir göz attı, sonra haritayı yine ortadan kaldırıp kendini deliğe çekti ve başını içeri sokarak kendini ileri itti. Ona taştan yapılmış kaydırak gibi gelen bir şeyden aşağı epeyce kaydıktan sonra soğuk, nemli toprağa indi. Ayağa kalkıp etrafına bakındı. Zifiri karanlıktı.

Asasını kaldırıp, “Lumos!” diye mırıldanınca çok dar, alçak, toprak bir tünelde olduğunu gördü. Haritayı kaldırdı, asasının ucuyla üzerine tıkladı ve “Muziplik tamamlandı!” diye mırıldandı. Haritanın üstündeki her şey hemen silindi. Onu dikkatli bir şekilde katladı, cüppesinin içine yerleştirdi, sonra da kalbi hem heyecan hem de endişeyle çarpar halde yola koyuldu.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Düşsel (fantastik) anlatım
- B) Emredici anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Söyleşmeye bağlı anlatım
- E) Mizahi anlatım

105. Sürünüp mangala yaklaştı bizim Seyfi Baba.
– İhlamur verdi demin komşu... Bulaydık, şunu, bir...
– Sen otur, ben ararım...

– Olsa içerdik, iyidir...
Aha buldum, aramak istemez oğlum, gitme...
Ben de bir karnı geniş cezve geçirdim elime,
Başladım kaynatarak vermeye fincan fincan,
Azıcık geldi bizim ihtiyarın benzine kan.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Emredici anlatım
- B) Kanıtlayıcı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Söyleşmeye bağlı anlatım
- E) Mizahi anlatım

106. Elinde koyu renkli bir şey tutuyordu, inceleyebilmem için kaldırdı. Metal bir çiçektir, yatağının demirden başlarına ve tentesine işlenmiş güllerden biriydi. Kısa bir saniye için elini kapattı, parmaklarını nazikçe sıktı ve sonra tekrar açtı. Bir şey söylemeden, ezilmiş, siyah metal yığını gösterdi. Elinin içinin şeklindeydi, sanki bir çocuğun yumruğunun içinde sıkılmış bir parça oyun hamuru gibi. Yarım saniye geçti ve o yığın avcunda siyah kuma döndü. Ters ters baktım: “Bahsettiğim o değildi. Ne kadar güçlü olduğunu zaten biliyorum. Mobilyayı kırmana gerek yoktu.”

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatım unsurları taşımaktadır.
- B) Dil, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır.
- C) Betimleyici ifadeler yer edilmiştir.
- D) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
- E) Bir roman veya hikâyeden alınmıştır.

107. Büyük kubbeli serin divan, bugün daha sakin daha gölgeliydi. Pencerelelerinden süzülen mavi, mor, sincap rengi bahar aydınlığı, çinilerinin yeşil derinliklerinde birikiyor, koyulaşıyordu. Yüksek ipek şiltelere diz çökmüş yorgun vezirler, önlerindeki halının renkli nakışlarına bakıyorlar, uzun beyaz sakalını zayıf eliyle tutan yaşlı sadrazamın sönük gözleri, çok uzak, çok karanlık şeyler düşünüyor gibi var olmayan noktalara dalıyordu.

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öğretici anlatım
- B) Kanıtlayıcı anlatım
- C) Betimleyici anlatım
- D) Destansı anlatım
- E) Tartışmacı anlatım

108. Otomotiv sektörünün gelişimi gerçekten de göz kamaştırıyor.

Belki de çok yakın bir zamanda kendi kendine öğrenen yapay zekâ yazılımları sayesinde robotlar, araçların karşılaştıkları sorunları öğrenerek uygun tamir uygulamaları geliştirebilecek. Hatta yapay zekâlarıyla araçtaki arızayı tespit edebilecek, mekanik robotlar parça değişimlerini kendi kararlarıyla yapabilecekler.

Bu parça aşağıdaki anlatım türlerinin hangisine örnek olabilir?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Düşsel (fantastik) anlatım
- C) Tartışmacı anlatım
- D) Gelecekte söz eden anlatım
- E) Kanıtlayıcı anlatım

109. Salonda akşam karanlığı arttığı için, kendisine pek yakın olduğum halde yüzünü göremez olmuştum. Bakışlarını, gülümseyişlerini ve yüzünün kımıldanışlarını sesinde bulmaya çalışıyordum ve ağır ağır konuşuyorduk. Hastalığımdan ziyade tahsilime alaka gösteriyor, imtihanda aldığım numaraları soruyordu. Nihayet karanlıktan sinirlendi ve hizmetçilere lamba emretti. Arkamda açık duran balkon kapısından hafif bir rüzgâr giriyor, salona ihlamur ve gül kokusu getiriyordu.

Odaya ışık girinceye kadar gözlerimi hafifçe kapadım, bu köşke ait hatıralarımın uyanışına kendimi bıraktım.

Bu metnin anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahraman anlatıcı tavrının bulunduğu görülmektedir.
- B) Öyküleyici anlatıma özgü nitelikler bulunmaktadır.
- C) Metinde kullanılan dil heyecana bağlı işlevdedir.
- D) Anlatıcının amacı okuru bir olayın içine sokmaktır.
- E) Okurun fikirlerini etkilemek ve değiştirmek için açıklamalar yapılmıştır.

110. Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede
Bir mehabetli sabah oldu Süleymaniye' de
Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati,
Dokuz asrında bütün halkı, bütün memleketi
Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan.
Gecenin bitmeye yüz tuttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir.

Bu parça aşağıdaki anlatım türlerinin hangisine bir örnek olabilir?

- A) Söyleşmeye bağlı anlatım
- B) Coşku ve heyecana bağlı anlatım
- C) Düşsel (fantastik) anlatım
- D) Emredici anlatım
- E) Öğretici anlatım

111. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "yalnız" sözcüğü hem edat hem de bağlaç görevinde kullanılmış izlenimini vermektedir?

- A) Yalnız perilerin diyarından şarkılar getirirdi.
- B) Kendisi ortada yok, ah, yalnız gölgesi var.
- C) Yalnız yaşardı konak yavrusu eski evinde.
- D) Sokakta yalnız dostlarını tanır, onlarla konuşurdu.
- E) Her programında yalnız bir şiiri açıklardı.

112. Hâlbuki işte Mümtazla Nuran kendisine muhtaç olmadan birbirleriyle anlaşıyorlardı.

Bu cümlede ile (-le/-la) için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İkisi de edattır
- B) İkisi de bağlaçtır
- C) I. edat, II. bağlaçtır
- D) I. bağlaç, II. edattır
- E) I. zarf, II. bağlaçtır

I. Ak gömlekle gözyaşımı silerim,

II. Şahin aşkınla deli olmuştur.

III. Kara taşla bıçağımı bilerim.

IV. Eşimle dostumla buluşamadım.

113. "İle (-le/-la) numaralanmış dizelerin hangi ikisinde aynı işlevde kullanılmıştır?

- A) I. ile II. B) I. ile III. C) II. ve IV.
- D) III. ve IV. E) II. ile III

114. Gözü, zafer vadeden sanat eserlerinde

Parlayan mükemmellik ateşiyle ışıldar.

Yukarıdaki dizeler için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Belirtisiz ad tamlamasına yer verilmiştir.
- B) Sıfat – fiillere yer verilmiştir.
- C) Birleşik sözcük kullanılmıştır.
- D) "Gözü" ismin -i hal ekini almıştır.
- E) "ile" edat görevinde kullanılmıştır.

115. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde (ile -le/-la) diğerlerinden ayrı bir tür ve görevde kullanılmıştır?

- A) Parayı, ondan nefret edermiş gibi öfkeyle harcarlar.
- B) Hayatı, kırmızı pelerinleriyle kumların üstünde yaşarlar.
- C) Çiçeklerle kan lekeleri yan yanadır kumların üstünde.
- D) Güvenliğin, zevkle ve heyecanla yan yana düşmesi parçalar bizi.
- E) Yaşamak, bir parçalanmayı başarıyla sürdürmek midir?

(I)Her çocuk (II)kendine imrendiği (III)için kaybolur

Üzerinden neşeyle uçuşur (IV)çocuksu yel

Şimdiye (V)kadar çıkmadı cehennemi içinde taşıyan

116. Yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcükler tür bakımından eşleştirilirse, hangisi bu eşleştirmenin dışında kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(I)Yıllar ne (II)kadar meraklı (III)ayrılıklara

Şimdi çıksam, (IV)küçük parka (V)başka çocuklar gider.

117. Yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcükler tür bakımından eşleştirilirse hangisi bu eşleştirmenin dışında kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

118. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "edat" cümleye "çokluk" anlamı katmıştır?

- A) Ah, kolum kanadım olsaydı eğer
Uçardım o güzel dağlara kadar.
- B) Kim bilir yaşamak ne kadar güzel!
O sonsuz güneşin ışıklarında.
- C) Haydi çabuk atla, durma, çekinme
Yelkenler rüzgârla canlanmış gibi.
- D) Seni yalnız bir mucize götürür
O güzel, harika memleketine
- E) Nehir ulaşmıyor asla denize kadar
Bir büyük çölde kayboluyor sular.

119. Aşağıdaki cümlelerin/dizelerin hangisinde "kadar" cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Cihan gönül kadar geniş değildir.
- B) Sen rüyalarım kadar sâde, güzelsin
- C) Ne kaldırımlar kadar seni anlayan olur
- D) Ey gün kadar güzel çocuğum, uyu
- E) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

120. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "ne... ne" bağlaç görevinde kullanılmamıştır?

- A) Ve sakın ol, ne kapıl umuda ne de umutsuzluğa
- B) Ne kışlar, ne yıkımlar, ne yokluklar tanıdım.
- C) Ne yüzünü getirebiliyorum ne bakışlarını
- D) Ne bir sözümü dinler, ne bir arzumu yapar.
- E) Oraya ne bir yol, ne bir köprü var.

121. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat yoktur?

- A) Eylül yağmurlarıyla ıslak tren rayları
- B) Yıldızları sermez miyim ayaklarına
- C) Seher vakti türkülerle düştüm yollara
- D) Yürekliysen sen de beni sev bu gece
- E) Daha bir mutluyduk her şeye rağmen.

122. Edatlar, ad soylu diğer sözcükler gibi ek-eylem olarak yüklem görevinde kullanılabilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu duruma örnek bir kullanım vardır?

- A) Gökler bir rüya gibi eğilmiş üstüme
- B) Komşular etrafımda ailem gibidir.
- C) Alsa buz gibi taşlar alınmdan bu ateşi
- D) Vazgeç, dili neşter gibi kullanmaktan
- E) Bir veda gibi her nefes, alışılmış kıyılarından geçer.

Ben ölürsem ölürüm bir şey değil

Ne olursa garip eşyama olur

Bir hayır sahibi çıkar mı dersin

Mektuplarımı iade edecek?

Ya kitaplarım, ya şiir defterim

Yanarım bakkal eline düşerse

123. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi, yukarıdaki dizelerde geçen "ya... ya" bağlacının anlamca yerini tutacak niteliktedir?

- A) Madem ki B) Ne..ne C) Hele D) Oysa ki E) Veya

124. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat (ilgeç)'a yer verilmemiştir?

- A) Babasından aldığı doğru düşünceleri uygulayabilmek için daha iyi fırsat olmazdı.
- B) Ev sahiplerinin yardımı ile içeriye girdim ve sedire uzandım.
- C) Gözleri yarı karanlıkta ateş parçası gibi parlıyordu.
- D) Köyde bu yalnız yaşayış ne kadar sürdü bilmiyorum.
- E) Bâki ve Nedim'in devrini, onların divanlarını okurken içten yaşarız.

125. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bağlaç" iki özneyi bağlamıştır?

- A) Çocuğun yüzü sapsarıydı ve terli alınına saçları yapışmıştı.
- B) İstirap ve sıkıntı insanlara en önemli gerçekleri öğretir.
- C) Şehrin pazar yerinde ve küçük bir dükkânda kasaplık yapıyordu.
- D) İyiliğe, güzelliğe, doğruluğa ve aşka bütün kalbimle inandım.
- E) Bir kız okulunda matematik öğretmeni ve müdür yardımcısıydım.

126. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem vardır?

- A) Ne vardı diyorum ah bir dönseydin son anda.
- B) Yalnızlık üşümekmiş, yalnızım üşüyorum.
- C) Uçurummuş sensizlik, tut beni düşüyorum.
- D) Bütün maviler sensiz şimdi her şey düş rengi.
- E) Geleceksen deli dalgalarla deli yağmurlarla gel.

127. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ne... ne" bağlacı iki nesneyi bağlamıştır?

- A) Onun ne dünü var artık ne bugünü.
- B) Ne aklım kaldı benim, ne gönlüm.
- C) Ne kararım kaldı benim, ne sabrım.
- D) Ne lezzet kaldı bende, ne tat.
- E) Ne bir gazel söyledim, ne şarkı, yokluğunda.

I. Erzurum halkı Aziziye Tabyaları'nı savunmak üzere savaşa katıldı.

II. Meram bağlarının tadını alabilmek için ona yerli hayatın içinden gitmek lâzımdır.

III. Öyleyse cehalet denilen yüz karasından Kurtulmaya azmetmeli baştanbaşa millet.

IV. Zavallı Abdullah Efendi, onları bir vakitler ne kadar ciddiye almıştı.

128. Yukarıdaki cümlelerde altı çizili edatlar anlamca birbirine yakındır?

- A) I. ile II. B) II. ile III. C) I. ile IV. D) III. ile IV. E) II. ile IV.

129. Edatlar kendilerine bağlı sözcüklerle cümlede sıfat ve zarf görevinde kullanılabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "gibi" edatı sıfat görevinde kullanılmıştır?

- A) Artık, yeryüzü vahşi bir hayvan gibi saldırıyor üstüme.
- B) Genç kadının dudakları siyah bir lüle gibi kapanmıştı.
- C) Ağır sonbahar akşamlarında yağın karmaşa yağmuru gibisin.
- D) Çocuk yağmur damlası gibi gözleriyle bakıyordu çevresine
- E) Senin gibisini de kimse görmemiştir bu kentin sokaklarında.

130. Aşağıdaki dizelerin hangisinin sonuna ünlem (!) işareti gereksiz konulmuştur?

- A) Dolaş da yırtıcı arslan kesil, behey miskin!
- B) Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum
Ne büyük nimet olduğunu ah ey güzel gün!
- C) Çocuklar hıçkırır, anneler ağlar
Yaşlı gözleriyle kal anneciğim!
- D) Ey yarım adalarım, açılan hür denize
Yelken bulamadımsa bayrak getirdim size!
- E) Erzurum dağları duman dildedir
Başım yastıktadır, gözüm yoldadır!

131. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ile (-le, -la)" sözcüğü diğerlerinden farklı bir tür ve görevde kullanılmıştır?

- A) Artık çarşıda bu sofrta örtüleri ile karşılaşmazsınız.
- B) Pazar yeri şehrin doğal yapısıyla uyumlu değil.
- C) Pirit madeni teleferikle limana taşıyordu.
- D) Suçla zevk arasında inanılmaz bir ilişki vardı.
- E) Bu pazar orijinal görüntüsü ile herkesi büyütüyor.

132. Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat yoktur?

- A) Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar.
B) Üstümüzde deniz gibi bir gökyüzü var.
C) Ah, yazık ki bütün insanlık güneşsiz.
D) Çözmek mi istemiş o çetin düğümü?
E) Sınıırım yok, taa sonsuzluğa kadar yürürüm.

133. Tam beni bu yolculuğa iten nedenlerden söz etmeye başlayacaktım ki birden Habib girdi odaya. Beni suçüstü yakalamayı umarcasına, sessizce, yalınayak yaklaştı.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

- A) Zamir B) Sıfat C) Zarf D) Edat E) Bağlaç

134. Saat epeyce geç olmasına karşın bizim onurumuza büyük bir şölen vermek için ısrar etti.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcük yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) karşılık B) göre C) kadar D) için E) rağmen

135. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç cümleleri bağlama göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bildiği ya da duyduğu şeylerle ilgili soru soruyordu.
B) Senin için iyi olan başkaları için de iyidir.
C) Ona cevap vermek istiyordum ama elini kaldırdı.
D) Her yanda şerbetçiler ve vişne suyu satıcıları var.
E) Bir ara yanlarında başka yolcular da vardı.

136. (I) Okuyucunun niteliği, yazarın çizgisini doğru belirlemesinde önemli bir etkidir. (II) Bilinçsiz okuyucuya seslenen bir yazar, her yazdığının alkışlanacağını bilir. (III) Bilinen ölçüler içinde, bayağı bir yapıt oluşturmaktan çekinmez. (IV) Okuyucusu bilinçlenmiş yazar ise, yazdıklarının bayağı olmasının veya geçmiştekilere benzer olmasının tepkiyle karşılaşacağını düşünür. (V) Özgün, üstün bir yapıt oluşturmak için bütün bilgi ve yeteneğini ortaya koyar.

Bu parçanın ana düşüncesi yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

137. Bir antikacı dükkânında, testi almak isteyen birine çok yüksek bir fiyatın söylendiğine tanık oldum. Şaşkınlık içinde, testinin neden bu kadar pahalı olduğunu dükkân sahibine sorduğumda “Rodos testisidir de ondan” dedi. Onun Rodos testisi olduğunu nereden biliyorsunuz, elinizde belge var mı diye sordum. “Bilmem, öyle diyorlar.” dedi. Şaşkınlıktan kurtulup, biraz düşündüm. Aslında bizim bütün hayatımız, Rodos testisi hikâyesi gibidir. Hiçbirimizin neyi, niçin yaptığı belli değil. Bizde öğrenme merakı yok. Bu yüzden sadece ticarete değil, her alanda kandırılıyor, hırpalanıyoruz.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırma bilincinden yoksun olmamız, bizi her türlü girişimimizde olumsuz etkilemektedir.
B) Kişiler, değersiz eşyalara büyük miktarda para harcamaktan çekinmemektedir.
C) Tüketicilerin yasalarla korunmaması, satıcılara her şeyi istedikleri fiyata satma olanağı sunmaktadır.
D) Rodos testileri antika meraklılarına değerinin çok üstünde satılmaktadır.
E) Alışveriş alanlarında fiyatların serbest bırakılması tüketiciyi zor durumda bırakmaktadır.

138. Dil, değişir; bugünün İstanbulluları elbette geçen yüzyılın başındaki insanlar gibi Türkçe konuşacak değil. Ama Ankara ve hatta İzmir’de duyulan Türkçeyi de İstanbul’da duyamaz olduk. Hemen, İstanbul’un dört tarafını dolduran taşralılardan şikâyet etmeliyim. Onların İstanbul’un Türkçesini etkileyecek güçte olmadığı belli. Türkçeyi bozan garip radyo istasyonları, incelikli konuşmayı bilmeyen televizyon spikerleri ve yabancı dizilerin yanlış çevirileridir. Bence yayın konusunda ceza verilecekse, dil için verilmeli. Türkçenin yanlış kullanılması engellenmelidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmamıştır?

- A) İstanbul Türkçesinin bozulma nedeni
B) İstanbul Türkçesinin toplum için önemi
C) Dışarıdan gelenlerin üzerindeki etkisi
D) Türkçenin korunması için alınacak önlem
E) İletişim araçlarında kullanılan dilin niteliği

139. Sanatla ilgisi okuduğu üç beş kitabın sınırlı aşmayanların ya da sanatı hâlâ bir zevk aracı olarak kabul edenlerin beğenisi tutarlı bir ölçü olamaz bizim için. Bir emek ve ustalık ürünü olan bir şiir, onun çilesini çekmemiş sorumsuz okuyucunun beğenisine kurban edilemez. Okuyucuların görüşü ölçü olsaydı Batı’da “çok satan” kitapların en büyük sanat ürünleri olarak kabul edilmesi gerekirdi. Oysa “çok satanlar” bir sanat eseri olarak bile kabul edilmiyor.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat ürünlerinin zevk almak için okunamayacağı,
B) Yapıtın değerinin belirlenmesinde okurun beğenisinin ölçü alınamayacağı,
C) Her sanat yapıtının büyük bir çabanın sonunda oluştuğu,
D) Batıda okuyucuların beğendikleri yapıtların sanat yapıtı kabul edilmediği,
E) Okuyucuların sanat değeri olmayan yapıtlara daha çok ilgi gösterdiği

140. Delikanlı çevikliğiyle bakışı, duruşu, yürüyüşü, onun yetmiş yaşında olduğunu gizliyor gibiydi. Devletin en yüksek kademelerinde görev yapmasına rağmen bir kasabalı gibi davranırdı. Bakkal dükkânlarında oturur, kahvelerde yaşlılarla sohbet ederdi. Geçmişe şiddetle saldırır; geleceğin hep güzel olacağını, bütün kötü şeylerin düzeleceğini iddia ederdi. Kendisini hep şair olarak tanıtır. Özdeyiş değerindeki her sözünü ağır ağır söyler; sizin ona katılmanız için sözünü kanıtlarla desteklerdi. Ona karşı çıktığınızda size kızar, bir sonraki gün bulunduğunuz masaya gelmezdi.

Bu parçada sözü edilen kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Resmîyetteki konumunu öne çıkarmadığı
B) Eleştiriye açık olduğu,
C) Görünüşünün yaşını göstermediği,
D) Düşüncelerini başkalarına kabul ettirmeye çalıştığı
E) Geleceğe umutla baktığı,

141. Kitap fuarları kitapçı raflarında hareketsiz duran, tozlanan kitapları hareketli bir alanda meraklı gözlerle sunuyor. Yüzleri asık kitapçıların dükkânlarına girmekten çekinen gençleri kitaba yaklaştırıyor. Ders kitapları dışında hiçbir kitaba el sürmemişlere kitabı tanıtıyor. Fuarlarda merak için de olsa insanlar kitapların kapaklarına bakıyor, içeriğini inceliyor. Bu da kitap satışını ve okuma oranını artırıyor.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

- A) Kitapçıların eğitilmesi kitap okuma oranını yükseltir mi?
- B) Gençlerin kitap okumamasını neye bağlıyorsunuz?
- C) Kitapları fuarlarda sergilemenin yararı nedir?
- D) Okuyucular kitapçılara yönelik eleştirilerinde haklı mıdır?
- E) Kitap fuarlarında daha çok kitabın satılması için ne yapılmalıdır?

142. Eyüboğlu'nun sanatçı yaradılışı, hoşgörülü yanıyla birleşiyor. Bilgiçlikten uzak, açık seçik bir anlatım oluşturuyor. Bu anlatım deyimlerle, devrik tümcelerle tatlılık, çekicilik kazanıyor. Ne yazık ki bu tatlılık, bir tutarsızlık yüzünden zedeleniyor. Eyüboğlu tam bir özleşme taraftarı olduğu halde, denemelerinde özleşmeye gereken önemi vermiyor. Dilimizde karşılığı bulunan yabancı sözcükleri kullanıyor. Bazı sözcüklerin kimi yerde Osmanlıcasını kimi yerde Türkçesini kullanmaktan çekinmiyor.

Bu parçada Eyüboğlu'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Anlatımının akıcı olduğuna,
- B) Türkçe olmayan sözcükler kullandığına,
- C) Düşüncelerinin uygulamalarıyla uyumadığına,
- D) Denemelerinde eksik yönlerin bulunduğuna,
- E) İçinden geçenleri olduğu gibi anlattığına,

143. Önce, sesi güzel olan herkes şarkıcı oldu. Sonra şarkı söyleyen herkes şarkı yazarlığına başladı. Şarkı sözleri tekerlemelerle doldu. Şarkıların büyük çoğunluğunda ilkokul şarkısı basitliği var. Bu yüzden şarkılar, okumuş, kulağı büyük yapıtlara alışmış dinleyicisini yitirdi. Onlar, Batı müziğine yönelirken şarkı, sanattan anlamayan kitlelere kaldı. Üstelik bu kitlelerin de isteklerini tam karşılamıyor, onların ruh hallerine tercüman olamıyor.

Bu parçada şarkıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eski niteliklerini kaybettiğine,
- B) Geçmişte, sanattan anlayanlara seslendiğine,
- C) Eski dinleyicisinin yabancı müziğe yöneldiğine,
- D) Dinleyicisinin gün geçtikçe azaldığına,
- E) Dinleyicilerinin durumunu yansıtmakta yetersiz kaldığına,

144. Birçoğumuzun seyyar imza halinde oradan oraya gezmesi, ömrümüzün büyük kısmının sıkıntı içinde geçmesi aydın olmanın değil, insan olmanın sonucudur. Aydın sorumluluğu adı altında bana imzalatılmaya çalışılan toplumsal sözleşmeyi reddediyorum. Böyle bir çağda kapı komşum benden niye daha az sorumlu olsun ki? Bu memlekette bilgimiz değil; vicdanımız, ruhumuz yara alıyor. Vicdanımızın sızlaması içinse aydın olmaya gerek yok. Karşılaştığımız sorunları çözmeye çalışma konusunda sokaktaki adama ne düşüyorsa aydına düşen de odur.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aydınlarla, her bireye düşenden daha büyük bir sorumluluk yüklenemeyeceği,
- B) Aydınların yaşamları boyunca sıkıntı içinde oldukları,
- C) Toplumsal sorunların çözümünün öncelikle aydınlardan beklendiği,
- D) Sokaktaki insanların aydınlara gereken desteği vermediği,
- E) Aydınların kendilerini toplumun öncüleri olarak görmedikleri,

145. Geçen yüzyılın başında olduğu gibi, bu yüzyılın başında da "Şiir öldü." sözü dolaşıyor ortalıkta. Oysa insanın kendini anlama, tanıma, tanıtmaya gereksinimi vardır. Gelecekte de var olacaktır. Hiçbir sanat, şiir kadar bu gereksinimi iyi karşılayamaz. O halde şiir, bütün teknolojik gelişmelere ve insanlar arasındaki günlük ilişkilerin günden güne azalmasına rağmen var olacaktır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Şiir sanatının bittiği iddiasının geçmişte de ortaya atıldığına,
- B) Şiirin insanın kendisini anlatmasına yarayan en güçlü sanat olduğuna,
- C) Şiirin her türlü olumsuzluğa karşın varlığını devam ettireceğine
- D) Şiirin günümüzde geçmiştekenden daha çok ilgi gördüğüne,
- E) İnsani ilişkilerin gün geçtikçe zayıfladığına,

146. Yıllar önce sinemada bir film izledim; beni çok etkiledi, heyecanlandırdı. Onu birkaç kere daha izlemeye gittim. Film, bir tiyatro oyunundan aktarma değildi. Ama büyük ölçüde kapalı bir mekânda geçiyordu. Ortalıkta yalnızca birkaç kişi vardı. Başkalarının ölçüsüne bakarsanız o, bir piyesti. Ama bence piyest değil, mükemmel bir sinema filmiydi. Çünkü tiyatro diliyle değil, sinema diliyle gerçekleştirilmişti. Tiyatroyla sinema arasındaki en kalın çizgi ise kullanılan dildir.

Bu parçada yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinemanın seyirciyi tiyatrodan daha çok etkilediği,
- B) Sinemanın tiyatronun birikiminden yararlandığı,
- C) Tiyatroyla sinema arasındaki farkın kendini en çok dilde gösterdiği,
- D) Sinemayı tiyatrodan bütünüyle ayırmanın mümkün olmadığını,
- E) Tiyatronun olanaklarından yararlanmanın sinemaya güç kazandırdığı,

153. "Sen kimsin?", "Sen de kim oluyorsun?" soruları yazarların eleştirilenlere sıkça yönelttikleri sorulardandır. Oysa önemli olan yazarın eleştirmeni değil, eleştirmenin yazarı, onun yapıtlarını iyi tanımasıdır. Yazarın eseri kötüyse, biçimini iyi bulmamışsa, eleştirmen okuyucuyu ondan koruyacak. Eser iyiyse okuyucuyu ona yönlendirecek, ondan faydalanmanın yollarını öğretecektir.

Yukarıdaki parçanın yazarına göre eleştirmenin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurun yapıtlarla ilgili doğru bilgi edinmesini sağlamak,
- B) Yazarın yararlı yapıtlar oluşturmaya katkıda bulunmak,
- C) Okuru tanımak, onun görüşlerini yazarlara aktarmak,
- D) Yazarlara yol göstermek, onların hata yapmalarını engellemek,
- E) Okurun beğenerek okuyacağı yapıtlar oluşturmak,

154. İçindekileri anlatmak bir ihtiyaçtır. İnsanoğlu iç dökme eylemini yaşamı boyunca sürdürür. Çoğunluk bu işi konuşarak yapar. Kimisi de yeteneklerinin el verdiği ölçüde, içindekileri kağıda döker. Böylece öykü çıkar ortaya. Öykünün öğeleri üst üste çekilmiş resimler gibi belirginliğini yitirmemeli. Okuyucu öze varmak için uğraşmak zorunda bırakılmamalıdır. Bunun için yazar halkı dinlemeli, onların olayları birbirlerine aktarış biçimlerini saptamalı, söylemek istediklerini o biçimde söylemelidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öykünün dilinin anlaşılır olması gerektiği
- B) İnsanın duygu ve düşüncelerini başkalarına aktarmak istediği,
- C) Yazarların halk dilini araştırmaları gerektiği,
- D) Öykünün halka yol göstermek için yazıldığı,
- E) Öykünün insanın içindekilerini anlatma ihtiyacından doğduğu,

155. Ben öykülerimde olayı, kişileri düşüncelerimi aktarmada yardımcı olarak kullanırım, izlenimlerim öykücülüğüme yardımcı olmuştur; ancak hiçbir şeyi baştan sona izlememişimdir. Olayı bir ucundan yakalarım. Sonrasını kendi kendime geliştiririm. Bir adam görürüm, bence ilginç olan. Kurarım onun öyküsünü. Kendisinden yaşamını sormam. Bir söz duyarım, anahtar olur öyküme, söyleyenin yüzünü merak etmem. Kesin bir sonuca da bağlamam öykümü. Okuruma düşünme payı bırakmak isterim.

Bu parçada kendinden söz eden yazar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykülerini oluşturmada gözlemlerinden yararlandığı,
- B) Öyküyü düşündüklerini dile getirmek için kullandığı,
- C) Ayrıntıları seçen güçlü bir gözlem gücüne sahip olduğu,
- D) Öyküyü sonuçlandırmayı okurun hayal gücüne bıraktığı,
- E) Gerçekleri olduğu gibi aktarma amacını gütmeyeceği,

156. Yazarlar sizin bilmediğiniz bir karanlığın çocuklarıdır. Sizin bilmediğiniz bir acıyı çektiklerinden öfkeli ve isyankârdır. Hayatın çeperlerine sığmayan kanatlarıyla ne bu hayatı bırakıp gidebiliyorlar ne de bu hayatın içinde yaşayabiliyorlar. Gerçek yüzleriyle sevilmeceklerini bildiklerinden, çalışma odalarında, atölyelerinde, stüdyolarında sürekli yeni yüzler yaratıp duruyorlar size göstermek için. Ama insafsızsınız. Yarattıkları bütün yüzleri bir yana itip en arkadakinini, gösterilmeyeni görmek istiyorsunuz.

Yukarıdaki parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarlar herkes tarafından bilinmeyen acılar yaşadığı için isyankar olurlar.
- B) Yazarlar gerçek yüzleriyle sevilmeceklerini bildikleri için kişiliklerini insanlardan saklarlar.
- C) Yazarlar, eserlerinin dışındaki hayatta diğer insanlar gibi yaşarlar.
- D) Okurlar eserlerde gösterilmeyen şeyleri görmek isterler.
- E) Yazarlar, eserlerinde herkesin kabulleneceği tipler yaratırlar.

157. Napolili yoksul bir ailenin on sekizinci çocuğu olan Caruso'yu çekici kılan, onun kaba köylü yüzü, gizli bir kibirle omuzlarını ileriye doğru atarak yürüyüşü ya da yanından ayırmadığı çocukluk arkadaşlarıyla şakalaşması değil, o olağanüstü, yumuşak ve güçlü sesiydi.

Bu parçanın bütününde yazarla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoksul bir aileden geldiği
- B) En çarpıcı özelliğinin sesinin güzelliği olduğu
- C) Olağanüstü bir insan olduğu
- D) Güçlü ve yumuşak sesiyle herkesi büyülediği
- E) Köylü bir aileden geldiği

158. Geçen yüzyılın sonuyla bu yüzyılın başına damgasını vuran, plağa kaydedilen ilk sesin sahibi olan Caruso, her yeteneğin, her başarının, her farklılığın bir bedeli olduğunu biliyordu. Yetenekli bir insanın, hayatını yeteneğiyle paylaşması gerektiğini, hatta hayatını yeteneğinin emrine verip kendi isteklerini bastırması ve hayattan geri çekilmesi gerektiğini de öğrendi zamanla.

Yukarıdaki parçada Caruso'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yeteneğinin onu emri altına aldığına ve onun hayatla bağlantısını kestiğine
- B) Caruso'nun plağa kaydedilen ilk sesin sahibi olduğuna
- C) Caruso'nun her yeteneğin bir bedeli olduğunu bildiğine
- D) Caruso'nun kendi istekleri yerine, yeteneğinin gerektirdiği şeyleri gerçekleştirdiğine.
- E) Yeteneğinin Caruso'ya hayatı daha kolay yaşanılır hale getirdiğine

159. O, insanları ihtirasla anlattı romanlarında. Yazdıkları kalabalıklaştıkça kendisi eksilerek yarattı kahramanlarını, onları sevdi. Her romanını yazarken gerçek dünyadan bütünüyle kopup kendi romanlarında yaşadı. Romanlarının hayattan daha gerçek olduğuna inandı. Öyle ki roman kahramanlarının ölümüne ağlardı.

Bu parçanın bütününde yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Romanlarını yazarken yaşadığı duygular
- B) Roman kahramanlarını nasıl seçtiği
- C) Roman konularını yaşamdan aldığı
- D) Romanlarındaki olaylardan etkilendiği
- E) Romanlarının hayattan daha gerçek olduğunu düşündüğü

160. Zamanla zenginleşmiş bir köylünün oğlu olduğu için hep utanmış, bu utancı neredeyse ruhsal bir hastalığa dönüşmüş, kendisini de kendi roman kahramanlarından biri gibi yeniden şekillendirebileceğine inanarak, kendine yalan bir geçmiş yaratmış, köylülüğünü saklayabilmek için dünyanın en pahalı, en rüküş elbiselerini giyip altın düğmeler taktırması ve soylu görünmek için harcadığı her çabayla soyluların alay konusu olmuştu.

Yukarıdaki parçada, sözü edilen kişiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Köylü çocuğu olmaktan utandığı.
- B) Olduğundan farklı görünmeye çalıştığı.
- C) Soylu ve zengin görünmeye çalışırken gülünç duruma düştüğü.
- D) Zenginlik ve soyluluk özelliklerinin kişiliğine işlediği.
- E) Sonradan görme denilebilecek bir insan olduğu

161. Kendinizle ilgili gerçek bir anlayışa erişmedikçe, kimliğinizi tanımaya başlamadıkça insanlara kendinizi gerçek anlamda açmanız ve onlarla benliğinizi paylaşmanız mümkün olmaz, insanları, sizi gerçekten tanımaları için benliğinize davet etmeniz anlamına da gelir bu. Bunu yapmaktan kaçınırsanız yansıtmaya çalıştığımız yapmacık imajın sis perdesinde kaybolursunuz. Kendinizi koşulsuzca kabul ettiğinizde ve insanların sizi tanımalarına imkân verdiğinizde insanlar da sizi tanıyacaktır.

Bu paragrafta asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan kendini başkalarına kabul ettirmekte güçlük çeker.
- B) İnsan kendini tanıy ve benliğini her şeyiyle kabullenirse başkaları da onu kabullenir.
- C) Kişi toplum içinde yaşarken gerçek kimliğini ve kişiliğini kazanır ve kabullenir.
- D) İnsanın kendini tanıması ve kendine saygı duyması oldukça zordur.
- E) İnsanlar bizi tanımadan ve bize saygı göstermeden biz kendimize saygı duyamayız.

162. Otuzlu yaşlarına doğru artık ciddi bir yazar olmaya karar veren bu adamın yazı yazma alışkanlıkları hiç kimseye benzemiyordu. Onun yazma alışkanlığı gösterişçi, rüküş, hatta çirkin yaşama ve giyinme biçiminin tam tersiydi. Bütün evi çok pahalı ve süslü eşyalarla doluyken yazı odası neredeyse bomboştu. Nereye giderse gitsin yanında küçük bir çalışma masasını, kağıtlarını ve kalemlerini de götürürdü.

Yukarıdaki paragrafta yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarın otuz yaşlarında ciddi bir yazar olmaya karar verdiğine
- B) Yazma alışkanlığıyla yaşama biçiminin farklı olduğuna
- C) Evinin ve giyiminin çok gösterişli olmasına rağmen yazı odasının sade olduğuna
- D) Yazılarında yaşam tarzını ve toplum sorunlarını anlattığına
- E) Gittiği her yere yazı malzemelerini de götürdüğüne

163. Gençliğinde içinden taşan yaratma gücünü, takma isimlerle ucuz romanlar yazarak boşa harcadı. Daha sonra yazdığı romanlara ise önem verdi ve para kazanmak için uğraştı. Ticaret onun için yazarlıktan daha çekici görünüyordu. Kazanacağı parayla kendine yeni bir kimlik alacak, utandığı geçmişinden kurtulacaktı.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gençliğinde yazma yeteneğini değerlendiremediği
- B) Yazarlık yeteneği sayesinde zengin olduğu
- C) Para kazanmak amacıyla yazdığı
- D) Geçmişinden utandığı ve kurtulmak istediği
- E) Romanlardan kazandığı parayla eski kimliğinden kurtulmak istediği

164. Bazıları sanatçıların, taklit edemeyeceklerine inandıkları yaratıcı yeteneklerinden çok, onların toplumun kurallarıyla sık sık çatışan bağımsız kişilikleriyle ve davranışlarıyla ilgilenirler. Onların vahşiliğe yaklaşan özgürlüklerini kısıtlamaya, her türlü sınırlamaya başkaldıran öfkelerini evcilleştirmeye uğraşırlar. Onların eserleri kadar davranışlarının da tehlikeli olduğunu düşünürler. Bütün kuralları reddederek başarılı olan biri, kendi varlığını kurallara gösterdiği itaate bağlamış insanları kuşkuya düşürür.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı insanlar sanatçıların kişiliğine ve eserlerine kuşkuyla yaklaşır.
- B) Sanatçıların eserleri de kendileri de toplum için tehlikelidir.
- C) İnsanların bazıları sanatçıları eserleriyle değil tavırlarıyla değerlendirirler.
- D) Sanatçılar var olan kurallara itaat etmekten hoşlanmazlar.
- E) Sanatçıların özgürlükleri kısıtlanmalı ve öfkeleri yatıştırılmalıdır.

165. Çocukken bize öğretilen şeyler yanlış olabilir. Daha sonra aile yuvasından kopup dış dünyaya açıldığımızda olumsuz beklentilerin baskın çıktığı ve fiilen gerçekleştiği bir dünyada bulabiliriz kendimizi. Yetiştirilmemiz sırasında edindiğimiz olumsuz düşünce ve davranış kalıplarını sürdürürsek olumsuz beklentilerimiz gerçekliğe dönüşür. Yaşamımıza karanlığın çöktüğünü hissedebiliriz. Öte yandan olumlu sonuçlar beklersek davranışlarımızı da olumlu sonuçlar getirecek şekilde ayarlayabiliriz.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanın çocukluğunda öğrendiği şeylerin yanlış olabileceğine
- B) Çocuklukta edinilen olumsuz düşünceler sürdürülünce yaşamın olumsuz gelişeceğine
- C) İnsanın olumlu ya da olumsuz beklentilerinin yaşamını etkilediğine
- D) Olumlu düşünce ve davranışların olumlu sonuçlar getirdiğine
- E) Aile dışındaki dünyanın insanı her zaman olumsuz yönde etkilediğine

166. Yoruldum çok yaşlandım artık. Geçen ay 83 yaşıma bastım. Gövdem beni daha ne kadar taşır kestiremiyorum. Zihnim yıllardır direniyor olup bitenlerin yıpratıcı yanına. O da dinlenmek istiyor galiba. 40 yaşlarındayken uzun yaşamak, yapmak istediklerime, yazmak istediklerime olabildiğince geniş ufuklar, olanaklar kazanmak arzusu egemendi içimde. Zoraki göçmen olacağım, kendi ülkeme dönme şansım olmaksızın bir şehirden ötekine göç ederek yaşamak zorunda kalacağım hiç aklımdan geçmezdi.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Kendini yaşlı, yorgun hisseden, ummadığı şeylerle karşılaşan.
- B) Yazılarını ülkesi dışında yazmaktan hoşlanan.
- C) Yaşlılığın onu olgunlaştırdığına ve ona tecrübe kazandırdığına inanan.
- D) Her zaman, içinde yaşama ve yazma isteği olan.
- E) Göçmen olarak yaşamaktan zevk alan ve bunu eserlerine yansıtan

167. Küçük nesnelere olağanüstü bir nesnellikle görebilen ve böylece düşüncelerinin ne kadar bağımsız olduğunu açıkça ortaya koyan ressamın resimlerine bakan bir kimse duygulanmadan edemez. Bu önemsiz nesnelere, bunca dikkatle canlandırabilmesi için sanatçının ruhça ne kadar dingin ve yatışmış bir halde bulunması gerektiğini düşünmekten alamaz kendini. Üstelik kendisine dönünce günlük hayatının endişeleriyle istekleri yüzünden karmakarışık ve anlaşılmasız hale gelen duyguları ile bu dinginliğe erişmiş ressamın ruh hali arasında ne büyük bir fark olduğunu daha iyi görür.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ressamlar bize önemsiz gelen şeyleri bile büyük bir özenle canlandırır.
- B) İnsanlar yaşamla ilgili endişeleri ve emelleri yüzünden ressamın ulaştığı sakinliğe sahip değildir.
- C) Ressamlar ile diğer insanlar arasında ruh hali açısından büyük bir fark vardır.
- D) Ressamların resim çizebilmesi için yaşamın sıkıntılarını kurtulmuş olması gerekir.
- E) İnsanlar ressam kadar rahat ve sakin bir ruh haline sahip olamadıkları için onları kıskanırlar.

168. Benliğinizin ve ne yöne gittiğinizin bilincinde olur, kendinize saygı duyarsanız, başkalarının – kendiniz, yaptıklarınız ve söyledikleriniz hakkında – düşündükleri ya da konuştuğu şeyler sizi hiçbir şekilde kaygıya düşürmez.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Sağlam bir özsaygısı olan insan her yaptığı şeyi bilinçle yapar ve pişman olmaz.
- B) İnsan yaptığı her şeyi, başkalarının da göreceğini düşünerek kaygılanmalıdır.
- C) Kendini iyi tanıyan ve benliğinin bilincine varan insan başkaları karşısında endişelenmez.
- D) Değer ve inançlarınızla yaşıyorsanız reddedilmekten korkmamalısınız.
- E) Kendini benimseyen insan hayatta sağlam adımlarla ilerleyebilir.

169. Okumak insan tabiatını tamamlar, tecrübe de insan tabiatı için önemlidir, insanın yaratılıştan gelen kabiliyetleri bitkilere benzer. Bu yüzden okumak insanın budanmasıdır. Okumak tecrübeyle sınırlanmaz da başına buyruk bırakılırsa dağınık yönere yayılmış bir bilgi verir. Tecrübe ile yetişen kimseler, okumayı hor görürler. Basit kimseler ona hayrandırlar. Bilginler ondan faydalanırlar, çünkü okuma, sağladığı faydanın ne olduğunu öğretmez. Bu, insanın görerek, tahsile ihtiyaç duymadan onun ötesine varan bir kuvvetle elde ettiği bir bilgeliktir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okumak, insanın yeteneklerini tamamladığı ve deneyimle birleştiği zaman insana fayda sağlar.
- B) İnsanın yaşarken kazandığı tecrübeler olmadan tahsili hiçbir önem taşımaz.
- C) Okumak insanı basitlikten kurtarır ve insanın bilgeliğe ulaşmasını sağlar.
- D) İnsan yetenekli olarak doğmamışsa tecrübenin ve okumanın ona faydası dokunmaz.
- E) Yeteneği olan ve okumaya önem veren herkes hayatta tecrübe kazanır.

170. Hatayı ve başarısızlığı kabul etmek zor olabilir ama ilerlemek istiyorsanız bu son derece gereklidir. Her durumda başarısız olsanız bile yılmayın. Başarısızlık doğal bir olaydır, bir şeyler öğrenme fırsattır. Bir sonraki zorlu fırsat için daha güçlü olmanıza yardım eder. En iyisi onunla yüzleşmek, ona göğüs germek ve ilerlemeye devam etmektir.

Burada söylenmek istenen en iyi özetleyen cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlerlemek ve başarılı olmak için başarısızlıklar karşısında yılmamak gerekir.
- B) Oturup hiçbir şey yapmıyorsanız hiçbir gelişme kaydedemezsiniz.
- C) Karşınıza çıkan fırsatları yakalamak için hazırlıklı olun.
- D) İsteddiğiniz sonuçlar için emek vererseniz başarılı olursunuz.
- E) Başarı yolunda ilerlerken başarısızlığa uğramanız doğaldır.

171. Bazı kitaplardan insan yalnız zevk alır. Bazılarını olduğu gibi yutar. Bazılarını geveler ve hazmeder. Bazı kitaplardan yalnız birtakım parçalar okunur. Bazıları baştan başa ama inceden inceye anlaşılmeden, bazıları ise dikkat ve itina ile okunur. Bazı kitaplar da vardır, insan başkalarının onlardan çıkardıkları parçaları okur. Bu, ancak kitabın değeri ve konunun önemi az olduğunda yapılır. Başkasının süzgecinden geçmiş kitaplar yavan olur.

Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Bazı kitaplar sonuna kadar ve büyük bir dikkatle okunur.
- B) Kitaplar zevkli ise bütün ayrıntılarına dikkat edilerek okunur.
- C) Bazı kitaplar yalnız zevk almak için okunur.
- D) Kitaplar bazen tümüyle ama anlaşılmeden okunur.
- E) Kitap değersizse sadece başkalarının çıkardığı bölümler okunur.

172. Deneme öğütlerin, anlarnın dile gelişi değildir. Öğreticiliği bilimsel yazıların özelliğinden uzaktır. Söyleşip dertleşme ya da bir yolculuğa çıkma havası içinde anlatılır ele alınan konu. Anlatım biçimi yazarın içtenliğini sergiler. Yazarın kaygıları, yaşamdan, izlenimlerinden örneklemeleri bir zenginlik katar denemeye. Okurun istediği yerde katılımını ve itirazını sağlar.

Bu parçada denemeye ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öğüt vermek için kullanılan bir yazı türü olmadığına
- B) Denemenin, yazarın samimi tavrını ortaya koyduğuna
- C) Okura söz hakkı tanıyan bir yazı olduğuna
- D) İçinde öğretici unsurların bulunması gerektiğine
- E) Bilimsel yazılardan farklı olduğuna

173. Tanpınar'ın bir romancı olarak zayıflıkları birazcık tartışılmalı. Onun bir insan olarak hep kenarda kalmış, alçak gönüllü, kendini hep yenilgiye layık görmüş yanı bile, ona olan sevgimizi daha da artırıyor. Ama öte yandan biz ondan sonra daha yeni bir şey yapmak istiyorsak, yazısındaki ve düşüncesindeki zayıflıkları, ona yönelik bir saygısızlık olarak görmeden artık eleştirmeliyiz. Çünkü tam eleştirilecek yerde, edebiyatımızın tam kalbindedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Edebiyatımızda yeni bir şeyler yapılması için, Tanpınar'ın eserlerine eleştirel bir gözle bakılmalıdır.
- B) Tanpınar da belli zayıflıkları olan, eleştirilebilecek bir romancıdır.
- C) Tanpınar'ın eserlerini ve kendisini eleştirmek edebiyatımıza saygısızlık etmektir.
- D) Tanpınar, kendini yenilgiye layık görmüş, alçak gönüllü bir insan olduğu için çok seviliyor.
- E) Tanpınar'ın eserleri günümüzde de etkisini devam ettirdiği için yenidir.

174. Bugünkü yazarlarımızın çoğunun gerçekçiliğe özenmelerine seviniyorum. Bize hayatı anlatıyor, her gün gördüğümüz insanları tanıtırıyorlar. Okurlara, çevrelerinde de kendileri gibi düşünen, duyan, dertler çeken insanlar olduğunu sezdiriyorlar. İnsan (çoğu bencildir) yalnız kendisiyle ilgilenir, kendi kendisiyle uğraşır da başkalarının gerçekliğini kavrayamaz. Benliğinin içine kapanır, kalır. Bu kabuğu ancak gerçekçi edebiyat kırabilir.

Yukarıdaki parçanın yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların sadece kendilerini düşünüp başkalarının yaşantılarını kavrayamadığını düşünür.
- B) Bugünkü yazarlarımızın çoğunu, onlar bize hayatın gerçekliklerini anlattığı için seven biridir.
- C) Okurların gerçekçi yazılarda kendilerine benzeyen insanlarla karşılaştıklarını düşünen biridir.
- D) Gerçekçi edebiyatın insanları bencilikten kurtardığına inanan biridir.
- E) Bugünkü yazarların gerçekçi edebiyata önem vermediğini düşünen biridir.

175. İçimizde bulunan güzelliklerden biri de iyimserliktir. Yüreğimizin ibaresi hep iyimserlikten yana olmalı. Asırlardır kötümserler, köşelerinden dünyanın kötüye gitmesinin doksan dokuz nedenini sayarlarken iyimserler epey yol almış, pek çok işi başarmışlardır. En azından denemişlerdir. Zaten yapılan araştırmalar, başarılı olanların üstün zekalılarından çok, sıradan ama olumlu ve iyimser kişiler olduğunu ortaya koyuyor.

Yukarıdaki parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Güzel bir huy olan iyimserlik insanı başarıya götürür.
- B) İnsanların yüreği hep iyimser olmalı ki pek çok işte başarılı olsunlar.
- C) Karamsar insanlar kötü durumların iyileşmesini sağlayamazlar.
- D) Başarılı insanların çoğu üstün zekalı olan değil, olaylara olumlu yönden bakanlardır.
- E) Kötümser insanlar dünyanın kötü bir halde olmasına sevinirler.

176. Zaman şairler için büyük bir eleştirmen. Geçmişte olduğu gibi bugün de şiir yazarların sayısı fazla. Hatta okurdan çok yazar var. Türk şiirinde değişik dönemlerde farklı şairler ortaya çıkmış. Ancak her dönemden günümüze ancak sınırlı sayıda şair kalabilmiş.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaman gerçek şairleri günümüze taşıyan bir eleştirmen konumundadır.
- B) Geçmişte ve günümüzde şairlerin sayısı okurdan fazladır.
- C) Türk edebiyatının her döneminde büyük şairler yetişmiştir.
- D) Bazı şairler tarihin derinliklerinde kalır, geleceğe uzanamazlar.
- E) Geçmişteki şairler günümüz şairlerinden daha kaliteli şiirler yazmışlardır.

177. Dün olduğu gibi bugün de tarihe sarkacak şairler var. Bana göre bugün de nitelikli şiirler yazılıyor. Ama onları dikkatle ve önyargısız olarak okumak gerekiyor. Geçmişten devraldığımız şiir zevkimizi yenilemeliyiz hem okur olarak, hem yazar olarak. Diğer dillerde yazılan şiirleri az da olsa bilen biri olarak diyebilirim ki bugün Türkiye’de yazılan şiir diğer birçok ülkede yazılardan daha iyi, daha nitelikli.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Günümüz şairlerinden bazılarının gelecekte unutulmayacağına,
- B) Önyargılı davranmadan okunursa bugün de kaliteli şiirlerin yazıldığına görüleceğine,
- C) Şairlerin geçmişten gelen şiir geleneğiyle günümüz şiirini kaynaştırması gerektiğine
- D) Şairlerin ve okurların geleneksel şiir zevklerini yenilemelerinin gerekli olduğuna
- E) Türkiye’de yazılan şiirlerin birçok ülkede yazılan şiirden daha nitelikli olduğuna

178. Hayatta şiire giden direk bir yol yok. Ama her şair gibi ben de şiirimde kendi yaşantımı görebiliyorum. Çünkü şiiri yürütmek için altına ismini yazdım. Bir bedel ödedim. Hayatımdan kopardığım bazı sesleri kelimelere döktüm. Kelimeleri bir araya getirdim, bir ayna oluşturduğum. Kuşkusuz o aynada sır olarak ben varım, ama önemli olan benim değil, bir insani durumun, bir duruşun ve bir tavrın olmasıdır.

Bu sözleri söyleyen kişiye göre şiirde olması gereken özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir şairin kendisini yansıtmalıdır.
- B) Şiir şairin yaşadığı toplumu yansıtmalıdır.
- C) Şiir insanla ilgili durumları ve davranışları yansıtmalıdır.
- D) Şiirde mana ve biçim güzelliği bir araya gelmelidir.
- E) Şiir daha öncekileri taklit etmemeli yani özgün olmalıdır.

179. Eğer bir şairin yaşantısı zenginse, yani inişli çıkışlıysa şair insani durumlara daha çok tanık oluyor. Bu yüzden şiir için büyük çalkantıları olan bir yaşantı önemliymiş gibi gözüküyor. Ama her zengin yaşantıdan şiir çıkmadığı gibi bazen de yaşamın renkliliği şiiri engelleyen bir faktör oluyor. Çünkü şiir, uğraşların en kıskancı; çocuklarınızı, eşinizi, işinizi, hatta ideallerinizi bile kıskanıyor. Daima hayatınızda birincil meşguliyet, önemde ilk sırayı alan bir uğraş olmak istiyor.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Şairin yaşamının çalkantılı olmasının bazen şiir yazmasını engellediğine
- B) Tekdüze olmayan bir yaşamda şairlerin insanlarla ilgili olaylarla daha çok karşılaştığına
- C) İnişli çıkışlı bir yaşamın, şairlerin şiirlerine daha çok malzeme verdiğine
- D) Renkli bir yaşamı olan şairlerin bu yaşantılarından her zaman şiir çıkardıklarına.
- E) Şairin, şaire başka şeylerle uğraşma imkânı vermeyen kıskancı bir uğraş olduğuna

180. Sen yalnız şeklin güzel olmasına bak. Güzel bir bina hiç müşterisiz kalır mı? Eserin şekil bakımından mükemmelse ona manayı, heyecanı okuyucular getirir.

Bu sözleri söyleyen kişiden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Eserlerde önemli olan biçim güzelliğidir.
- B) Biçim ve mana güzelliği eserde bir arada olmalı.
- C) Biçim güzelliği olmayan eserler beğenilmez.
- D) Biçim güzelliği olan yapıtlara manayı okuyucu katar.
- E) Bir eserin şekli mükemmelse okuyucu ona mana ve heyecan katabilir.

181. Yetenek olmadan şiir yazılmaz. Ama yetenek, iyi şair olmak için tek başına yeterli değildir. Sevgi gibi şiir de emek ister. Şiirde işçiliği çok önemsiyorum. Şairin dediği gibi, “Ben bir şiir işçisiyim.”

Parçada vurgulanmak istenen düşünceyi aşağıdakilerden hangisi bütünüyle içerir?

- A) Şiir yazabilmek için öncelikle yetenekli olmak gerekir.
- B) Yeteneğini ve emeğini birleştirebilen şair iyi şairdir.
- C) Şair yazdığı şiire emek vermek zorunda olan kişidir.
- D) Şiir yetenekle emeğin birleşmesi sonucu oluşur.
- E) Şairler şiirlerine emek vermezlerse iyi şair olamazlar.

182. Ben edebiyatı kendine dert edinmiş bir adamım. Gece gündüz edebiyat düşünürüm. Sevdiğim bir şiiri tanıdıklarına okumadığım yahut bir edebiyat sorunu üzerine tartışmaya girişmediğim günler yaşadım saymam kendimi.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Yaşamında edebiyatın çok önemli yeri olan.
- B) Edebiyatsız geçen günlerini yaşamamış sayan.
- C) Yaşamında edebiyatı amaç edinen.
- D) Her anını edebiyatı düşünerek geçiren.
- E) Geçimini edebiyattan sağlayan.

183. Bazı şairlerin birtakım kaidelere itaat etmedikleri için serbest nazımla yazdıklarını biliyorum. Ama serbest nazımla yazan hakiki şair, kendi kurduğu fakat belki söylemeye lüzum görmediği birtakım kaidelere itaat eder. Zaten bugün serbest nazımla iyi şiir söyleyenlerin hepsi ya aruzun yahut hecenin disiplininden geçmiş olanlardır. Mesela Orhan Veli vezinsiz şiirlerine başlamadan önce hece veznini en iyi kullanan şairlerimizdendi.

Yukarıdaki parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Serbest nazımla yazan iyi şairlerin şiirlerinde kendilerine göre birtakım kuralları vardır.
- B) Serbest nazımla yazan gerçek şairler daha önce aruz ve hece vezni ile de yazmışlardır.
- C) Orhan Veli serbest nazımla yazmasına rağmen hece veznini iyi bilen bir şairdir.
- D) Hece ve aruz vezniyle şiir yazamayanlar şiirlerinde serbest vezni kullanırlar.
- E) Şairlerin bazıları şiirle ilgili bazı kurallara uymadıkları için serbest nazımla yazarlar.

184. Bu şiirlerde karşımıza taptaze bir insan, acısını da sevincini de aynı samimiyetle açığa vuran bir çocuk insan çıkıyor. Bu insan alelade dili ile bize o kadar yakın geliyor ki onun insanca sözünü dinlerken içimiz ferahlıyor, günlük krizimizden kurtuluyoruz. Biz de insanlaşıyoruz.

Bu parçada anlatılan şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiirlerin bir çocuk samimiyetiyle yazıldığı
- B) Şiirlerin dilinin anlaşılır olduğu için bize yakın geldiği
- C) Şiirlerin, okuyan kişiyi sıkıntılarından kurtardığı, rahatlattığı
- D) Şiirlerde ana temanın toplumun sorunları olduğu
- E) Şairin üzüntüsünü ve sevincini samimiyetle ortaya koyan bir insan olduğu

185. İyi bir şair dünyayı kavrayıp özümseyecek bir kültür birikimine sahip olmalıdır. Edebiyatı iyi bilmek iyi şair olmaya yetmez. Sadece edebiyat bilgisiyle şiir yazılacak olsa en güzel şiirleri edebiyat öğretmenlerinin yazması gerekirdi. Tevfik Fikret, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Kutsi Tecer, Behçet Necatigil gibi az sayıdaki örnekleri saymazsak genellikle kötü şiirlere imza atmıştır edebiyat öğretmenleri.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En güzel şiirleri yazan şairler dünyayı anlayarak özümseyen şairlerdir.
- B) Edebiyat öğretmenleri sadece edebiyat bilgisine sahip oldukları için kötü şiir azarlar.
- C) Edebiyat bilgisinin yanında dünyayı kavrayacak kültür birikimine sahip olan şairler iyi şair olabilir.
- D) Tevfik Fikret, Ahmet Hamdi Tanpınar gibi şairler edebiyat öğretmeni oldukları halde iyi şairlerdir.
- E) İyi şiir yazabilen şairler yeteneğiyle bilgisini bir araya getirebilen şairlerdir.

186. Şairler kalabalıklar arasında yalnız insanlardır. Okyanusun ortasındaki küçük adacıklara benzerler. Çok acı çekerler. Dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen bir haksızlık, bir kıyım onları derinden yaralar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Şairler olaylar karşısında duyarlık gösteren yalnız insanlardır.
- B) Şairler kalabalıklar arasında yalnız yaşamak isteyen insanlardır.
- C) Şairler şiirlerinde dünyada meydana gelen kötü olaylar karşısında duydukları üzüntüyü dile getirirler.
- D) Şairler insanların arasında kendilerini yalnız hissettikleri için acı çekerler.
- E) Dünyada meydana gelen üzücü olaylar en çok şairleri etkiler.

187. Şairlik sıradışı bir uğraştır. Yani rutin adamın yapacağı bir iş değildir. Çünkü şair aykırı insandır. Toplumda hep muhalif kimliğiyle öne çıkar. Sürekli eksik gedik arayan, uyumsuz bir kişiliktir. Şiir tarihimizde iz bırakmış özgün şairler genellikle uçarı, aylak hatta serseri ruhlu insanlar arasından çıkmıştır. Rutin adamın özgün şiire ulaşması güçtür. Tekdüze yaşam şairin yaratım kaynaklarını kurutur, can damarını keser.

Bu parçada öne sürülen düşünce aşağıdakilerden hangisiyle bağdaşmaz?

- A) Şairler topluma aykırı, aylak ve serseri ruhlu insanlardır.
- B) Monoton bir yaşamı olan şairler özgün şiire ulaşamazlar.
- C) Şairlik tekdüze yaşam süren insanların yapamayacağı, alışılmışın dışında bir uğraştır.
- D) Tekdüze yaşam şairin ilham kaynaklarına ulaşmasına engel olur.
- E) Serseri ruhlu, aykırı şairlerin şiir tarihimizde iz bırakmaları mümkün değildir.

188. Melodinin yaratılması, insan duyarlılığının ve iradesinin en derin sırlarının keşfedilmesidir. Dehanın çalışması burada her yerdekenden daha bağımsız, daha kendiliğinden, daha bilinçsizdir. Burada gerçek bir esin söz konusudur. Fikir, sanatın her alanında olduğu gibi müzikte de yetersizdir. Çünkü müzisyenin dile getirdiği şey dünyanın özü ve en derin bilgeliktir. Müzisyen bunları kendisinin de kavrayamadığı bir dille anlatır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine yer verilmemiştir?

- A) Müziğin oluşumunda sadece fikir yeterli değildir.
- B) Müzisyen melodiyi kendiliğinden, bilinçsiz olarak ve ilhamla oluşturur.
- C) Müzik hayatın canlı bir şekilde dile getirilmesinden başka bir şey değildir.
- D) Melodi insan duyarlılığının en derin sırlarının keşfedilmesi sonucunda meydana gelir.
- E) Melodinin oluşması için fikir ve ilham gereklidir.

189. Türkiye, dünya resim arenasına girebilmek için önce gerçek Türk resmini yapmak zorundadır. Yoksa bizi kimse umursamaz. Avrupalı kendisinin taklit edildiğini gördüğünde bıyık altından gülüyor. Bu yüzden Türkiye'deki sanat fuarından yurt dışındaki saygın dergilerde söz edilmiyor. Oysa dünyanın birçok ülkesindeki sanat faaliyetleri uluslar arası sanat medyasında yer bulabiliyor.

Bu parçaya göre Türkiye'nin dünya resim arenasına girmesi neye bağlıdır?

- A) Sanat medyasında yer bulabilecek faaliyetler gerçekleştirilmesine
- B) Avrupa'yı ve Türkiye'yi birlikte yansıtan resim sergileri açmasına.
- C) Sanat fuarlarını açtığında saygın dergilere haber vermesine.
- D) Kendini yansıtan, özgünlüğü yakalamış resimler yapılmasına.
- E) Dünyanın diğer ülkelerindeki resim sergilerini takip etmesine.

190. Çok korkak bir hayvan olan sincabın Frankfurt Hastanesi bahçesinde hemen hemen insan bacakları arasında böyle emniyetle dolaşması beni şaşırttı. Fakat Frankfurt'ta bu dostluk yalnız sincaplara has değildir. Parklarda serçeler gelir parmaklara konar, kumrular omuzlara yerleşir, göllerde ve havuzlarda altın gözlü balıklar kendilerine uzanan ele dostça yaklaşırlardı. Hayvanla insanın bu güzel arkadaşlığına, gördüğüm bütün Avrupa şehirlerinde rastladım.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Frankfurt'ta hayvanların insanlara olan yakınlığının yazarı şaşırttığına
- B) Sincabın çok korkak bir hayvan olmasına rağmen insanlar arasında dolaştığına
- C) İnsanlar ve hayvanlar arasındaki dostluğun her yerde bu şekilde olması gerektiğine
- D) Avrupa şehirlerinde insanlarla hayvanlar arasında güzel bir iletişim olduğuna
- E) Frankfurt parklarındaki hayvanların insanlarla dostluk kurduğuna

191. Japonlar sağlıklarına çok düşkünler. Dengeli beslenmeye özen gösteriyorlar. Yediden yetmişe herkes jimnastik yapıyor. Öğle tatillerinde birçok iş adamı sokaklarda koşuya çıkıyor. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, herkes benimsemiş sporu. Herkes günde en az bir saatini jimnastiğe ayırıyor. Sokaklarda yüzü beyaz maskeli insanlara rastlanıyor. Bunlar ya kendi hastalıklarının başka insanlara geçmemesi için ya da başkalarından hastalık kapmamak için takıyorlar bu maskeleri.

Yukarıdaki parçaya göre Japonlarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Japonya'da genç yaşlı, kadın erkek herkes spor yapmayı benimsemiştir.
- B) Japonlar sağlığını korumak için spor yaparlar ve beslenmelerine dikkat ederler.
- C) Japon halkı süslenmeyi ve farklı görünmeyi seven bir halktır.
- D) Japonlar boş zamanlarını bile spor yaparak değerlendirirler.
- E) Bazı Japonlar, hastalıklarının başkasına bulaşmasını önlemek ve hastalık kapmamak için özel maskeler kullanırlar.

192. Aklının ve ruhunun bir yanı Batı medeniyetinin geleneklerine ve modernliğe, bir yanıysa yok olmakta olan geleneğin sona erişinin yarattığı meselelere takılı olduğu için Tanpınar yaşarken mesajını büyük bir güçle duyuramadı. Duyuramadığının kendi de farkında olduğu için eserlerini küçümsedi. İki dünya arasındaki (doğu – batı) kararsız halini bir zayıflık olarak gördü. Ama onun yaşarken zayıflık olarak gördüğü şeyi bugün edebiyatçılar öyle görmüyor.

Bu parçaya göre Tanpınar'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mesajını etkili bir şekilde duyuramadığının farkında olduğu
- B) Doğu ile batı arasında kalmayı zayıflık olarak gördüğü
- C) Modernleşme ile gelenek arasında kaldığı için eserlerini küçümsediği
- D) Tanpınar'ın, geleneklerimizin yerini Batı medeniyetinin ve modernliğin almasını istediği
- E) Bugünkü edebiyatçıların onun kararsızlığını zayıflık olarak algılamadığı

193. Okumak haz duymaya, zihnimizi süslemeye ve yetkimizi artırmaya yarar. Haz duymak hususundaki faydası, insan bir köşeye çekilip tek başına kaldığı zaman kendini gösterir. Zihnimizi süslemesinin, konuşurken yetkimizi artırmasının da bir iş hakkında hüküm verirken, o işi başarırken faydası dokunur. Tecrübeli kişiler bazı işler yapar, onlar hakkında hüküm verebilirler de, meseleyi her bakımdan göz önünde tutan öğütler vermek, planlar yapmak bilhassa bilgi sahibi kişilerin elinden gelir.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Okumanın tadı, tek başına kitap okunduğunda anlaşılır.
- B) Okuma uygun ortamlarda ve zamanlarda gerçekleştirilirse insana fayda sağlar.
- C) Okumak insanın zihnini süsler ve olaylar hakkında hüküm verebilmesini sağlar.
- D) Bir işte başarılı olmanın okumayla bağlantısı vardır.
- E) Bir konu hakkında öğüt vermek ve plan yapmak için sadece tecrübe yeterli değildir.

194. Bir sanatçının, yazarın, düşünce adamının ciddi açmazlarından birini oluşturuyor kapalı bir şekilde yaşayıp üretmek. Müzik dinlemeyen ressamın, felsefeye kayıtsız yazarın, sergi gezmeyen sinemacının, film seyretmeyen heykeltıraşın, kısacası farklı yaratıcı alanlarla beslenme ilişkileri kurmayanların kuruma, güdük kalma, serpilme olasılığı çok yüksektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi sanatını oluştururken diğer sanatlardan beslenmeyen sanatçının sanatını geliştirememeye ihtimali büyüktür.
- B) Sanatçıların yalnız yaşamaları, toplum içine çıkmamaları onları verimsiz hale getirir.
- C) Ressamın müzik dinlemesi, sinemacının sergi gezmesi, heykeltıraşın film seyretmesi gereklidir.
- D) Bütün sanatlar birbiriyle ilişki içindedir ve birbirlerinden etkilenir.
- E) Sanatçılar, yazarlar ve düşünce adamları yaşamdan kendilerini soyutlamış insanlardır.

195. Bir gün radyonun kulağını kimse burkmadı. Örtüsü açılmadı. Kuşluk vakti türküler çınlatmadı evleri. Köşeye, masanın üstüne daha büyük, "cam göz" bil' nesne getirip koymuşlardı. Düğmeye basılıyor ve herkes ona bakıyordu. Adam bir yumrukla üç kişi deviriyordu. Bu nesne hayale yer vermiyordu. Radyonun sevecenliğini taşıyordu. Yerinden de kımıldatılmıyordu. Görüntüsü de soğuktu. Çıkardığı sesler bütün evi, mahalleyi şenlendiremiyordu.

Duygu ve düşüncelerini bu parçayla ifade eden kişi için aşağıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Tutucu – zor beğenen
- B) Yenilikçi – mantıklı
- C) Karamsar – umutsuz
- D) Huzursuz – umutlu
- E) Sevecen – içtenlikli

196. Merhem tutmuyor yarada;
Kırıldı kolum kanadım.
Gençliğim gitti orada
Ah, neden sonra anladım!
Bilirim ne yapsam hata
Yanlış, attığım her adım.

Duygu ve düşüncelerini bu dizelerle dile getiren şair aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Karamsar B) Çaresiz C) Pişman D)
Duygulu E) Umursamaz

197. Duru gölgelerin uzamaya başladığı bir öğleüstü.
Damların arasından geniş bir açılışla adalara uzanan
deniz, açık mavi üçgen biçiminde durgun bir göl gibi
görünüyor pencereden. Birkaç martı, karşıdaki damdan
sevinçle havalanıyor gökyüzüne doğru. Aşağıda asfaltın
kıyısında taşmış, sokağa dökülmüş büyük çöp bidonları
ve yukarıdan küçücük görünen arabalar duruyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Kişileştirmeden yararlanmaya
B) Benzetme yapmaya
C) Duyguları yansıtmaya
D) Eksilteli cümle kullanmaya
E) İşitsel öğelere yer vermeye

198. Aşağıdaki dizelerden hangisinde altı çizili bölüm zarf göreviyle kullanılmıştır?

- A) İki yanımdan aksın bir sel gibi fenerler
B) Alsa buz gibi taşlar alnımdaki ateşi
C) Dalıp sokaklar kadar esrarlı uykuya
D) Simsiyah camlarını üzerime dikeyiyor
E) Sanki, beni bekleyen bir hayal görüyorum

Sağol beyim, dedi ihtiyar. Ama (I)öteki duymazlıktan geliyor ve (II)hiç istifini bozmuyor. (III)İhtiyar da tıpkı yanındaki beyefendi gibi (IV)arkasına yaslanıyor ve camdan (V)dışarısını seyrediyor.

199. Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi zamir (adıl) görevinde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Gözlerimdeki yaşlar ancak böyle bir günde

Hıçkırıklar içinde kurtulup boşanacak

200. Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Sıfat B) Edat C) Ad D) Eylem E) Zamir

TARİH

1. I. Olayların doğruluğunun kanıtlanmasında belgelerden yararlanılması

II. Deney ve gözlem yöntemi ile araştırma yapılması

III. Farklı bilim dallarından yardım alınması

IV. Olayların günümüz koşullarına göre değerlendirilerek yorum yapılması

V. Olaylar arasında neden-sonuç bağlantısı kurulması

durumlarından hangilerinin tarih bilimi için geçerli olduğu savunulamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve V
D) II ve IV E) IV ve V

2. Tarih biliminin yer ve zaman gösterme özelliği göz önüne alındığında, aşağıdakilerden hangisi tarihi bir olayın anlatımı olarak kabul edilebilir?

- A) Savaş biraz daha çabuk bitseydi sonuç olumlu olabilirdi.
B) Hükümdarın kararlı tutumu ülkesi için olumlu sonuçlar verdi.
C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki egemenliği XX. yüzyıl başlarında sona ermiştir.
D) Tarih boyunca en çok kuşatılan şehir İstanbul olmuştur.
E) Maliyenin bozulması birbirine benzeyen olumsuz gelişmelerin ortak sonucudur.

3. 1402'de Türk dünyasının liderliği için Timur ile Yıldırım Bayezid arasında yapılan Ankara Savaşı'nın kaybedilmesi Anadolu'da siyasi birliğin bozulmasına yol açtı.

Yukarıdaki bilgide tarihin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Olaylar arasında neden-sonuç bağlantısı kurması
B) Geçmişini açıklayarak günümüze ışık tutması
C) Olayın gerçekleştiği zamanı bildirmesi
D) Olayın geçtiği yeri belirtmesi
E) Olayın kahramanlarından sözedilmesi

4. Tarihi olaylar incelenirken dikkat edilmesi gereken özelliklerden biri de objektif olmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, tarih araştırmaları sırasında objektiflikten uzaklaşıldığının bir göstergesidir?

- A) Olaylar arasında neden-sonuç bağlantısının kurulması
B) Birinci elden kaynaklardan yararlanılması
C) Olayın geçtiği dönemin koşullarının gözönünde bulundurulması
D) Olayla ilgili siyasi gelişmelere yer verilmemesi
E) Olayın geçtiği bölgede araştırma yapılması

5. - Tarih; geçmişte yaşanmış olayların belgelere dayandırılarak neden-sonuç ilişkisi içinde araştırılıp yer ve zaman belirtilerek açıklanmasıdır.

Bu bilgiye göre, bir olayın tarih araştırmalarına konu olabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gerekli değildir?

- A) Olayın üzerinden belli bir zaman geçmiş olmalıdır.
B) Olayın geçtiği yer belirtilmelidir.
C) Olayın gerçekleştiği zaman belirtilmelidir.
D) Yazılı ve yazısız kaynaklar bulunmalıdır.
E) Benzer olaylar yaşanmış olmalıdır.

6. Tarihe yardımcı bilimlerden bazıları ve inceleme konuları şunlardır;

- Etnografya ; Toplumların özkültürleri

- Nümizmatik ; Eski paralar

- Paleografya ; Eski yazılar

Bu bilim dallarından yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi ile ilgili sonuçlar ortaya konamaz?

- A) Ekonomik yapı
- B) Kültürel gelişmişlik
- C) Coğrafi konum
- D) Kullanılan yazının türü
- E) Ticaret yapılıp-yapılmadığı

7. Tarihi oluşumlar; milletlerin siyasi, bilimsel, ekonomik ve kültürel alanlarda birbirleriyle yaptıkları yarışların ürünüdür.

Bu tanıma göre, aşağıdakilerden hangisinin tarihi bir olay özelliği taşıdığı savunulamaz?

- A) Hayvanların evcilleştirilmesi
- B) Lidyalıların parayı kullanmaya başlaması
- C) Alfabenin kullanılması
- D) Kadeş Savaşı
- E) İskender'in Asya Seferi

8. Yazının kullanılmasından önceki dönemler tarih öncesi, yazının kullanılmasından sonraki dönemler ise tarih çağları olarak nitelendirilir.

Tarihin incelenme ve öğrenilmesini kolaylaştırmak amacıyla yapılan bu sınıflandırmada bilim adamları, tarih çağlarına ait bilgileri daha kesin ve doğru olarak kabul etmektedir.

Bu durum tarih çağlarının hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Kültürlerin ortaya çıktığı dönem olması
- B) Devletlerarası çatışmaların hızlanması
- C) Toplumlararası kültür etkileşim yaşanması
- D) Tarih öncesi bulguları dikkate almaması
- E) Yazılı kaynaklardan yararlanılarak araştırılabilmesi

9. Bir uygarlık merkezinde tarih öncesi dönemlerin tamamı yaşanmadan da tarih çağlarına geçilebilir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Anadolu'da yontmataş devrine ait mağara resimlerinin bulunması
- B) Mısırlıların kendine özgü hiyeroglif yazıyı kullanması
- C) Anadolu'da tunç devri yaşanırken Asurlulara ait ticari tabletlerin bulunması
- D) Türklere ait ilk yazılı belgelerin VIII. yüzyıla ait olan Orhun Kitabelerinin olması
- E) Kalkolitik çağda Anadolu'da dinsel inanışların ortaya çıkması

10. Yontma taş döneminde mağarada yaşayan, ilkel taş aletler yapan ve ateşi kullanmayı başaran insanoğlu, cilalı taş döneminde yerleşik hayata geçerek üretici olmuş, ayrıca seramikten eşyalar yapmaya başlamıştır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Uygarlığın zamanla geliştiğinin
- B) iletişim araçlarının geliştiğinin
- C) Madeni eşyalar üretildiğinin
- D) Yazının kullanıldığının
- E) Merkezi devletlerin kurulduğunun

11. Kayseri yöresinde yapılan arkeolojik kazılarda; madeni paralar bulunmadığı halde, bu yöredeki Kültepe'de, Asurlulara ait "Karum" adı verilen pazar yerleri ve ticari tabletler bulunmuştur.

Bu bilgiler, Kültepe kültürü ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisini kanıtlar?

- A) Siyasi birliğin kurulduğunu
- B) Madenlerden yararlanıldığını
- C) Tarıma elverişli toprakların olduğunu
- D) Tarih çağlarının başladığını
- E) Hititlerin başkenti olduğunu

12. Alacahöyük'te bulunan güneş kurslarında boğa en büyük tanrı olan Gök tanrısının simgesiydi. Güneş kurslarının

evreni canlandırdığı kabul edilmektedir. Hititlerden önceki dönemde Anadolu'da güneş kursları görülmemiştir.

Güneş kurslarının Kızılırmak çevresindeki dar bir coğrafi alanda ve Hititlerin egemenliğinin başladığı yıllarda görülmesi,

- I. Hititlerde merkezi otorite güçlüdür.
- II. Hititler Anadolu'ya dışarıdan gelmiştir.
- III. Hititlerde tabiat tanrıları önemlidir.
- IV. Hitit hükümdarları tanrısal gücü ellerinde bulundurmaktadır.
- V. Hititler, Kızılırmak çevresinde yaşamıştır.

gibi yargılardan hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) I, III ve IV
- B) II, III ve IV
- C) III, IV ve V
- D) I, III ve V
- E) II, III ve V

13. Hititlerin;

- Asurlular ile yapılan ticaret sonunda çivi yazısının öğrenilmesi
- Kendilerine toprak verilen soyluların asker yetiştirmek ve savaşa katılmak zorunda olması

gibi özelliklerine bakılarak aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Halkın sosyal sınıflara ayrıldığı
- B) Toprak sistemine dayalı ordu oluşturulduğu
- C) Ekonomik ilişkilerin kültürel gelişmeye neden olduğu
- D) Tarih çağlarına geçildiği
- E) Rahip-kral anlayışının yönetime egemen olduğu

14. Lidyalıların parayı kullanan ilk toplum olmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Denizaşırı koloniler kurmuş olmaları
- B) Tarımsal çalışmalara önem vermiş olmaları
- C) Kral Yolu üzerinde doğu-batı ticaretini geliştirmeleri
- D) Ticaret kervanları için açık pazar kurmaları
- E) Bilimsel çalışmalar yapmaları

15. Trakyalı bir kavim olan Frigler, Hititler yıkıldıktan sonra Sakarya Irmağı kıyılarında Gordion merkez olmak üzere devlet kurdular. Yapılan araştırmalar sonucunda Friglerin tarım ve hayvancılığa önem veren bir toplum oldukları ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu özelliklerini doğrulayan bir örnek olarak gösterilemez?

- A) Kibele adı verilen bereket ve bolluk tanrıçasına önem verilmesi
- B) Krallar için anıt-mezarlar yapılması
- C) Öküz kesme ve saban kırmanın cezasının ölüm olması
- D) Tarım araçlarına zarar verilmesinin suç olarak kabul edilmesi
- E) Tapates adı verilen halı ve kilim dokumacılığının gelişmesi

16. Aşağıdakilerden hangisi ilkçağda Anadolu'da kurulan devletlerin ortak özelliğidir?

- A) Yönetimlerinin demokrasi olması
- B) Dışardan gelen toplumların saldırıları sonucu yıkılmaları
- C) Ekonomilerinin tarıma dayalı olması
- D) Egemenliğin tanrısal kaynaklı olması
- E) Aynı soydan gelen kavimler tarafından kurulmaları

17. İlkçağda Ege'deki siyasi yapılanma; kralı, aristokratı, orta sınıf halkı ve güvenliği sağlayan duvarları ile polis adı verilen şehir devletleri şeklinde idi. Bu küçük devletler, büyük krallıklar gibi dünyayı ele geçirme isteğinde bulunmadıkları için ticarete ve kültüre önem verdiler. Buna rağmen varlıklarını uzun süre koruyamadılar.

Bu bilgilerden hangi sonuç çıkarılamaz?

- A) Ege bölgesinde merkezi devlet anlayışı yoktur.
- B) Şehir devletleri kültürel hayatın canlanmasına katkıda bulunmuştur.
- C) Şehir devletleri saldırılara karşı önlem almıştır.
- D) Şehir devletlerinde sınıf farklılıkları yoktur.

E) Şehir devletlerinin siyasi varlığı uzun süreli olmamıştır.

18. İlkçağ Mısır uygarlığında, firavunların tanrının oğlu olarak kabul edilmesi hükümdarın ilahi bir güce sahip olduğu inancını güçlendirmekte idi.

Aşağıdakilerden hangisi hükümdarları böyle davranmaya yönelten en önemli etkidir?

- A) Hükümdarın her türlü yetkiye sahip olması
- B) Egemenliğin tanrısal kaynaklı olması
- C) Toplumda din ve devlet bilincinin olmaması
- D) Dini inançların bu gücü kullanmaya mecbur etmesi
- E) Hükümdarın otoritesini artırmak istemesi

19. Akdeniz ve Ege kıyılarında kurulan Fenike, İyon ve Yunan şehir devletleri kolonicilik yaparken, aynı konumda bulunan Mısır uygarlığında koloni kurulmasına gerek duyulmaması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Verimli topraklara sahip olmasıyla
- B) Diğer toplumların ekonomisine saygı göstermesiyle
- C) Sömürgeci anlayışı benimsememesiyle
- D) Teokratik yönetim anlayışının benimsenmesiyle
- E) Gemicilik sanatının gelişmemesiyle

20. Sınıf farklılıklarının görüldüğü ilkçağ toplumlarının bazılarında demokratik bir yönetim sistemi uygulandığına kanıt olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Kralların aynı zamanda dini lider olarak kabul edilmesi
- B) Kralların yaptıkları çalışmalarla ilgili kitabeler oluşturması
- C) Yönetimde soylulardan oluşan meclislerin etkili olması
- D) Sınıfsal kavgaların yaşanmaması
- E) Kraliçelerin de yönetimde söz sahibi olması

21- Türklerin değişik zamanlarda Orta Asya'dan başka yerlere göçmelerinin nedenleri şunlardır:

- I- İktisadi sıkıntıların artması.
- II- İklim şartlarının değişmesi.
- III- Toprakların işgal edilmesi.
- IV- Nüfusun artması.
- V- Otlakların yetersiz kalması.

Göçlere etki eden bu faktörlerden hangileri doğrudan Türklerin "bağımsız yaşama" arzusuyla ilişkilidir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) Yalnız III. D) III ve IV. E) IV ve V.

22- Türk tarihini belli bir zaman kesitinde, belli bir coğrafyada, bir bütün halinde incelemek zordur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu zorluğun temel nedenlerinden biridir?

- A) Gelenek ve görenekler
- B) Göç hareketleri
- C) Ticari faaliyetler
- D) Ekonomik güç
- E) Kültürel etkinlikler

23- Bizans'tan Çin'e kadar bir çok devletin yazılı kaynaklarında Türklerle ilgili bilgilerin bulunması, Türklerin en çok aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bir sonucudur?

- A) Gök Tanrı inancını benimseme
- B) Kağıt ve matbaayı kullanma
- C) Geniş bir coğrafi mekana yayılma
- D) Düzenli askeri birlikler kurma
- E) Boylar federasyonu halinde örgütlenme

24- Geçmişte ve günümüzde ayrı coğrafi bölge-lerdeki Türk topluluklarının varlığı daha çok aşağıdakilerin hangisine dayanmaktadır?

- A) Değişik dinlerin benimsenmesine
- B) Bozkır kültürünün zayıflamasına
- C) Yerleşik hayata geçilmesine
- D) Orta Asya'dan yapılan göçlere
- E) Diğer toplumlarla yapılan ticarete

25- Aşağıdakilerden hangisi, Türklerin Orta Asya'dan değişik yerlere göçmelerine etki eden temel faktörlerden biri değildir?

- A) İklim koşulları
- B) Kolonicilik zihniyeti
- C) Bağımsızlık tutkusu
- D) İktisadi sıkıntılar
- E) Dış saldırılar

26- Hun İmparatoru Mete, Orta Asya'da yaşayan bütün Türk boylarını egemenlik altına almıştır.

Mete'nin, bu uygulama ile ulaşmak istediği temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticareti canlandırmak
- B) İpek yoluna egemen olmak
- C) Türk siyasi birliğini kurmak
- D) Çin'in baskılarına son vermek
- E) Yerleşik hayatı teşvik etmek

27- Aşağıdakilerden hangisi, Türklerin Orta Asya'dan başka yerlere göçmelerinin yol açtığı sonuçlardan biri değildir?

- A) Türk kültürünün değişik yerlere yayılması
- B) Yeni Türk devletlerinin kurulması
- C) Türklerin farklı din ve kültürlerle karşılaşması
- D) Yazı ve hukukun Anadolu'ya getirilmesi
- E) Avrupa ve Asya'nın siyasi yapısında önemli değişikliklerin meydana gelmesi

28- Hunlarla ilgili bilgilerden bazıları şunlardır;

- Tarihte ilk defa bütün Türkleri tek bayrak altında toplamışlardır.
- Asya'da kurulan ilk teşkilatlı Türk devletidir.
- Kurdukları devlet sistemiyle diğer Türk topluluklarına örnek olmuşlardır.
- İpek Yolu hakimiyetinden dolayı Çinlilerle uzun süre mücadele etmişlerdir.
- İpek Yolu'nu Çinlilere kaptırdıktan sonra za-yıflamış ve bölünmüşlerdir.

Bu bilgilere dayanarak;

- I- Türk birliğini kurmuşlardır,
- II- Kalıcı bir etki bırakmışlardır,
- III- Yerleşik bir hayat yaşamışlardır,

IV- Çin'in baskısıyla karşılaşmışlardır,
V- Ticari faaliyette bulunmuşlardır
yargılarından hangisine ulaşamaz?
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

29- Önceleri Çin'de endüstri malzemesi olarak kullanılan ipek, daha sonra ticari bir değişim aracı haline gelmiştir. Bu nedenle, ipeğin batıya taşınmasında her ülkenin büyük kazancı vardı.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu durumun sonuçlarından biri olduğu savunulamaz?

- A) Milletlerarası ipek ticaretinin önem kazanması
- B) Kervan yollarına sahip olma isteğinin müca-delelere yol açması
- C) İpek Yolu ticaretinin toplumları ve kültürleri yakınlaştırması
- D) Ticarete ilk kez değiş-tokuş yerine madeni paranın kullanılması
- E) Türklerle Çinliler arasında siyasi ve iktisadi ilişkiler kurulması

30- Aşağıdakilerden hangisi, İlkçağ'ın sonlarında, Doğu Avrupa'da Türk hakimiyetinin kurulması ile ilgili bir gelişmedir?

- A) Kavimler Göçü'nün meydana gelmesi
- B) Skolastik düşüncenin yıkılması
- C) Yüzyıl Savaşları'nın çıkması
- D) Hristiyanlıkta reform yapılması
- E) Katolik Kilisesi'nin güç kaybetmesi

31. Aşağıdakilerden

hangisi İslam Devleti'nin Arap Yarımadasında tek siyasi güç haline geldiğinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Askeri yapılarını güçlendirmeleri
- B) Ekonomik ilişkilerini artırmaları
- C) Bölge dışı devletlerle siyasi ilişkiler kurmaları
- D) Ticaret yolları üzerinde denetim sağlamaları
- E) Arap Yarımadası'nda siyasi birliği kurmaları

32. İslamiyet'in kutsal kitabı olan

Kur'an-ı Kerim'in Arapça olmasının aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulabilir?

- A) Arap dilinin yaygınlaşmasına
- B) Arap kültürünün değişmesine
- C) Sözlü kültür örneklerinin artmasına
- D) Kültürel alanda Avrupa'nın etkisinde kalınmasına
- E) İslamiyet'i kabul eden bütün toplumların Arap kültürünü benimsemesine

33. İslamiyet'in ortaya çıktığı dönemden itibaren çok sayıda taraftar bulabilmesinde;

- I. Tek tanrılı inancı öngörmesi
- II. Barış ve adaleti esas alması
- III. Arap Yarımadası'nda ortaya çıkması
- IV. Kölelere haklar tanınması

gibi özelliklerinden hangilerinin bir etkisinin bulunduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
- D) I ve IV E) II ve III

34.

- I. Tarım ve ticaret geçim kaynaklarıdır.
 - II. Yöneticiler seçimle belirlenmiştir.
 - III. Şiir ve edebiyat ile uğraşmıştır.
 - IV. Kabileye ve soya bağlılık güçlüdür.
- yargılarından hangisi İslam öncesi dönemde Arap toplumunun özellikleri arasında gösterilemez?**

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
- D) I ve III E) II ve IV

35. İslamiyet'ten önceki dönemde Arap kültüründe "Haram Aylar" adı verilen bir uygulamanın var olduğu görülür. Kabileler arası savaşın yasak olduğu bu zaman diliminde Mekke'de büyük panayırlar kurulur, Kâbe'deki putları ziyarete gelen putperestler nedeniyle bölgede önemli bir ticari canlılık yaşanırdı.

Buna göre, Arap toplumuyla ilgili

olarak aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kabileler arası mücadelelerin aralıksız sürdüğü
- B) Ekonomik ve dini ilişkilerin iç içe geliştiği
- C) Gelişmiş bir kültüre sahip bulunduğu
- D) Yazılı eserlerin ortaya konulduğu
- E) Arap Yarımadası'nda siyasi birliğin sağlandığı

36. Emeviler döneminde Arap olmayanların önemli devlet kademelerinde görev almaları sürekli engellenmiştir.

Buna göre bu uygulamayla ilgili olarak;

- I. Devlet mekanizmasının düzenli çalışması sağlanmaya çalışılmıştır.
- II. Araplar dışındaki Müslüman unsurlar devlet idaresinden dışlanmıştı.
- III. Toplumsal ve siyasi alanda fırsat eşitliği sağlanamamıştır.
- IV. Devletin fetih politikası sürdürülmeye çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) III ve IV C) I ve IV
- D) II ve III E) I, II ve III

37. Mekkelilerin büyük bir ordu hazırlayarak Medine üzerine yürüyeceğini haber alan Hz. Muhammed etrafındakilere şehirde kalarak savunma yapılmasını tavsiye etmiştir.

Buna göre, böyle bir tavsiyede bulunulmasının nedeni ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mekke ordusu ile savaşılmak istenmemiştir.
- B) Müslümanların askeri açıdan saldırı gücüne henüz ulaşamadığı düşünülmüştür.
- C) Ekonomik kayba uğranacağından endişe edilmiştir.
- D) Devletin teşkilat yapısı güçlendirilmeye çalışılmıştır.
- E) Dış devletlerle olan ilişkiler

düzenlenmeye çalışılmıştır.

38.

- Mekke önemli putları barındırması nedeniyle kutsal mekan olarak görülmekte ve yoğun ziyaretçi akınına uğramaktaydı.
- Mekkeli müşriklerin İslamiyet'in ortaya çıkışına tepki göstermelerinin en önemli nedenlerinden biri Mekke'nin ticari merkez olma özelliğini kaybedeceğinden korkmaları olmuştur.

Buna göre, her iki durum ışığında Mekkeli müşriklerin tepkilerinde aşağıdakilerden hangisinin rolünden bahsedilebilir?

- A) Ekonomik çıkarların
- B) Kabilecilik anlayışının
- C) Siyasi parçalanmışlığın
- D) Askeri mücadelelerin
- E) Kültürel ilişkilerin

39. Mekkeli putperestler, Hz.

Muhammed'in ortaya koyduğu yeni dine karşı çıkmış, 624 yılından başlayarak Bedir, Uhud ve Hendek savaşları ile Müslümanlara karşı savaşmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Mekkelilerin Müslümanlara yönelik saldırılarının temel nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Müslümanların çoğalmasına ve güçlenmesine fırsat tanımamak
- B) Arap Yarımadası'ndan siyasi birlik sağlamak
- C) Müslümanları barışa zorlamak
- D) Yabancı devletlerin desteğini almak
- E) Müslümanları siyasi hakimiyetleri altına girmeye zorlamak

40. Hz. Ali döneminde, halifeyi kabul etmeyen çevrelerle yaşanan;

- I. Siffin Savaşı
- II. Cemel Olayı
- III. Hakem Olayı

gibi anlaşmazlıkların aşağıdakilerden hangisine yol açtığı savunulabilir?

- A) Vergi gelirlerinin azalmasına
- B) Toprak kaybının yaşanmasına
- C) Arap Yarımadası'nda siyasi birliğin bozulmasına
- D) Haçlı Seferlerinin düzenlenmesine
- E) Toplumda iç sorunlarla karşılaşılmasına

41. Türk-İslam uygarlığında aşağıdakilerden hangisinin yasaklanması, oymacılık, kakmacılık ve nakkaşlık gibi süsleme sanatlarının gelişmesinde etkili olmuştur?

- A) Yazı (hat) sanatı
- B) Duvar çinçiliği
- C) Resim ve heykelticilik
- D) Figürlü plastik sanat
- E) Minyatür sanat

42. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde İtalyan, Fransız, İranlı, Suriyeli ve Yahudilerden bazı gruplar Antalya, Konya, kayseri ve Sivas gibi şehirlere, bazı Türkler ise Kıbrıs, Suriye ve Kırım'a yerleşmişlerdi.

Bu durumun başlıca nedeni aşağıdaki alanlardan hangisinde görülen gelişmelerdir?

- A) Ticaret B) Savunma C) Eğitim
- D) Mimari E) Tarım

43. Çinlilerle Araplar arasında yapılan Talas Savaşı'nın dünya kültür tarihi açısından en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı Türkistan'ın Çin baskısından kurtulması
- B) Karlukların bağımsız devlet olmaları
- C) Türk-Arap mücadelesinin sona ermesi
- D) Kağıt üretiminin Çin'in dışında da yaygınlaşması
- E) Türklerin İslam dinini yakından tanımaları

44. Selçuklularda resmi yazışmalar Farsça idi. Medreselerde eğitim Arapça yapılıyordu. Halk ve ordu kesimi ise Türkçe konuşuyordu.

Bu durum, Selçuklularda aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Ordudaki asker sayısının azalmasına
- B) Yöneticiler ile halk arasındaki bağların güçlenmesine
- C) Türk dilindeki gelişmelerin yavaşlamasına
- D) Yabancıların siyasi baskılarının önlenmesine
- E) Yönetimde bilim adamlarının söz sahibi olmasına

45. Anadolu Selçukluları Antalya, Alanya ve Sinop gibi limanları ele geçirdikten sonra bu limanlarda Avrupalı tüccarlara düşük gümrük tarifesi uygulamışlardır.

Anadolu Selçuklularındaki bu uygulamanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticari ilişkileri geliştirmek
- B) Avrupa'nın Türklere karşı birleşmesini önlemek
- C) Avrupa'da nüfuz bölgeleri kurmak
- D) Denizlerde üstünlük sağlamak
- E) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak

46. Memlükler Devleti'nin siyasi varlığı Osmanlı Devleti'nden daha kısa sürdüğü halde, Memlüklerde tahta geçen hükümdar sayısı Osmanlılardan daha çoktur.

Memlüklerde hükümdar değişikliklerinin Osmanlılardan daha fazla olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun çeşitli etnik gruplardan oluşması
- B) Her emirin sultan olma hakkına sahip olması
- C) Türkçe bilenlerin imtiyazlı olması
- D) Osmanlı Devleti'nden önce kurulmuş olması
- E) Hükümdarlığın, halifenin onayına bağlı olması

47. Anadolu Selçuklu Devleti'nde, kendilerine bir bölgenin yönetimi verilen hanedan üyelerine "melik" deniyordu. Kendi bölgelerinin yönetiminde söz sahibi olan meliklerin para bastırma, savaş açma ve siyasi görüşme yapma yetkileri yoktu.

Meliklerin yetkilerinin sınırlı tutulması, aşağıda-kilerden hangisine önem verildiğini gösterir?

- A) Sınırların güvenliğinin artırılmasına
- B) Ekonomik durumun düzeltilmesine
- C) Ülke bütünlüğünün korunmasına
- D) Yerleşik hayatın yaygınlaştırılmasına
- E) Dış ilişkilerin artırılmasına

48. XIII. yüzyıl sonlarına doğru Anadolu'da Moğol baskısının zayıflaması üzerine, sınırlara yerleştirilmiş Türkmen beyleri ve halk üzerinde Selçuklu otoritesi de zayıflamıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisine hız kazandırmıştır?

- A) Anadolu'da ticaretin gelişmesine
- B) Bizans'ta entrikaların başlamasına
- C) Anadolu'da nüfusun artmasına
- D) Anadolu'daki karışıklıkların ortadan kalkmasına
- E) Beyliklerin ortaya çıkmasına

49. Anadolu Selçukluları döneminde Müslüman Türklerle birlikte yaşayan Hıristiyan ve Musevi topluluklar genelde şehirlerde oturur, zanaat ve ticaretle uğraşır, ibadet ve dini törenlerini serbestçe yerine getirirlerdi. Bunlar, askerlik yapmazlar, ancak vergi öderlerdi.

Bu durum Anadolu Selçuklularıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Hoşgörüyeye dayanan bir siyasetin uygulandığının
- B) Ticaretin ülke ekonomisindeki payının az olduğunun
- C) Anadolu'da ticaretin giderek yaygınlaştığının
- D) Yabancıardan alınan vergilerin giderek azaltıldığının
- E) Devlet yönetiminde yabancılara da görev verildiğinin

50. Selçuklu sultanları, din ve ırk ayrımı gözetmeden halka toprak dağıtarak boş araziye değerlendirmeyi devletin görevi saymışlardır.

Selçuklu sultanlarının izledikleri bu politika, öncelikle aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?

- A) Vergi toplamada düzeni
- B) Üretimde artışı
- C) Toprak bütünlüğünün korunmasını
- D) Ülkede asayişi
- E) Yönetimde sürekliliği

51. XVIII. yüzyıl sonlarında Orta ve Batı Anadolu’da;

– Artan Moğol baskısıyla, Konya’daki Anadolu Selçuklu yönetiminin güç kaybına uğraması
– Uçlara (sınırlara) yerleşen konar göçer Türkmenlerin baskısıyla Bizans’ın savunmasının zayıflamasının

aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yüzyıl Savaşları’nın, sonuçlanmasına
- B) Türkmen beyliklerinin, kurulmasına
- C) Anadolu’nun, tamamen Moğol egemenliği altına girmesine
- D) Haçlı Seferleri’nin, başlamasına
- E) Anadolu’da, siyasi birliğin sağlanmasına

52. I. Bizans İmparatorluğu’nda, tekfurlar arasında taht kavgalarının yaşanması

II. Anadolu Selçuklu Devleti’nin, Moğol baskısı nedeniyle çöküş sürecini yaşaması

III. Anadolu ve Balkanlarda güçlü siyasi yapıların olmaması

gibi gelişmelerden hangileri Osmanlı Beyliği’nin kuruluş aşamasında siyasal alanda olumlu koşullar oluşturmuştur?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

53. Osmanlı Devleti’nin Kuruluş Dönemi’nde;

– Karamanoğulları ile savaşılması,
– Hamitoğullarının, topraklarının bir kısmının para ile alınması,
– Karesioğullarındaki, taht kavgalarında taraf olunması
– Germiyoğulları ile akrabalık kurularak bazı toprakların kız çeyizi olarak alınması

gibi gelişmelere bakarak;

I. Beyliklerden, bazılarının iç işlerine karışılmıştır.

II. Deniz ticaret yollarının kontrolü sağlanmıştır.

III. Anadolu’da, Türk siyasi birliğini kurna çabası görülmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

54. Osmanlı Devleti’nin Kuruluş Dönemi’nde gerçekleştirdiği;

I. Bursa’nın alınması

II. Sırp Sındığı Savaşı’nın kazanılması

III. İznik ve İzmit’in alınması

gibi gelişmelerden hangileri hem batıda ilerleme hem de

Anadolu egemenliği ile ilgilidir?

- A) Yalnız II B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

55. Osmanlı Devleti; Rumeli ve

Balkanlar’da fethettiği topraklara

Anadolu’dan kaçıp gelen Türkmen

aşiretlerini yerleştirirken

bu topraklardaki Hıristiyanların bir kısmını da Anadolu’ya yerleştirmiştir.

Bu yer değiştirme (mübadele) politikası, aşağıdakilerden

hangisine yönelik değildir?

A) Fetihlerin, kalıcılığının sağlanmasına

B) Anadolu ve Rumeli arasında nüfus dengesi kurulmasına

C) Balkanlarda, güvenli ortam oluşmasına

D) Göçerlerin yerleşik yaşama

geçirilmesine

E) Balkanların tamamen, Türkleştirilip ve İslâmlaştırılmasına

56 Osmanlı Devleti İskan(yerleşim)

politikasında;

- I. Yeni yerleşim yerine uyum sağlanması çabası
- II. Göç edenlere iyi cins tohum, gübre araç, gereç yardımının yapılması
- III. Göçmen alınan bölgenin üretim düzeninin büyük ölçüde korunması

gibi kurallardan hangileri, yeni yerleşim yerine yakın bölgelerden

göçmen alımını zorunlu kılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I ve III

57. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş

Dönemi'nde;

- I. Fethedilen bölgede istimalet (hoşgörü) politikasının uygulanması
- II Moğol baskısından kaçan Türkmenlerin fethedilen topraklara yerleştirilmesi
- III. Mancınlık topun kullanılması

gibi etkenlerden hangileri, fethin gerçekleştirilmesinden çok fethedilen toprakların elde tutulmasına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) II ve III E) I, II ve II

58. II. Mehmet, Konya, Karaman, Aksaray civarında yerleşmiş olan Karamanoğulları üzerine yaptığı sefer dönüşünde;

bu beyliğin halkının bir kısmını beraberinde getirerek İstanbul'a ve Rumeli'ye yerleştirmiştir.

II. Mehmet'in böyle bir uygulamaya gitmesinin temel nedeni için;

- I. Karamanoğulları'nın, yeniden güçlenmesini engellemek
- II. Karamanoğulları'nın, kültür birikiminden yararlanmak
- III. Karamanoğulları'nın, yönetim deneyiminden yararlanmak

çabalarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

58. II. Mehmet Dönemi'nde;

- I. Kardeş katli yasallaştırılmıştır.
- II. İtalyan ressam Bellini saraya alınmıştır.
- III. Sadrazamlığa, Türkmen soyluları yerine Enderun mezunu devşirme kökenliler atanmaya başlanmıştır.

yukarıdaki uygulamalardan

hangilerinin, padişahın

mutlak otoritesini artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
- D) II ve III E) I, II ve III

59. Fatih Kanunnamesi'nde; devletin ve yönetici sınıfın örgütlenmesi, uyrukların durumu ve yükümlülükleri, ekonomik

örgütlenme, mülkiyet ve vergilendirme konuları yer almaktadır.

Buna göre, bu kanunname ile ulaşılmak istenen temel

amaç için;

- I. yönetici sınıfın uymak zorunda olduğu kuralları saptamak
- II. İmparatorluğu her alanda denetim altında bulundurmak, merkezileştirmek
- III. Halkın yönetime karşı sorumluluklarını belirlemek

çabalarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

60. Osmanlı Devleti'nin Yükselme

Dönemi'nde Divan üyelerinin

sayısının artması aşağıdakilerden

hangisinin

göstergesidir?

- A) Sınırların genişlemesi nedeniyle yeni idari kadrolara ihtiyaç duyulduğunun
- B) Ordu'da, branşlaşmaya gidildiğinin
- C) Sadrazamın, görevlerinin bir kısmının başkalarına dağıtıldığının
- D) Bürokrasi'nin Osmanlı Devleti'ni de içerden kemirmeye başladığının
- E) Enderun'dan, mezun olanların istihdamı ile uğraşıldığının

61. Osmanlı Devleti'nde, miri arazinin bölümleri içinde

kavram–açıklama eşleştirmesinden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) Dirlik : Gelirleri asker ve memurlara maaş olarak ayrılırdı.
B) Ocaklık : Geliri, tersane masraflarına ayrılırdı.
C) Vakıf : Geliri medrese, şifahane gibi sosyal hizmet kurumlarına ayrılırdı.
D) Mukataa : Geliri doğrudan din adamlarına ayrılırdı.
E) Havas–ı Hümayun : Geliri padişahın özel hazinesine ayrılırdı.

62. Osmanlı Devleti'nde tarım toprakları miri arazi sayılırdı.

Toprak, üç yıl arka arkaya boş bırakılan köylüden alınıp toprağı işleyecek başka bir köylüye verilirdi.

Bu duruma bakarak Osmanlı Devleti'nde toprak yönetimi için;

- I. Verimsiz araziler nadasa bırakılmaktadır.
II. Toprağın mülkiyeti devlete aittir.
III. Küylünün toprağı işleme hakkı vardır.
yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

63. Osmanlı Devleti'nde zanaatkarların oluşturduğu Lonca

adı verilen örgütler;
– üretilen malda kaliteyi sağlar.
– malların birim satış fiyatlarını belirler.
– Lonca'ya katılacak üye sayısını ayarlar.
kısacası yönetimle Türk esnaf arasındaki ilişkileri düzenler.

Buna dayanarak, Loncalar için;

- I. Esnaf ile halkı karşı karşıya getirmeme gayreti içindedir.
II. Ülke yönetiminde söz sahibi olma gayretidir.
III. Üyelerinin haklarını savunurken yönetimi de küstürmemeye çalışmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

64. XVII. yüzyılda; Dinyeper Nehri'nin sağındaki topraklar

Osmanlı'da Kiev Şehri'nin Rusya'da kaldığı tarihteki

ilk Osmanlı – Rus Antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Antlaşması
B) Moskova Antlaşması
C) Çehrin (Bahçesaray) Antlaşması
D) Karlofça Antlaşması
E) Bucaş Antlaşması

65 Osmanlı Devleti'nin Arayış Yılları'nda ortaya çıkan,

I. Tımar Sistemi'nin bozulmasına bağlı olarak köyden kente göçün yaşanması

II. Anadolu'da görevli olan yerel yöneticilerin bu görevlere rüşvet, iltimas yoluyla gelmesi

III. Şehirlere göç edenler için eğitim, sağlık ve iş bulma sorunlarının yaşanması

gelişmelerinden hangileri, toplumsal yaşamın bozulduğunun göstergeleridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

66. Köprülü Mehmet Paşa'nın, öne sürdüğü şartlardan biri olmamasına karşın Paşa'nın ölümü ile bu aileden olanlar

sadrazamlık makamına gelmeye başlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu aileden değildir?

- A) Fazıl Ahmet Paşa
B) Nevşehirli İbrahim Paşa
C) Fazıl Mustafa Paşa
D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
E) Amcazade Hüseyin Paşa

67. I. Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkisi

II. Batı'da Merkantalizm anlayışı ile ulusal ekonomilerin güçlenmesi

III. Avrupa'nın, Rönesans ve Reform hareketleri ile ilerlemesi fakat Osmanlıların buna ayak uyduramaması

durumlarından hangileri, Osmanlı Devleti'nin duraklama dönemine girmesinin dış nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

68. I. Ahmet Dönemi'nde; çıkartılan "ekber ve erşad" yasası ile Osmanlı hanedan üyelerinden akıllı olan en büyüğün başa geçmesi yasallaşmıştır.

Buna göre;

- I. Veraset Yasası kesinleşmiştir.
II. Şehzadelerin yetkileri artırılırken sorumlulukları azalmıştır.
III. Tahta geçişte kuralsızlık iktidara egemen olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

69 – İçeride Celali ve Merkez Ayaklanmaları'nın sürmesi

– Dışarıda Girit Savaşları'nın sürüyor olması

Köprülü Mehmet Paşa'nın sadrazam olmak için öne sürdüğü koşulları kabul eden padişah – valide sultan ikilisi aşağıdakilerden hangisinde doğru bir ikili olarak verilmiştir?

- A) I. Ahmet – Mahfiruz Haseki Sultan
B) III. Murat – Valide Afife Nur Banu Sultan
C) IV. Mehmet – Valide Turhan Sultan
D) III. Ahmet – Rabia Gülnuş Sultan
E) II. Selim – Valide Kösem Sultan

70. Aşağıdakilerden hangisi Tarih Bilimi ile ilgilenmemektedir?

- A) Aşık Paşazade
B) Naima
C) Altunizade

D) Nesri

E) Kemalpaşazade

I. III. Ahmet, Lâle Dönemi'nde batı tarzı yenilikler yaptığı

II. III. Selim, "Nizam-ı Cedit" adıyla yeni bir düzen kurmaya

çalıştığı için tahttan indirilmişlerdir.

Bu gelişmelere bakarak;

I. Devlet yönetiminde hoşgörü egemendir.
II. Yeniliklere karşı olanlar güçlü ve etkindir.

III. Halk bütün yenilikleri sorgulamadan desteklemektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

71. III. Selim Dönemi'nde; "yurt dışından mal alımına sınırlamalar getirilmesi." uygulamasından, **Osmanlı Devleti'yle ilgili;**

I. Kapitülasyonların olumsuz etkileri azaltılmak istenmiştir.

II. İthal ikamesi politikası terkedilmiştir.

III. Ekonomiyi düzeltme çabası içine girilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

72 – Yaş Antlaşması

– Prut Antlaşması

– Küçük Kaynarca Antlaşması

XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti yukarıdaki antlaşmaları aşağıdaki devletlerden hangisi ile imzalanmıştır?

- A) Fransa B) Rusya C) İngiltere
D) Avusturya E) İran

73. XVIII. yüzyılda;

– I. Mahmut zamanında, Fransız asıllı Kont dö Boneval

Humbaracı Ocağı'nı Avrupai tarzda düzenlemiştir.

– III. Mustafa zamanında Baron Dö Tot, Sürat Topçuları

Ocağı'nı kurmuştur.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. Batı'nın askeri tekniğinden yararlanmıştıdır.
II. Osmanlı Devleti, batı ile askeri alanda karşılıklı alışveriş halindedir.
III. Batı, her alanda, Osmanlı Devleti'ne, her zaman yardımcı olmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

74. XVIII. yüzyılda Fransa'da;

- Voltaire; “Düşüncelerinize katılmıyorum; fakat onları söyleme hakkınızı sonuna kadar savunacağım.”
– Kral XV. Louis; “Bu adamı (Voltaire) kimse susturmuyacak mı?”
– Kraliçe Eugeine;”Hiç bir zaman anlamayacağım düşünceleri bana kabul ettirdiği için onu asla affetmeyeceğim.”

Bu düşüncelere göre;

- I. Kral ve Kraliçe, Monarşi'den yanadıdır.
II. Voltaire, düşünce özgürlüğünü savunmuştur.
III. Voltaire, Kraliçeye anlaşılması güç şeyleri zorla kabul ettirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

75. Rusya ile Osmanlı Devleti arasında

- 1774 yılında yapılan Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre; “Kırım bağımsız olacak ancak dini açıdan Osmanlı Halifesi'ne bağlılığını sürdürecektir.” hükmüne yer verilmiştir.
Antlaşmada böylesi bir yaklaşımın yer alması;

- I. Kırım halkı ile kültürel bağların kopmasına izin verilmemiştir.
II. Osmanlı Devleti'nden, bağımsızlığını kazanan ilk devlet Kırım olmuştur.

- III. Osmanlı Devleti ilk kez savaş tazminatı ödemek durumunda kalmıştır.

yargılarından hangilerini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

- 76. Osmanlı Devleti'nde; Avrupa'nın bilimsel ve teknolojik üstünlüğü XVIII. yüzyıl başlarında kabul edilerek, Lale Devri'yle birlikte Avrupa örnek alınmaya başlanmıştır.**

Bu duruma bakarak;

- I. Yerel otorite, padişahın yetkilerini kısıtlamıştır.
II. Islahatlar Askeri alanla sınırlı tutulmuştur.
III. Osmanlı Devleti'nde, Batılılaşma süreci başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

- 77. 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi'ne göre;**

- Boğazların yönetimi, Osmanlı Devleti'nin kontrolünde olacaktır.
- Ticaret gemilerinin boğazlardan geçişine izin verilecektir.
- Yabancı savaş gemilerinin boğazlardan geçişine izin verilmeyecektir.

Bu bilgilere göre;

- I. Rusya'nın sıcak denizlere ulaşması engellenmiştir.
II. Boğazlardan hiç bir türlü geçişe izin verilmemiştir.
III. İngiltere, sömürgelerine giden yolun güvenliğini sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

- 77.. Rusya; Ayestefanos Antlaşması'yla Balkanlar üzerinden Akdeniz'e inme olanağı elde etmiştir.**

Berlin Antlaşması'nın

aşağıdaki hükümlerinden hangisi ile Rusya'nın bu yolla

Akdeniz'e inmesi engellenmiştir?

- A) Girit'de düzeltim yapılacaktır.
B) Doğu Bayezid Osmanlılara geri verilecektir.
C) Bosna–Hersek'in yönetimi Avusturya'ya bırakılacaktır.
D) Osmanlı Devleti, Rusya'ya 82.500.000 Frank savaş tazminatı ödeyecektir.
E) Bulgaristan Prensiği üç bölüme ayrılacak ve Ege Denizi'nden uzaklaştırılacaktır.

78. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Dönemi'nde (1839–1876) görülen, aşağıdaki gelişmelerden hangisinde

Avrupa'nın etkisi yoktur?

- A) İltizam sisteminin kaldırılması
B) İl Genel Meclisleri'nin kurulması
C) Mektebi Mülkiye'nin açılması
D) Kız öğrenciler için ilk öğretimin açılması
E) Şeri hukuk ile örfi hukukun birlikte uygulanması

79. 1876 yılında ilan edilen Kanun–u Esasi'ye göre;

- I. Yasaları veto etme hakkı padişaha aittir.
II. Mebusan Meclisi üyelerini halk seçmektedir.
III. Padişah istediği kişileri sürgüne gönderebilmektedir.

hükümlerinden hangileri, Osmanlı Devleti'nde meşruti monarşiye geçildiğinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

80. İtalya 1870'de, Almanya 1871'de siyasi birliklerini tamamlayarak hızlı bir sanayileşme sürecine girmişlerdir.

Bu gelişmenin Avrupa'da;

- I. Siyasi güç dengelerinde gel–gitlerin görülmesi
II. Sömürgecilik politikasının son bulması

III. Avrupa devletleri arasında bloklaşmaların başlaması
durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

81. 1839 yılında kabul edilen Tanzimat Fermanı'na göre;

- I. Yasalar, herkese eşit olarak uygulanacaktır.
II. Mahkemeler, herkese açık olacak mahkemesiz ceza verilmeyecektir.
III. Müslüm, gayrimüslim ayrımı yapılmaksızın her kesin can, mal ve namus güvenliği sağlanacaktır.

Buna göre;

- I. Halkın egemenliği kabul edilmiştir.
II. Hukuk devleti olma konusunda önemli adımlar atılmıştır.
III. İnsan hakları ile ilgili hükümler taşımaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

)

82. Avrupa'da büyük fabrikalarda üretilen mallar sıkça ve düşük fiyatlarla Osmanlı ülkesine girmeye başladığında, Osmanlı Devleti Sanayi Devrimi'ni yapmamış olması, kapitülasyonlar ve el emeğine dayalı atölye üretiminden dolayı yabancı mal akışını durduramadı.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde;

- I. Küçük atölyeler kapanmıştır.
II. Liberal ekonomiye geçilmiştir.
III. Beş yıllık kalkınma planı uygulamaya sokulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

84. Osmanlı Devleti Kırım Savaşı sırasında 1854'te ilk kez dış borcunu İngiltere'den almış aldığı borcu ödemedi

düzensiz, hesapsız yeni borçlanmalara gitmiş aldığı paraları da saray yapımı gibi üretimden uzak alanlara yatırınca bırakın borcu ödemeyi faizini bile ödeyemez duruma düşmüştür. Alacaklı devletler, alacaklarını tahsil etmek amacıyla Düyun-u Umumiye İdaresini kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre;

- I. Düzensiz borçlanma, Osmanlı ekonomisini iflasa sürüklemiştir.
 - II. Osmanlı bütçesinde, gelir-gider dengesi sağlanmıştır.
 - III. Osmanlı Devleti ekonomik bağımsızlığını yitirmiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılır?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

85. Osmanlı Devleti, 1839 yılında yayımlanan Tanzimat Fermanı ile;

- Zor alım (müsadere) yönteminden vazgeçmiş
- Vergilerin herkesi gelirine göre alınması kuralını getirmiş
- Herkesi, yasalar karşısında eşit kabul etmiştir.

Bu uygulamalara dayanarak, Tanzimat Fermanı ile, uygulamalara;

- I. Eşitlik ilkesi
 - II. Özel mülkiyetin ortaya çıkması
 - III. Hukuk devleti düşüncesinin yaygınlaşması
- anlayışlarından hangilerinin geliştirilmek istendiği söylenebilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

86.

- I. II. Mahmut İlk pasaport uygulaması
- II. I. Abdülmecit Tanzimat ve Islahat Fermanları'nın ilan edilmesi
- III. Abdülaziz Topkapı Sarayı'nı yaptırması
- IV. II. Abdülhamit 30 yıllık baskı (istibdad) politikasını sürdürmesi
- V. V. Murat En kısa süre iktidarda kalan

Osmanlı padişahı olması
Yukarıdaki verilen padişah ile karşılığında verilen özellik eşleştirmesinden hangisi yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

87. 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi, barış zamanında boğazlardan savaş gemilerinin geçmesini yasaklamıştır.
Bu durumdan birinci derecede sıkıntı duyan devlet

aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rusya B) İngiltere C) Fransa D) Prusya E) Piyomente

88. I. Divan örgütünün kaldırılarak, Nazırlıkların kurulması
II. Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmesi ve batı tarzında

okulların açılması

III. Yerli üreticinin korunması için gümrük vergilerinin yeniden düzenlenmesi

gelişmeleri aşağıdakilerin hangisinde

sırasıyla ekonomik,

kültürel ve idari yapıdaki iyileştirmeleri doğru bir

dizin olarak vermiştir?

- A) I, II ve III B) III, II ve I C) II, III ve I D) III, I ve II E) I, III, II

89. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilen, II.'ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I. II.

A) Kanun-u Esasi'nin ilan edilmesi

Osmanlı Devleti'nin ilk kez Anayasalı Devlet haline gelmesi

B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi

Yasalar karşısında herkesin eşit olması

C) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi

Azınlıklara artı

ayrıcalıklar verilmesi
D) Tersane Konferansı'nın toplanması
I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi
E) Yeniçeri Ocağı'nın kapatılması
Padişahın merkezi otoritesinin azalması

90. K uzey Afrika'da, Osmanlı Devleti'nden ilk ve son koparılan devletler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla

doğru olarak verilmiştir?

- A) Cezayir – Trablusgarp
- B) Fas – Tunus
- C) Mısır – Fas
- D) Cezayir – Mısır
- E) Tunus – Trablusgarp

91. 1877–78 Osmanlı–Rus Savaşı'ndan önce toplanan İstanbul (Tersane) Konferansı'na katılan Avrupa Devletleri, Bosna–Hersek ve Bulgaristan'da adli ve idari yöneticileri kendilerinin seçmelerini Osmanlı Devleti'ne önermişlerse de bu önerileri kabul görmemiştir.

Osmanlı Devleti bu tutumuyla;

I. Yerel yönetime karşı olduğunu göstermiştir.

II. Rusya ile daha da köü olmak istememiştir.

III. İç İşlerine karışılmasına fırsat vermemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

92.XV.yüzyılda başlayan Coğrafi Keşiflerin bazı nedenleri şunlardır:
pusulanın Avrupalılar tarafından kullanılmaya başlanması, Avrupalıların Hristiyanlığı yaymak istemeleri, İpek ve Baharat yollarının İslam dünyasının eline geçmesi.
Buna göre Coğrafi keşiflerin aşağıdaki sonuçlarından hangisi Avrupalıların amaçlarına ulaştığının göstergesi değildir?

- A) Soyluların ekonomik güçlerinin azalması
- B) Yeni deniz ticaret yollarının bulunması
- C) Avrupalıların Hindistan ve Çin'e doğrudan ulaşması
- D) Avrupa'da zenginliğin artması
- E) Coğrafya bilgisinin artması

93.Hümanizma XIV.yüzyılda yaygınlaşmaya başlayan eski Yunan ve Roma felsefe ve edebiyatının incelenmesine dayanan akımdır. Romalılar Yunanistan'ı işgal ettiklerinde,Helen uygarlığını tüm etkileriyle birlikte ana yurtlarına taşımışlar ve Helen kültürünün günümüze kadar ulaşmasında etkili olmuşlardır.

Bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İtalya, Rönesans'ın oluşumuna merkez olmuştur.
- B) Roma uygarlığı özgün bir uygarlıktır.
- C) Rönesans'ın temelinde Antikçağ kültürü vardır.
- D) Günümüz uygarlığı evrensel bir gelişmenin sonucudur.
- E) Hümanizma Avrupa'nın düşünsel yapısında değişiklikler yapmıştır.

94.Yeniçağ'a ortam hazırlayan teknik buluşlardan kağıt ve matbaanın yaygınlaşması ve okur-yazar oranının artması, aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Bilimsel çalışmaların hızlanması
- B) Skolastik düşüncenin zayıflaması
- C) Sınıf ayrılıklarının oluşması

- D) Kültür seviyesinin yükselmesi
- E) Kilisenin reformize edilmesi

95.Engizisyon Mahkemeleri, Ortaçağ Avrupası'nda görülmekle birlikte etkili bir şekilde çalışmaya başlaması Yeniçağ'da olmuştur.

Bu gelişmenin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik yönden güçlenen Avrupa'daki toplumsal karışıkların artması
- B) Rönesans hareketleri sonucu bilimsel ve sanatsal gelişmelerin etkisi
- C) Reform hareketleri ile mezhep birliğinin bozulması ve Katolik Kilisesi'nin kendisini koruma düşüncesi
- D) Kralların papalara Ortaçağ'da olduğu gibi bağlılıklarını devam ettirmek istemeleri
- E) Derebeyliklerin yıkılmasıyla asillere ait toprakların köylülere dağıtılması

96.Reform hareketlerinin öncüsü Martin Luther:"Tanrı ile kul arasında kimsenin giremeyeceğini kullarının günahlarını ancak Tanrı'nın bağışlayacağını" söylemiştir. Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Luther'in görüşlerini kilisenin otoritesini artırdığına
- B) Hıristiyan din adamlarının halkı sömürdüğüne
- C) Hıristiyan dünyasının kendi içinde çatışma yaşadığına
- D) Hıristiyan din adamlarının aracı rol üstlendiğine
- E) Kilisenin uygulamalarının tepkilere yol açtığına

97.Reform hareketleri sonucunda eğitim üzerindeki din baskısı kalkmış, laik eğitime geçiş başlamıştır. Bu durum aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Merkezi yapının güçlendiğine
- B) Sınıf farklılığının ortadan kalktığına
- C) Bilimsel gelişmelerin hızlandığına
- D) Teokratik yönetimlerin kurulduğuna
- E) Toprağa bağlı köleliğin sona erdiğine

98. Almanya'da reform hareketlerinden sonra 1555'te yapılan Ogsburg Anlaşması'nın aşağıdaki hangi maddesi ülkede mezhep özgürlüğünün kesin olarak sağlanmadığını gösterir?

- A) Katoliklerle Protestanlar arasında savaş sona erecektir.
- B) Halk bağlı bulunduğu prensin mezhebini kabul edecektir.
- C) Hollanda ve Belçika'nın bağımsızlığı tanınacaktır.
- D) Prensler istediği mezhebi seçmekte hür olacaktır.
- E) Protestan mezhebinden olanlara yeni kilise kurma hakkı verilecektir.

99. K uzey Afrika'da, Osmanlı Devleti'nden ilk ve son koparılan devletler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla

doğru olarak verilmiştir?

- A) Cezayir – Trablusgarp
- B) Fas – Tunus
- C) Mısır – Fas
- D) Cezayir – Mısır
- E) Tunus – Trablusgarp

100. Osmanlı Devleti, 1839 yılında yayınlanan Tanzimat Fermanı ile;

– Zor alım (müsadere) yönteminden vazgeçmiş

– Vergilerin herkesi gelirine göre alınması kuralını getirmiş

– Herkesi, yasalar karşısında eşit kabul etmiştir.

Bu uygulamalara dayanarak, Tanzimat Fermanı ile, uygulamalara;

I. Eşitlik ilkesi

II. Özel mülkiyetin ortaya çıkması

III. Hukuk devleti düşüncesinin

yaygınlaşması

**anlayışlarından hangilerinin
geliştirilmek itendiği söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

İLK 50 SORU CEVAP

D 2. C 3. B 4. D 5. E 6. C 7. A 8. E 9. C
10. A 11. D 12. E 13. E 14. C 15. B 16. B
17. D 18. E 19. A 20. C 21-C 22-B 23-C
24-D 25-B 26-C 27-D 28-C 29-D30-A31-
E 32-A 33-B 34-A 35-B 36-D 37-B 38-A
39-A 40-E 41C 42A 43E 44C 45A 46B
47C 48E 49A 50B
51B 52E 53E 54E 55A 56A 57C 58A 59C
60A 61 A 62D 63D 64C 65C 66E 67D
68E 69A 70C 71C 72B 73E 74D 75D 76C
77A 78C 79D 80E 81A 82B 83C 84D 85A
86D 87E 88C 89A 90B 91E 92A 93D 94A
95B 96C 97C 98A 99C 100B

COĞRAFYA

COĞRAFİ KONUM, MATEMATİK KONUM, ÖZEL KONUM, PARALEL, MERİDYEN, ENLEM, BOYLAM

1. Aşağıdakilerden hangisi enlemin etkisine örnek gösterilemez?

- A) Antalya'da yıllık ortalama sıcaklığın Samsun'dakinden fazla olması
- B) Sinop'ta gece - gündüz süre farkının Mersin'dekinden fazla olması
- C) Akdeniz'in tuzluluk oranının Karadeniz'den fazla olması
- D) Doğu Anadolu Bölgesi'nde tarım ürünlerinin iç Anadolu Bölgesi'nden daha geç olgunlaşması
- E) Karadeniz Bölgesi'nde orman üst sınırının Akdeniz Bölgesi'nden daha düşük olması

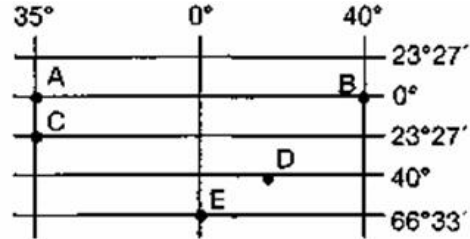
2. Aşağıdaki tabloda beş ülkenin üzerinden geçtiği varsayılan meridyenler gösterilmiştir.

Ülkeler	Meridyenler (°)
I	25°-37° Doğu
II	68°-72° Batı
III	15°-33° Doğu
IV	80°-118° Doğu
V	25°-48° Batı

Bu ülkelerden hangisinde, doğu ile batı uç noktaları arasındaki yerel saat farkı en fazladır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

3.

Yukarıdaki coğrafi koordinatları gösterilen noktalarla ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 21 Mart'ta güneş en erken B noktasında batar
- B) A ile B arasında beş saatlik zaman farkı vardır.
- C) Eylül ayında gölge boyunun en kısa olduğu yerler ve B'dir.
- D) A ve C'nin yerel saatleri aynıdır.
- E) A ile B'nin başlangıç meridyenine uzaklıkları aynıdır.

4. 40° doğu meridyeninde yerel saat 13.50 iken 10° doğu meridyeninde yerel saat kaçtır?

- A) 10.30
- B) 15.50
- C) 11.50
- D) 12.00
- E) 14.00

5. Bir yerin enlem derecesinden yararlanarak o yerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yerel saati
- B) Kutuplara uzaklığı
- C) İklim özellikleri
- D) Bitki örtüsü
- E) Dönencelere uzaklığı

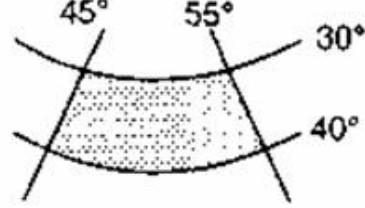
6.

- I. Mersin'de buğday hasadının Konya'dakinden daha erken başlaması
- II. İzmir'de buğday hasadının Afyon'dakinden daha erken başlaması
- III. Rize'de turunçgil yetiştirilmesi,

Yukarıdakilerden hangileri özel konum ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) Yalnız III
- E) I ve III

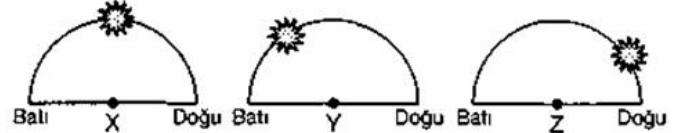
7. Bir yerin Ekvator'a ve Baş meridyene olan uzaklığının belirtilmesine matematik konum denir.

Yanda matematik konumu belirtilen taralı bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güneş ışınlarını yatay yüzeyler hiçbir zaman dik açıyla almaz.
- B) Doğusu ile batısı arasında 40 dakikalık zaman farkı vardır.
- C) Kuzeye gidildikçe sıcaklıklar artar.
- D) Aynı anda farklı mevsim özellikleri görülür.
- E) Dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

8. Aşağıda üç ayrı merkezde 23 Eylül tarihinde, aynı anda güneşin ufuk düzlemindeki konumları verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu merkezlerin en doğuda olanından en batıya doğru sıralanışı verilmiştir?

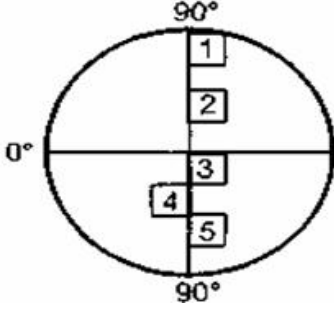
- A) X, Y, Z
- B) Y, X, Z
- C) Y, Z, X
- D) Z, Y, X
- E) Z, X, Y

9. Ekvator'dan uzaklaştıkça yüksek enlemlere doğru yaklaşılır.

Aşağıdakilerden hangisi yüksek enlemlerin etkilerinden biri değildir?

- A) Bitki örtüsü geniş yapraktan iğne yapraklılığa doğru değişir.
- B) Ortalama sıcaklıklar azalır.
- C) Tarım yükselti sınırı artar.
- D) Deniz suyu tuzluluk oranı azalır.
- E) Güneş ışınlarının yere düşme açıları daralır.

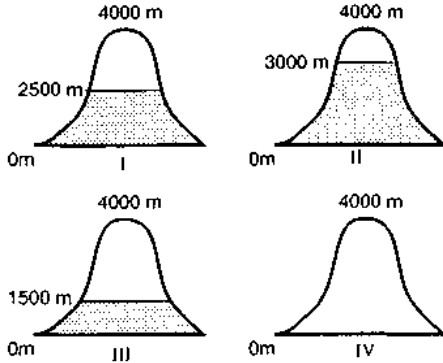
10.

Yukarıdaki dünya profili üzerinde numaralanmış olan alanların doğusu ile batısı arasındaki mesafeler birbirleriyle aynı olduğuna göre; bu alanlardan hangisinin doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı en fazladır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

11.

Kalıcı kar sınırının sadece enleme göre değiştiği düşünülürse; yukarıda aynı yükseltiye sahip dağların bulunduğu enlem derecelerine göre küçükten büyüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I-II-III-IV
- B) II-I-III-IV
- C) IV-III-II-I
- D) IV-III-I-II
- E) III-II-I-IV

12. Herhangi bir yerin matematik konumu tanımlandığında, aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinilemez?

- A) Güneş ışınlarının yatay yüzeylere düşme açısı
- B) Kutup dairelerine olan kuş uçuşu uzaklığı
- C) Sıcak mevsimin yaşandığı aylar
- D) Başlangıç meridyenine göre yerel saati
- E) Gün içerisindeki sıcaklık farkı

13. Ekvator'da 1° meridyen yayı 111 km'dir. iki paralel arasındaki uzaklık ise her yerde 111 km dir.

Yukarıdaki bilgilerden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisi bulunamaz?

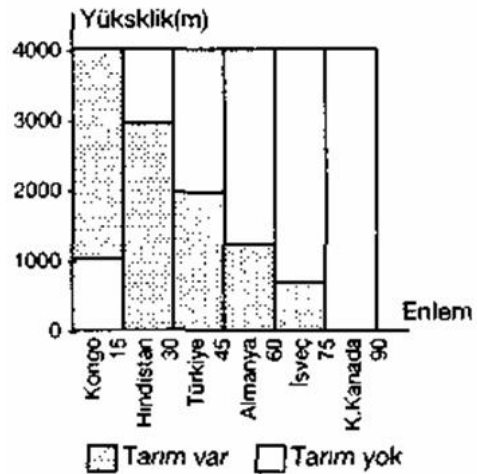
- A) 0° paralelinde, 5° Batı-5° Doğu boylamları arası kuş uçuşu uzaklık
- B) 40° Doğu meridyeninde 10° Kuzey-15° Kuzey enlemleri arası kuş uçuşu uzaklık
- C) Başlangıç meridyeninde, dönenceler arası kuş uçuşu uzaklık
- D) 45° Kuzey paralelinde 20° Batı-50° Batı boylamları arasındaki kuş uçuşu uzaklık
- E) 15° Batı boylamında 2° Kuzey-7° Güney paralelleri arasındaki uzaklık

14. Ekvatordan kutuplara gidildikçe yerleşmenin, tarımın ve ormanın üst sınırları alçalır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde bu sınır daha yükseklere çıkabilmektedir?

- A) Finlandiya
- B) Türkiye
- C) Japonya
- D) Brezilya
- E) Avustralya

15.

Yukarıdaki tabloda bazı ülkelerde tarımın yapıldığı yükselti sınırları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

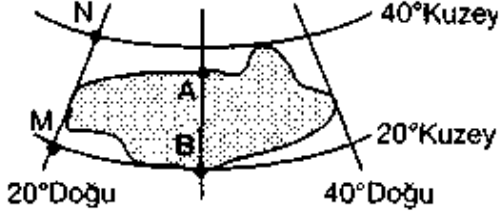
- A) Enleme, tarımın yükselti sınırı ters orantılıdır.
- B) Ekvator'da tarımın yükselti sınırı en yüksektir.
- C) Tarımın üst sınırı sıcaklıkla doğru orantılıdır.
- D) Ekvatordan kutuplara doğru tarımın üst sınırı deniz seviyesine yaklaşır.
- E) Ekvator civarında deniz seviyesinden itibaren tarım yapılabilir.

16. A kentinde güneş tam tepede iken B kentinde yerel saat 16.28'dir.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İki kent arasında 67° boylam farkı vardır.
- B) A kenti daha doğudadır.
- C) B kentinde güneş daha erken doğmuştur.
- D) A kentinde gün içindeki en kısa gölge boyu oluşmuştur.
- E) B kentinde güneş daha önce batacaktır.

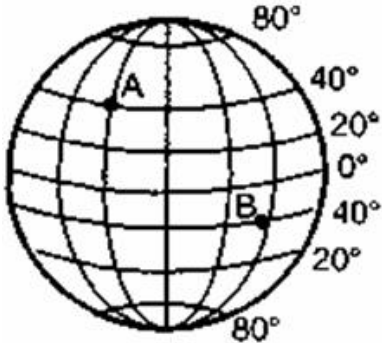
17.

Yukarıdaki taralı bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) A ve B noktalarının yerel saatleri aynıdır.
- B) Güneydoğu köşesinin koordinat, 20° kuzey 40° doğudur.
- C) M N arasındaki uzunluk 2220 km'dir.
- D) Kuzey Yarımküre'de yer alır.
- E) Doğu - Batı genişliği 3000 km'den fazladır.

18.

Yukarıdaki işaretlenen A-B noktaları için ekinoks tarihlerinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her ikisinde de bahar mevsimi başlar.
- B) A-B merkezlerinde gece-gündüz süreleri eşittir.
- C) B merkezi yeni güne daha erken başlar.
- D) Her iki noktanın öğlen vaktinde gölge boyu eşittir.
- E) A ve B merkezlerinde aynı sıcaklık koşulları yaşanır.

19. Kutup noktalarına eşit uzaklıktaki noktaların birleştirilmesiyle Ekvator, Ekvator'a paralel uzanan ve eşit aralıklarla çizilmiş olan hayali çizgilere ise paralel daire denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi paralellere ait doğru bir bilgi değildir?

- A) En büyük paraleller dönencelerdir.
- B) Paralel derecelerinin büyüme yönlerine bakılarak yarımküreler bulunabilir.
- C) Paralel derecesi ile paralel boyu arasında ters orantı vardır.
- D) Paralel derecesi büyük olan yerler güneş ışınlarını küçük açılarla alırlar.
- E) Aynı paralel üzerinde yer alan bütün noktaların çizgisel hızları aynıdır.

20. Aynı meridyen üzerinde bulunan Ankara ile Anamur arasındaki kuş uçuşu uzaklık 444 kilometredir.

Ankara 40° kuzey paraleli üzerinde bulunduğuna göre, Anamur hangi paralel dairesi üzerinde yer alır?

- A) 26° G
- B) 30° K
- C) 36° K
- D) 42° K
- E) 44° G

DÜNYANIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

21. İki meridyen arasındaki uzaklığın Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoid olması
- B) Meridyen boylarının eşit olması
- C) Paraleller arasında kalan meridyen yaylarının eşit olması
- D) Eksenin Ekvator düzlemini dik kesmesi
- E) Ekvator düzlemi ile ekliptiğin çakışmaması

22. Okyanus akıntıları incelenirse Kuzey ve Güney yarımkürede halkalar oluşturdukları görülür.

Bu oluşumun ana nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünyanın, eksenini çevresinde dönmesi
- B) Akıntıların kıta kenarlarına çarpması
- C) Alize rüzgarlarının etkisi
- D) Deniz suyundaki sıcaklık farklılıkları
- E) Batı rüzgarlarının etkisi

23. Aşağıdakilerden hangisi, yer kürünün günlük ve yıllık hareketlerine bağlı olarak değişmez?

- A) Yer ekseninin Ekvator düzlemiyle yaptığı açı
- B) Dünyanın Güneşe göre konumu
- C) Gece ve gündüzün uzunluğu
- D) Güneşin doğuş ve batış saatleri
- E) Güneş ışınlarının yere düşme açısı

24. Sürekli rüzgarların Kuzey Yarımkürede sağa, Güney Yarımkürede sola sapmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi
- B) Güneş ışınlarının geliş açılarının farklı olması
- C) Dünya'nın Güneş çevresinde dönmesi
- D) Ekliptik ile eksen arasında $23^{\circ} 27''$ lık bir açı olması
- E) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması

25. Aşağıdakilerden hangisi Dünyanın Güneş çevresindeki hareketinin bir sonucudur?

- A) Gündüz ve gecenin birbirini takip etmesi
- B) Kıyılarda meltem rüzgarlarının oluşması
- C) Çöllerde ufalanmanın hızlı olması
- D) Havanın gün içinde ısınıp soğuması
- E) Gündüz süresinin uzayıp kısalması

26. Aşağıdakilerden hangisi ekvator düzlemi ile ekliptik arasında $23^{\circ}27'$ lık açı olmasının bir sonucu değildir?

- A) Güneş ışınlarının yalnızca dönenceler arasındaki noktalara dik gelebilmesi
- B) Orta enlemlerde mevsimlerin daha belirgin olması
- C) Gece ve gündüz sürelerinin uzayıp kısalması
- D) Gün uzunluğunun 24 saat olması
- E) Kuzey ve Güney yarımkürelerde aynı tarihte farklı mevsimler yaşanması

27. Aşağıdakilerden hangisi hem gece-gündüz sürelerinin farklı olmasında hem de mevsimlerin meydana gelmesinde rol oynar?

- A) Ekliptik ile eksen arasında bir açının olması
- B) Yörüngesinin elips şeklinde olması
- C) Yerkürenin eksen çevresinde dönmesi
- D) Yerkürenin eksenini çevresinde dönüş hızının ekvatorunda fazla olması
- E) Yerin kutuplarda basık olması

28.

Yerin eksenini etrafında dönüşü sırasında, yukarıdaki şekil üzerinde belirtilen yerlerin hangisinde hız en fazladır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

29. Güneş ışınlarının Dünya üzerindeki bir noktaya düşüş açısının yıl boyunca değişmesi aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Yerin Güneş çevresindeki dönüş süresinin
- B) Yerin eksenini çevresindeki dönüş süresinin
- C) Yerin Güneş'e olan uzaklığının
- D) Yer eksenini ile ekliptik arasındaki açının
- E) Yerin şeklinin

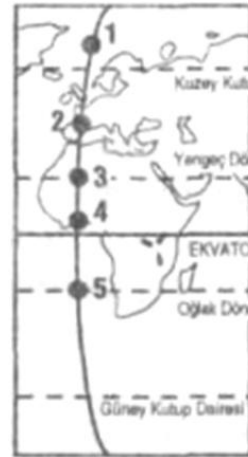
30. Kuzey Yarımkürede yaz koşulları yaşanırken Güney Yarımkürede kış koşulları yaşanmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerin yuvarlak olması
- B) Kara ve denizlerin dağılışı biçimi
- C) Yerin kendi eksenini çevresinde dönmesi
- D) Yerin Güneş çevresinde dönmesi
- E) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olması

31. Yılın hangi zamanında, aynı meridyen üzerinde bulunan yerlerde Güneş aynı anda doğar ve aynı anda batar?

- A) Kuzey Yarımkürenin yaz başlangıç gününde
- B) Her iki yarımkürenin bahar başlangıç günlerinde
- C) Güney Yarımkürenin yaz başlangıç gününde
- D) Güney Yarımkürenin kış mevsimi boyunca
- E) Bütün yıl boyunca

32. Güneş ışınlarının atmosfer içindeki yolunun uzaması, ışınların tutulmasını artırır.

Buna göre, yukarıdaki haritada belirtilen noktaların hangisinde 21 Haziran'da tutulmanın en az olması beklenir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

33.

Haritada belirtilen şehirlerin hangisinde gece-gündüz uzunluğu, yıl boyunca en az değişir?

- A) Washington
B) Moskova
C) Kolombo
D) Mekke
E) Kap

34. Gelgit olayını izleyen bir gözlemci, denizde görülen seviye değişmelerinin her gün bir önceki güne göre 50 dakikalık bir gecikmeyle ortaya çıktığını gözlüyor.

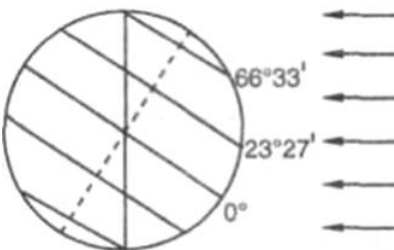
Gözlemci bu durumu ne ile açıklayabilir?

- A) Ay'ın çekim gücünde değişmeler olmasıyla
B) Güneşin çekim gücünün Ay'ınkine eklenmesiyle
C) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesiyle
D) Ay günü ile Güneş günü arasındaki zaman farkıyla
E) Ay'ın kendi eksenini etrafında dönmesiyle

35. Güneş ışınlarının Yengeç Dönencesine dik geldiği gün, yeryüzünde aşağıdakilerden hangisi gözlenir?

- A) Güney Yarımkürede en uzun gün yaşanması
B) Aydınlanma dairesinin kutup noktalarından geçmesi
C) Kuzey Kutup Dairesinde gece süresinin 24 saat olması
D) Ekvatorda gündüz süresinin gece süresinden uzun olması
E) Kuzey Yarımkürede yaz gündönümü yaşanması

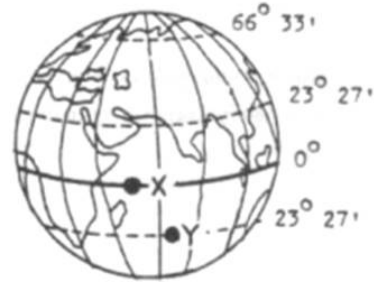
36.

Aşağıdakilerden hangisi. Dünya şekilde gösterilen konumdayken gerçekleşen bir durum değildir?

- A) Güneş ışınlarının Yengeç Dönencesine dik gelmesi
B) Ekvator'da gece gündüz sürelerinin eşit olması
C) Kuzey Yarımkürede yaz mevsiminin yaşanması
D) Güney kutup noktasında gündüz süresinin başlaması
E) Aydınlanma dairesinin kutup dairelerine teğet geçmesi

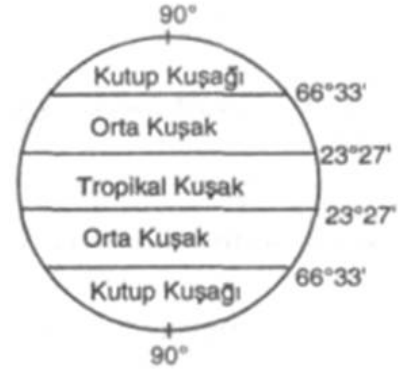
37.

Yukarıdaki şekilde gösterilen X ve Y noktalarıyla ilgili olarak, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Y noktası 21 Aralık'ta Güneş ışınlarını dik alır.
B) X noktasında yıl boyunca gece - gündüz süreleri eşittir.
C) X ve Y noktalarının buldukları enlemler arasındaki bir yer, yıl içinde iki kez Güneş ışınlarını dik alır.
D) Y noktasının yıl içinde yaşadığı en uzun gece 21 Haziran'dadır.
E) Y noktasındaki gölge boyunun yıl içinde en kısa olduğu tarih 23 Eylül'dür.

38. Şekilde matematik iklim kuşakları gösterilmiştir.

Orta kuşaklarla kutup kuşakları arasındaki sınırın 66° 33' dan geçmesinde temel alınan ölçüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara ve denizlerin dağılışı
B) Sürekli rüzgarlar
C) Basınç kuşakları
D) Aydınlanma daireleri
E) Buzul alanlarının dağılışı

39. a uçağı Kutup Dairesi, b uçağı Yengeç Dönencesi, c uçağı ise Ekvator üzerinde, yerden aynı yükseklikte uçarak Dünya çevresindeki turlarını aynı sürede tamamlıyorlar.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu uçaklar, hızı en az olandan en fazla olana doğru sıralanmıştır?

- A) $c < b < a$
B) $b < c < a$
C) $c < a < b$
D) $a < b < c$
E) $b < a < c$

40. Yer eksenini ile Ekvator düzlemi arasında $23^{\circ}27'$ lik bir açı olması nedeniyle, aynı boylam üzerinde, Güneş 21 Haziran'da Türkiye'nin kuzeyindeki bir noktada güneyindeki bir noktaya göre daha geç batar.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki durumu doğuran nedene bağlı değildir?

- A) Kuzey Yarımkürede kış mevsimi yaşanırken Güney Yarımkürede yaz mevsimi yaşanması
- B) Ekvator üzerinde yıl boyunca gece ve gündüz süresinin eşit olması
- C) Güneş ışınlarının dönencelere yılda birer kez dik gelmesi
- D) 21 Aralık ve 21 Haziran'da aydınlanma dairesinin kutup dairelerinden geçmesi
- E) Kutup noktalarında 6 ay boyunca Güneş'in batmaması

HARİTA BİLGİSİ, YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ, ÖLÇEKLER

41. Türkiye 36° - 42° Kuzey paralelleri arasında yer almaktadır.

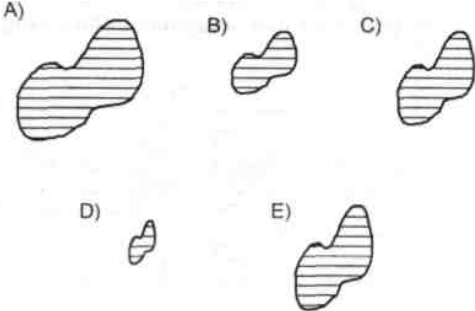
Buna göre, $1/1.800.000$ ölçekle çizilecek bir Türkiye haritasının kısa kenarı kaç cm olmalıdır?

- A) 18
- B) 22
- C) 27
- D) 37
- E) 51

42. Aşağıdakilerden hangisi, büyük ölçekli haritaların özelliklerinden biri değildir?

- A) Payda değeri büyüktür.
- B) Küçültme oranı azdır.
- C) Ayrıntılar fazladır.
- D) Gösterdiği gerçek alan küçüktür.
- E) izohips aralığı küçüktür.

43. Bir gölün değişik büyüklüklerde çizildiği aşağıdaki haritalardan hangisinin ölçeği en büyüktür?

44.

I. Ayrıntıları gösterme gücü

II. Yükselti değerleri

III. Coğrafi koordinatlar

IV. Haritadaki iki merkez arasındaki uzunluk

Bir bölgenin haritasının ölçeği değiştirildiğinde yukarıdakilerden hangilerinde bir değişiklik gözlenmez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

45. $1/800.000$ ölçekli haritada 2 cm ile gösterilen bir yer, başka bir haritada 16 cm olarak gösterilmiştir.

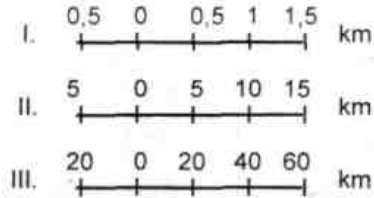
Buna göre, II. haritanın ölçeği nedir?

- A) $1/100.000$
- B) $1/1.600.000$
- C) $1/640.000$
- D) $1/1.000.000$
- E) $1 / 2.000.000$

46. Gerçek alanı 1500 km^2 olan bir göl $1/500.000$ ölçekli bir haritada kaç cm^2 yer kaplar?

- A) 20
- B) 45
- C) 50
- D) 60
- E) 90

47.

Yukarıdaki çizik ölçeklerin boyları 4 cm olduğuna göre, bu ölçeklerin büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II-I-III
- B) III-II-I
- C) I-II-III
- D) II-III-I
- E) I-III-II

48.

I. $1/700.000$ ölçekli haritada 5 cm.lik uzunluk

II. X-Y arası yükselti farkı 1500 m, eğim % 10

III. $1/200.000$ ölçekli haritada 16 cm.lik uzunluk

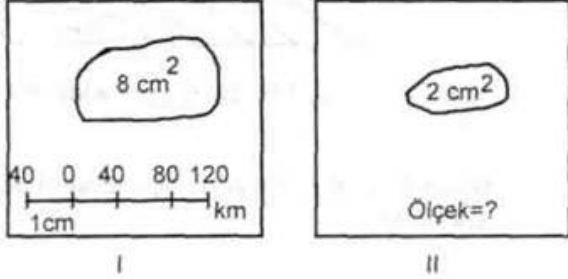
Yukarıda verilen bilgilere göre, hesaplanacak gerçek uzunlukların doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I=II>III
- B) I>II>III
- C) II < III < I
- D) II=III<I
- E) III>II>I

49. 1 / 2.500.000 ölçekli haritada 4,4 cm²'lik yer kaplayan adanın gerçek alanı kaç km² dir?

- A) 110
- B) 225
- C) 312
- D) 2750
- E) 3150

50.

I. haritada 8 cm² ile gösterilen bir göl ölçөгini bilmediğimiz ikinci bir haritada 2 cm ile gösterilmiştir.

Buna göre, II. haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/2.000.000
- B) 1/4.000.000
- C) 1/5.000.000
- D) 1/8.000.000
- E) 1/10.000.000

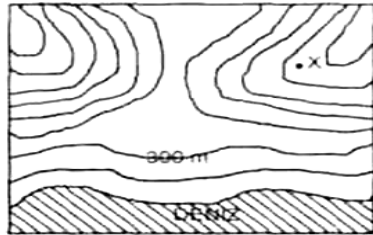
51. Aşağıdakilerden hangisi izohips haritasından belirlenemez?

- A) Dik yamaçlı yerler
- B) Yeraltı kaynakları
- C) Noktalar arasındaki yükselti farkı
- D) Alçakta bulunan düzlükler
- E) Haliç ve deltalar

52. Aynı alanı gösteren beş ayrı izohips haritasından hangisinde izohips aralığı daha küçüktür?

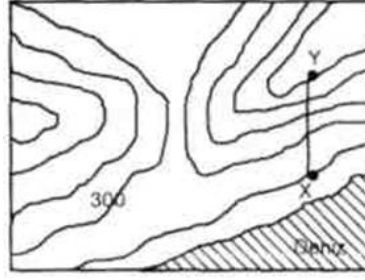
- A) 1/50.000
- B) 1/100.000
- C) 1/150.000
- D) 1/200.000
- E) 1/250.000

53. Aşağıdaki izohips haritasında belirtilen X noktası hangi yükselti arasında bulunur?

- A) 750-900
- B) 800-950
- C) 900-1050
- D) 1050-1200
- E) 1200-1350

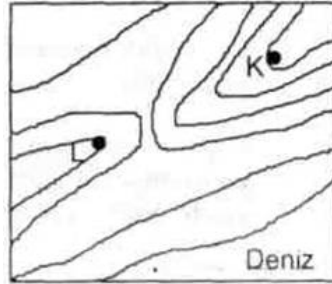
54. Aşağıdaki izohips haritasında belirtilen X-Y arasındaki uzaklık, 1/600.000 ölçekli bir haritada 5cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre, X-Y arasındaki eğim yüzde kaçtır?

- A) 2
- B) 3
- C) 5
- D) 6
- E) 8

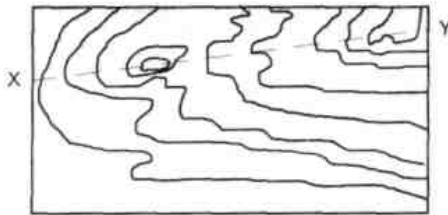
55. Aşağıdaki haritada K ve L noktaları arasındaki yükselti farkı 400 metre olduğuna göre,

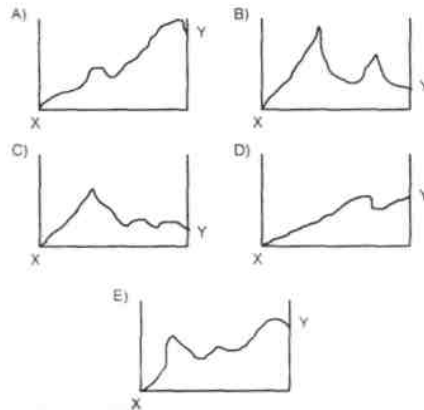
izohips aralıkları kaç metredir?

- A) 50
- B) 100
- C) 150
- D) 200
- E) 300

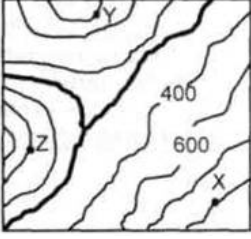
56.

Yukarıdaki izohips eğileriyle çizilmiş topografya haritasından X-Y doğrultusunda çıkarılacak profil, aşağıdakilerden hangisidir?

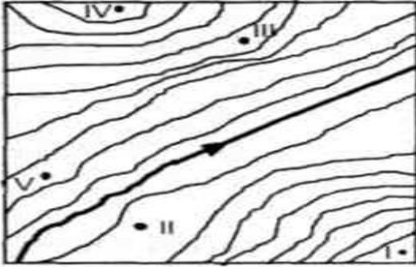

57. Aşağıdaki izohips haritasında belirtilen yerlerin yükselti değerlerine göre, büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $X=Y > Z$
- B) $X < Z = Y$
- C) $Z > Y > X$
- D) $X > Y > Z$
- E) $X < Z < Y$

58. Aşağıdaki izohips haritasında belirtilen noktalardan hangi ikisi arasında yükselti farkı en azdır?

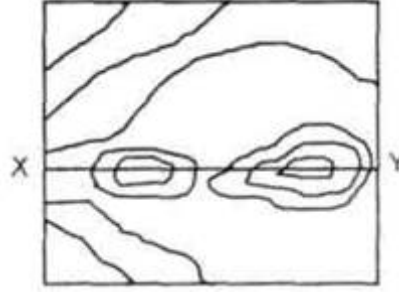
- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) III ve V

59. Aşağıdaki izohips haritasında hangi iki nokta arasındaki yükselti farkı en fazladır?

- A) M ve N
- B) K ve P
- C) L ve M
- D) N ve L
- E) P ve M

60. Aşağıdaki izohips haritasında X-Y doğrultusunda çıkarılacak profil, aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)
- E)

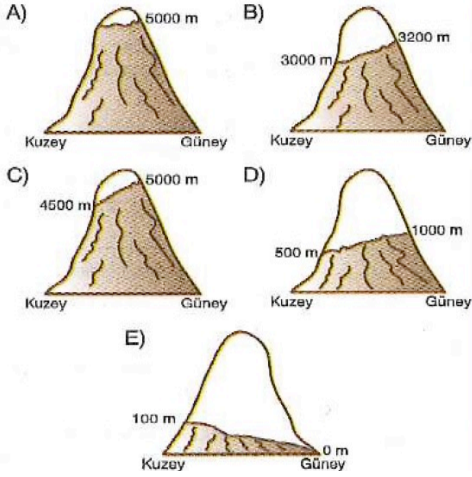
61-

Aşağıdakilerden hangisinin oluşumunda atmosferin etkisi en azdır?

- A) Güneş'ten gelen zararlı ışınların tutulmasında
- B) Kış mevsiminin, yaz mevsimine göre daha soğuk olmasında
- C) Meteorolojik olayların oluşmasında
- D) Gölgede kalan yerlerin aydınlık olmasında
- E) Meteorların parçalanmasında

62-

Aşağıda kuzey ve güney yamaçlarındaki kalıcı kar sınırları verilen beş yöreden hangisinin diğerlerine göre **daha kuzeyde** olduğu söylenebilir?

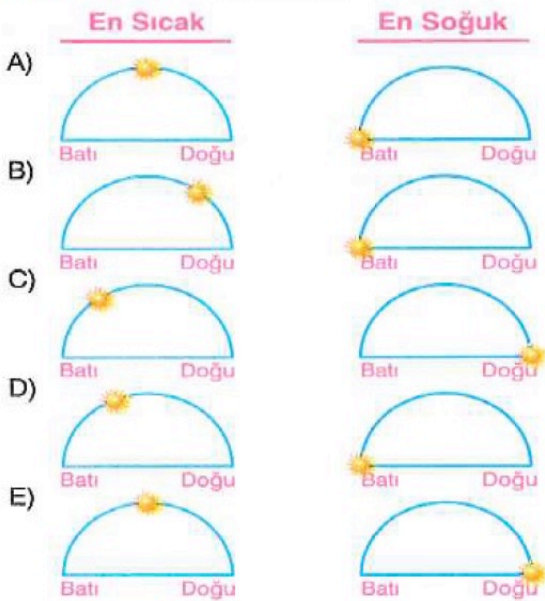
63-

Yıl boyunca güneyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürdüğü bir yöre için aşağıdakilerden hangisi **kesindir**?

- A) Güney Yarım Küre'de yer alır.
B) Yer şekilleri engebeldir.
C) Ortalama yükseltisi azdır.
D) Ilıman bir iklime sahiptir.
E) Yaz sıcaklıkları fazladır.

64-

Güneş ufuk düzleminde aşağıdaki konumlardan hangisini aldığına günün **en sıcak** ve **en soğuk** saatleri yaşanır?

65-

Yukarıdaki haritada numaralandırılan hangi yöreler arasındaki sıcaklık farkının nedeni **karasallıktır**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

66-

Aşağıdaki tabloda, beş farklı merkezin gündüz ve gece sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Merkez	Gündüz Sıcaklık Ortalaması (°C)	Gece Sıcaklık Ortalaması (°C)
I	24	20
II	19	6
III	22	10
IV	30	-5
V	15	0

Tablodaki bilgilere göre, verilen merkezlerin hangisinde nem miktarının diğerlerine göre **daha az** olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

67-

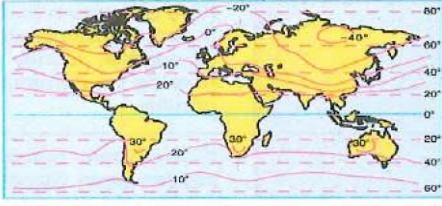
Aşağıdaki tabloda, beş merkezin aynı anda ölçülen gerçek sıcaklıkları ile deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklıkları verilmiştir.

Merkez	Gerçek Sıcaklık (°C)	İndirgenmiş Sıcaklık (°C)
I	0	5
II	2	10
III	4	20
IV	8	15
V	10	12

Tablodaki bilgilere göre, bu merkezlerden hangileri arasındaki yükselti farkı **daha fazladır**?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve V

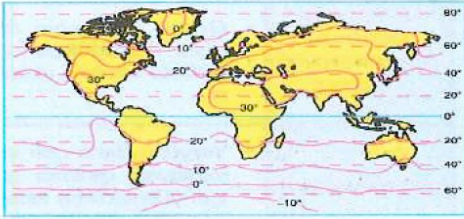
Aşağıda Dünya ocak ayı indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Buna göre, haritadaki bilgilerden yararlanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- En soğuk yerler yükseltinin fazla olmasından dolayı Asya'nın iç kesimlerinde görülür.
- Güney Yarım Küre'de sıcaklık farkı daha fazladır.
- En sıcak yerler Güney Yarım Küre'de dönenceler çevresindeki karalar üzerinde görülür.
- İzoterm eğrileri Kuzey Yarım Küre'de paralellere daha uygun uzanırlar.
- İzoterm eğrileri Kuzey Yarım Küre'de karalar üzerinde kuzeye doğru saptmıştır.

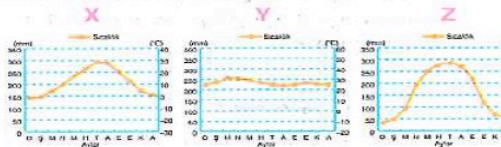
Aşağıda Dünya'nın temmuz ayı indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Buna göre, haritadaki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- En düşük sıcaklıklar Kuzey Yarım Küre'de görülür.
- İzoterm eğrileri Kuzey Yarım Küre'de karalar üzerinde kuzeye doğru saptmıştır.
- 20°C izotermi Kuzey Amerika'nın batı kıyılarında güneye doğru saptmıştır.
- Güney Yarım Küre'de 30°C izotermi görülmez.
- İzoterm eğrileri Kuzey Yarım Küre'de daha fazla saptmaya uğramıştır.

Aşağıda X, Y ve Z yörelerinin aylık ortalama sıcaklıkları verilmiştir.

X, Y ve Z yörelerinin yer aldıkları sıcaklık kuşakları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

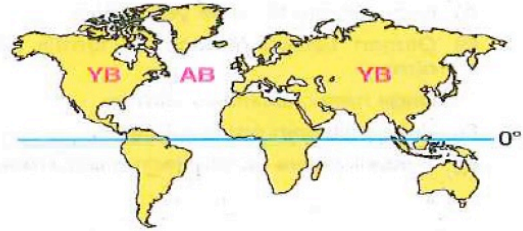
X	Y	Z
A) İliman Kuşak	Sıcak Kuşak	Soğuk Kuşak
B) İliman Kuşak	Soğuk Kuşak	Sıcak Kuşak
C) Sıcak Kuşak	İliman Kuşak	Soğuk Kuşak
D) Sıcak Kuşak	Soğuk Kuşak	İliman Kuşak
E) Soğuk Kuşak	Sıcak Kuşak	İliman Kuşak

Sıcaklıkla basınç ters orantılıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu bilgiyle açıklanamaz?

- Ekvator'da termik alçak basınç alanının oluşması
- Yaz mevsiminde karalar üzerinde alçak basınç alanının oluşması
- Kutuplarda termik yüksek basınç alanının oluşması
- Kış mevsiminde karalar üzerinde yüksek basınç alanının oluşması
- 30° enlemlerinde yüksek basınç alanının oluşması

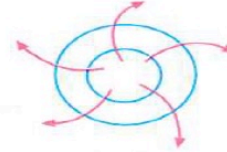
Aşağıdaki haritada, bazı bölgelerin basınç durumları gösterilmiştir.

Buna göre, basınç durumlarının gösterildiği ay aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- Temmuz
- Ocak
- Haziran
- Nisan
- Ağustos

Aşağıdaki şekilde, bir basınç merkezinin yatay yönlü hava hareketleri gösterilmiştir.

Buna göre, basınç merkezi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

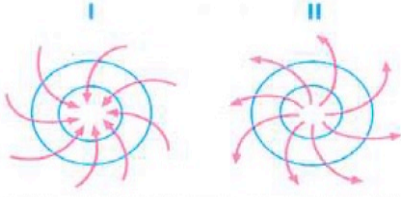
- Dinamik yüksek basınç alanıdır.
- Alçalıcı hava hareketleri görülür.
- Bulutluluk oranı fazladır.
- Gece ısı kaybı azdır.
- Güney Yarım Küre'de yer alır.

Aşağıdakilerden hangisi, bir yörede alçak basınç görüldüğünü kesinlikle kanıtlar?

- Kuzey Yarım Küre'de yer alması
- Oluşan basınç merkezinin termik kökenli olması
- Bağıl nem oranının az olması
- Yer şekillerinin engebeli olması
- Yükselici hava hareketlerinin görülmesi

75-

Aşağıdaki şekillerde, iki farklı sürekli basınç merkezindeki rüzgârların esiş yönleri verilmiştir.

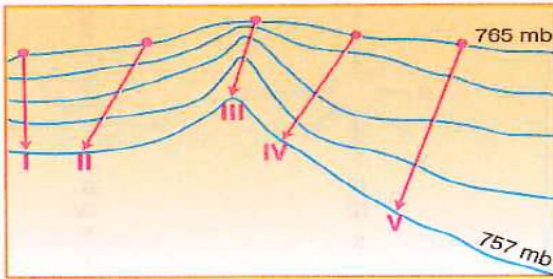

Buna göre, verilen basınç merkezleri ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi kesin değildir?

- A) Basınç merkezlerinin yer aldıkları yarım küreler birbirinden farklıdır.
 B) I. merkez alçak, II. merkez yüksek basınç merkezidir.
 C) Her iki basınç merkezi de termik nedenlerle oluşmuştur.
 D) I. merkezde yükselici, II. merkezde alçalıcı hava hareketleri etkilidir.
 E) Basınç merkezlerindeki bulutluluk oranları birbirinden farklıdır.

76-

Aşağıda, deniz seviyesindeki bir bölgenin eş basınç haritası verilmiştir.

Buna göre, hangi ok yönünde esen rüzgârın hızı diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

77-

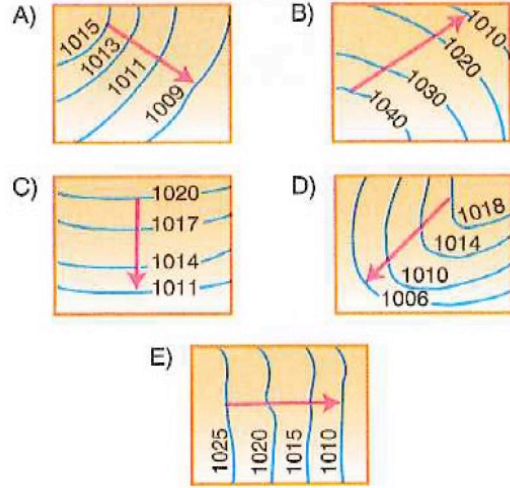
- I. Deniz meltemi
 II. Yaz musonu
 III. Kara meltemi
 IV. Kış musonu

Yukarıdaki rüzgârlardan hangilerinin oluşumunda atmosfer basıncının gün içinde değişmesi etkili olmuştur?

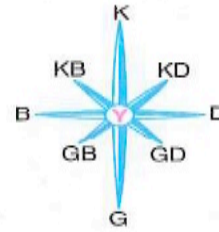
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

78-

Aşağıda eş basınç haritası verilen yörelerde, numaralanmış oklar yönünde estiği düşünülen rüzgârlardan hangisinin diğerlerine göre daha hızlı estiği söylenebilir?

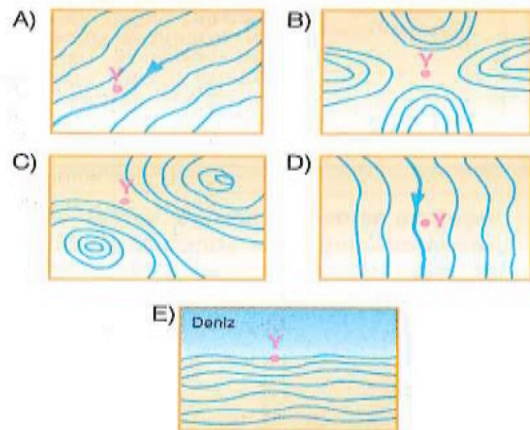

79-

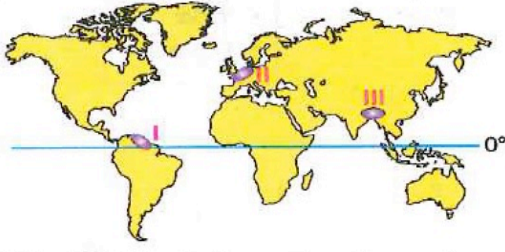

Yukarıda Y merkezinin yıllık ortalama rüzgâr frekans gülü verilmiştir.

Buna göre, Y merkezinin aşağıda eş yükselti eğrileri yöntemiyle çizilmiş topoğrafya haritalarının hangisinde yer aldığı söylenebilir?

80-

Yukarıdaki haritada verilen numaralanmış yörelerde etkili olan rüzgârlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

I	II	III
A) Alize	Batı	Muson
B) Batı	Muson	Alize
C) Alize	Muson	Batı
D) Batı	Alize	Muson
E) Muson	Batı	Alize

81-

- I. Muson
- II. Karayel
- III. Batı
- IV. Alize

Yukarıda verilen rüzgârlardan hangilerinin, etkili oldukları yerlere yıl boyunca yağış getirdiği söylenemez?

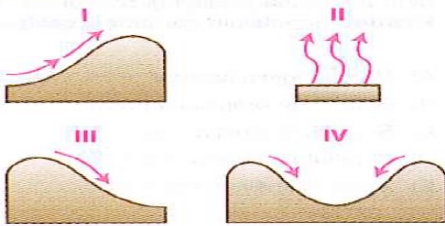
A) I ve II	B) I ve III	C) II ve III
D) II ve IV	E) III ve IV	

82-

Bağıl nem oranının fazla olduğu bir yörede, aşağıdakilerden hangisinin az olması beklenmez?

- A) Sıcaklık farkının
- B) Buharlaşma oranının
- C) Nem açığının
- D) Basınç değerlerinin
- E) Yağış ihtimalinin

83-

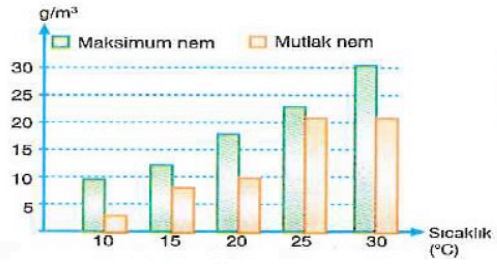

Yukarıda esme yönü ve ortamı verilen hava kütlelerinden hangilerinin bağıl nemi artırması beklenmez?

A) I ve II	B) I ve III	C) II ve III
D) II ve IV	E) III ve IV	

84-

Aşağıdaki grafikte, beş farklı sıcaklıktaki havanın mevcut su buharı miktarı ile taşıyabileceği maksimum su buharı miktarı gösterilmiştir.

Yukarıdaki hava kütlelerinde sıcaklığın azalması durumunda öncelikle kaç derecedeki hava kütlelerinin yağış bırakması beklenir?

- A) 10 B) 15 C) 20 D) 25 E) 30

85-

- I. Termik alçak basınç alanlarında yükselen
 - II. Dağlardan deniz kıyısına doğru alçalan
 - III. Cephe boyunca yükselen
 - IV. Dinamik yüksek basınç alanlarında alçalan
- Yukarıdaki hava hareketlerinden hangileri havanın nem açığını artırır?

A) I ve II	B) I ve III	C) II ve III
D) II ve IV	E) III ve IV	

86-

Yıl boyunca sadece yükselme yağışlarının görüldüğü bir yörede,

- I. çiy,
- II. kırağı,
- III. kırç

yoğunlaşma türlerinden hangilerinin görülmesi beklenmez?

A) Yalnız I	B) Yalnız II	C) Yalnız III
D) I ve II	E) II ve III	

87-

Aşağıda bir yörede görülen hava olayları verilmiştir.

Bu yöre ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

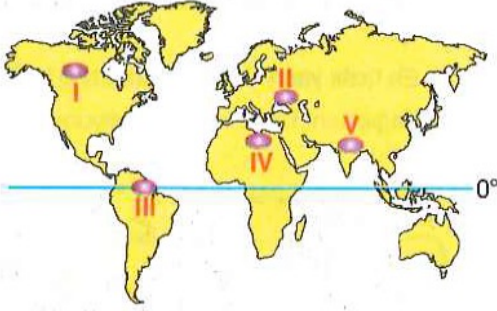
- A) Yer şekilleri engebelidir.
- B) İliman kuşakta yer alır.
- C) Havadaki maksimum nem miktarı yıl boyunca fazladır.
- D) Sürekli termik yüksek basınç kuşağında yer alır.
- E) Yer şekillerinin uzanışı rüzgâr yönüne diktir.

88-

Ekvatorial iklimde 0 – 1000 metre arasında, nüfusun seyrek olmasındaki temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıcaklığın ve nemliliğin yüksek olması
- B) Yağış miktarının fazla olması
- C) Ormanların geniş yer kaplaması
- D) Yer şekillerinin engebeli olması
- E) Akarsu rejimlerinin düzenli olması

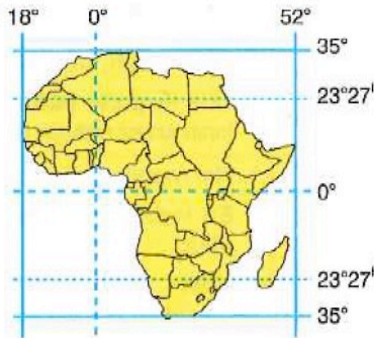
89-

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yörelerden hangisi denizlerden gelen rüzgârlarla yaz mevsimi boyunca yağış alır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

90-

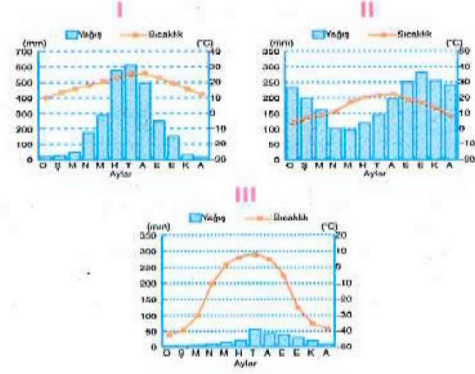

Matematik konumu dikkate alındığında, aşağıdaki iklim tiplerinden hangisinin Afrika Kıtası'nda görüldüğü söylenemez?

- A) Ekvatorial
- B) Akdeniz
- C) Okyanusal
- D) Savan
- E) Çöl

91-

Aşağıda üç farklı iklim tipinin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.

Buna göre, söz konusu yörelerde görülen iklim tipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gösterilmiştir?

I	II	III
A) Muson	Okyanusal	Tundra
B) Savan	Okyanusal	Karasal
C) Muson	Ekvatorial	Karasal
D) Savan	Ekvatorial	Karasal
E) Muson	Okyanusal	Kutup

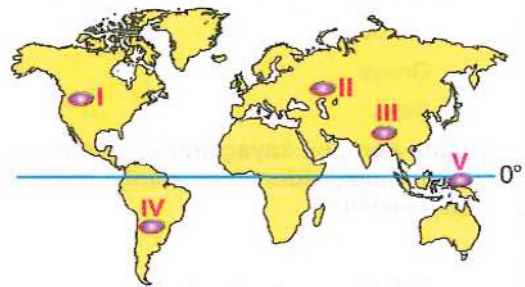
92-

- I. Andezit
- II. Granit
- III. Bazalt
- IV. Siyenit

Yukarıdaki kayalardan hangileri mağmanın yerin derinliklerinde soğuması sonucunda oluşmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

93-

Yukarıdaki haritada, numaralarla gösterilen yörelerin hangisinde sima katmanının diğerlerine göre daha kalın olduğu söylenebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

94-

Yeryüzünü oluşturan kayalar dış kuvvetler tarafından ufalanır ve taşınır. Taşınan malzemeler akarsu, göl, deniz ve okyanus tabanları ile çukur alanlarda tabakalar hâlinde biriktirilir. Bu tabakalar zaman içinde sıkışarak kayalara dönüşür.

Buna göre, aşağıdaki kayalardan hangisi yukarıdaki açıklamaya örnek olarak gösterilebilir?

- A) Kum taşı B) Granit C) Şist
D) Obsidyen E) Mermer

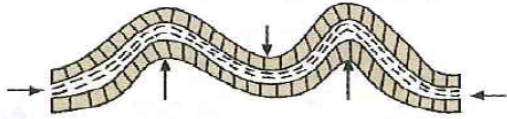
95-

Aşağıdakilerden hangisi, diğerlerinden farklı bir jeolojik zamanda oluşmuştur?

- A) Alp kıvrımları
B) Kuzey Anadolu Dağları
C) Atlas Okyanusu
D) Yıldız Dağları
E) Linyit yatakları

96-

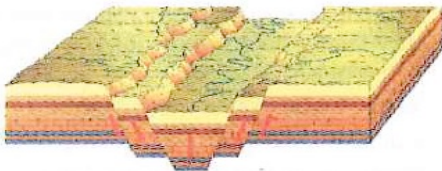
Aşağıda, bir yer şeklinin kesiti verilmiştir.

Yukarıdaki yer şekli ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Esnek olmayan sert yapıdaki tabakalardan oluşmuştur.
B) Oluşumunda yan basınçlar etkili olmuştur.
C) Antiklinaller yükselen kısımları oluşturur.
D) Kıvrılma sonucu oluşmuştur.
E) Tortul tabakaların sıkışması sonucunda oluşmuştur.

97-

Yukarıda gösterilen yer yapısının aşağıdaki yörelerin hangisinde görülme olasılığı diğerlerine göre daha yüksektir?

- A) Konya B) Rize C) İzmir
D) Edirne E) Antalya

98-

Aşağıdakilerden hangisinin volkanik arazilerde görülmesi beklenmez?

- A) Maar B) Tuf C) Krater
D) Kaldere E) Senklinal

99-

İskandinav Yarımadası'nın her yıl 5 - 10 mm yükselmesinde,

- I. akarsu aşındırması,
II. buzul erimesi,
III. akarsu biriktirmesi,
IV. volkanik patlama
- durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

100-

Yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yörelerin hangisinde grabenlerin diğerlerine göre daha fazla görüldüğü söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

101-

- I. Fay hatları
II. Taş kömürü
III. Kaplıcalar
IV. Aktif volkanik alanlar

Yukarıdakilerden hangilerinin deprem riskinin fazla olduğu yerlerde görülmesi beklenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

102-

Soğuk Kuşak'ta aşağıdaki toprak tiplerinden hangisinin yaygın olduğu söylenebilir?

- A) Regosol B) Moren C) Alüvyal
D) Litosol E) Löss

103-

- I. Terra-rossa
 - II. Laterit
 - III. Tundra
 - IV. Kahverengi ve kestane renkli bozkır
- Yukarıdaki toprak tiplerinden hangilerinin Orta Kuşak'ta görülmesi **beklenmez**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

104-

Aşağıda beş farklı ülke gösterilmiştir.

Buna göre, bu ülkelerde oluşan toprak tipleri aşağıdakilerin hangisinde **yanlış** olarak eşleştirilmiştir?

- A) Brezilya → Laterit
B) İngiltere → Kahverengi orman
C) Cezayir → Çöl
D) Hindistan → Tundra
E) Güney Afrika Cumhuriyeti → Terra-rossa

105-

Aşağıdaki toprak tipi - doğal bitki örtüsü eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Çernezyom → Çayır
B) Terra - rossa → Maki
C) Laterit → Yağmur ormanları
D) Tundra → İğne yapraklı ormanlar
E) Kahverengi ve kestane renkli bozkır → Step

106-

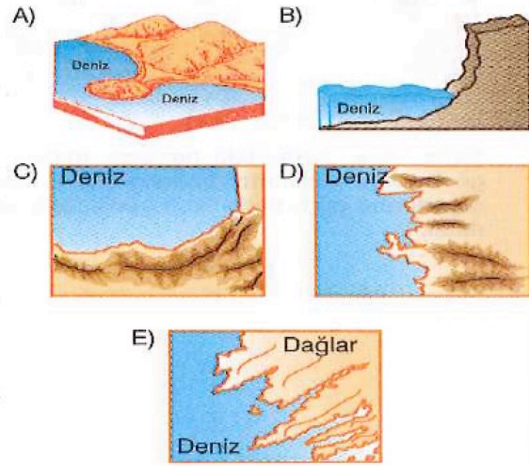

Yukarıdaki yer şeklinin aşağıda özellikleri verilen yerlerin hangisinde görülme olasılığı diğerlerine göre **daha yüksektir**?

- A) Yıllık sıcaklık farkının az, yağış miktarının fazla olduğu yerlerde
B) Günlük sıcaklık farklarının fazla, bitki örtüsünün cılız olduğu yerlerde
C) Yüzey şekillerinin engebeli, yağış rejiminin düzenli olduğu yerlerde
D) Yıllık sıcaklık farkının az, yağış rejiminin düzenli olduğu yerlerde
E) Yüzey şekillerinin engebeyesiz, bitki örtüsünün gür olduğu yerlerde

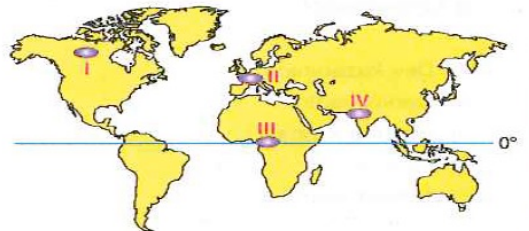
107-

Aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşumunda dalga biriktirmesi etkili olmuştur?

108-

Akarsu rejimini etkileyen en önemli faktör yağış rejimidir.

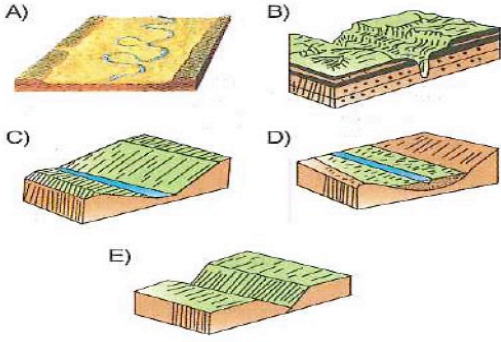

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralarla gösterilen yörelerin hangilerinde akarsu rejimleri diğerlerine göre **daha düzenlidir**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

109-

Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin akarsu kaynağına **daha yakın** yerde oluşması beklenir?

110-

Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin denge profiline ulaşan bir akarsuda görülmesi beklenir?

- A) Çentik vadi
- B) Boğaz vadi
- C) Dev kazanı
- D) Plato
- E) Peneplen

111-

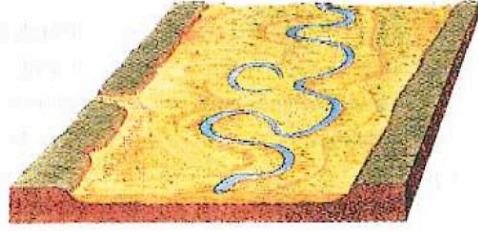

Yukarıdaki yer şeklinin oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu **söylenemez**?

- A) Cılız bitki örtüsünün
- B) Karstik arazinin
- C) Eğimli arazinin
- D) Sel sularının
- E) Volkanik kayaların

112-

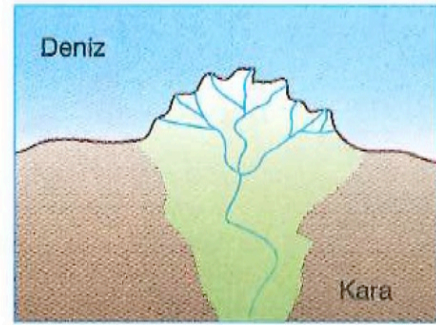
Aşağıda bir yörenin yer şekli kesiti verilmiştir.

Verilen yer şekli kesitine dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşamaz**?

- A) Akarsu, zamanla yatak değiştirmiştir.
- B) Akarsuyun vadi tabanında alüvyal topraklar yaygındır.
- C) Akarsuyun akış hızı azdır.
- D) Yörede yükselti güneyden kuzeye doğru gidildikçe azalır.
- E) Akarsuyun gerçek uzunluğu ile kuş uçuşu uzaklığı arasındaki fark fazladır.

113-

Yukarıdaki yer şeklinin oluştuğu yöre ile ilgili,

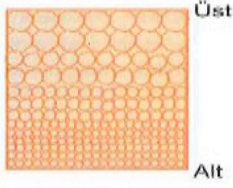
- I. Akarsu havzalarında erozyonun şiddeti fazladır.
- II. Kıyılarında gelgit genliği azdır.
- III. Akarsu yatağında çözünebilir kayalar yaygındır.

yargılarından hangilerine **ulaşamaz**?

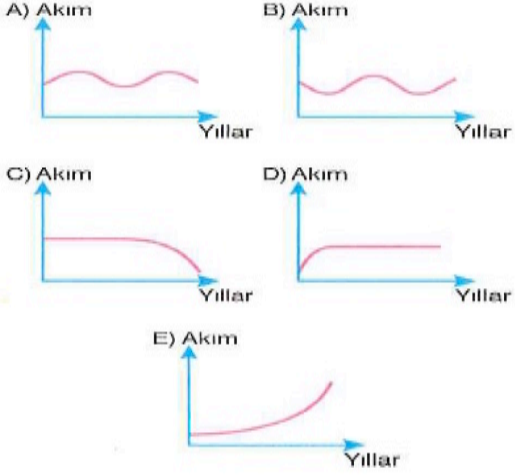
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

114-

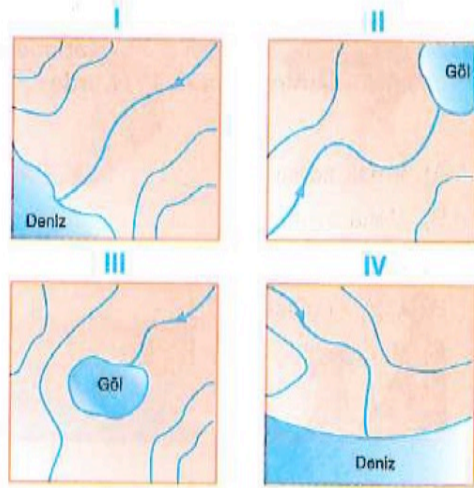
Aşağıda, akarsuyun biriktirme yolu ile oluşturduğu bir yer şeklinin kesiti verilmiştir.

Akarsu biriktirmesiyle oluşan yer şeklinin yapısının akarsu akımıyla ilgili olduğu düşünüldüğünde, bu akarsuyun akım eğrisinin aşağıdakilerden hangisi gibi olması beklenir?

Aşağıda dört farklı yöre nin topoğrafya haritası verilmiştir.

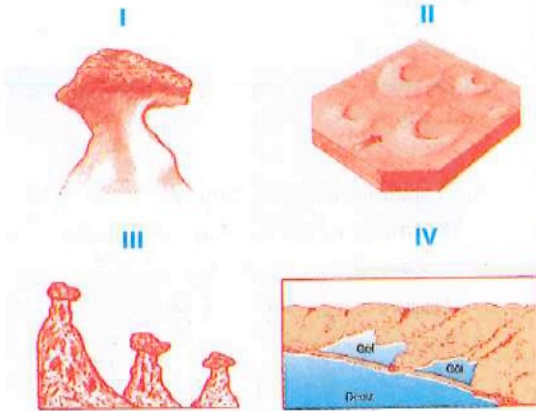
Buna göre, yukarıdaki yörelerde bulunan akarsulardan hangilerinin kapalı havza içinde yer aldığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

117-

115-

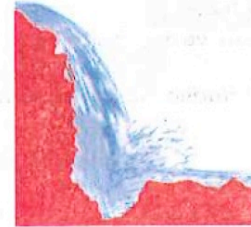
Aşağıda dört farklı yer şekli gösterilmiştir.

Buna göre, yukarıdaki yer şekillerinden hangileri rüzgâr biriktirmesi sonucunda oluşmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

Aşağıda, akarsu aşındırması ile oluşan bir yer şekli gösterilmiştir.

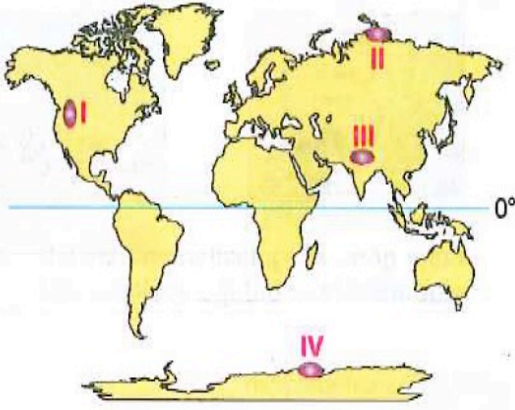

Yatağında bu yer şeklinin bulunduğu bir akarsu ile ilgili,

- I. Rejimi düzenlidir.
II. Akış hızı fazladır.
III. Deprem riski yüksektir.
yargılarından hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

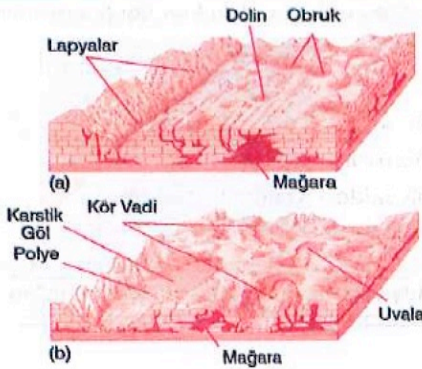
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Yüksek dağların zirvelerini örten buzullar takke buzulunu oluşturur.

Buna göre, yukarıdaki haritada numaralanmış yörelerin hangilerinde takke buzulu görülmez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Yukarıdaki yer şekillerinin yaygın olarak görüldüğü bir bölgeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Tarıma elverişli araziler azdır.
B) Yer altı suyu potansiyeli fazladır.
C) Kireçli kayalar yaygındır.
D) Göçme depremi riski fazladır.
E) Sürekli birikim alanıdır.

Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda buzulların etkili olduğu söylenemez?

- A) Dev kazanı
B) Hörgüç kaya
C) Sirk gölü
D) Sander ovası
E) Moren seti

1. D		58. B
2. D		59. B
3. E		60. D
4. C		
5. A		
6. C	61-B	
7. D		
8. B	62-D	
9. C		
10. A	63-A	
11. D		
12. E	64-C	
13. D		
14. D	65-E	
15. E		
16. B	66-D	
17. E		
18. E	67-E	
19. A		
20. C	68-C	
21) A	69-A	
22) A		
23) A	70-A	
24) A		
25) E	71-E	
26) D		
27) A	72-B	
28) B		
29) D	73-B	
30) E		
31) B	74-E	
32) C		
33) C	75-C	
34) D		
35) E	76-E	
36) D		
37) E	77-B	
38) D		
39) D	78-B	
40) B		
41. D	79-D	
42. A		
43. A	80-A	
44. C		
45. A	81-B	
46. D		
47. C	82-E	
48. C		
49. D	83-E	
50. D		
51. B	84-D	
52. A		
53. C	85-D	
54. A		
55. D	86-E	
56. A		
	87-B	

88-A

119-E

89-E

120-A

90-C

91-A

92-E

93-E

94-A

95-D

96-A

97-C

98-E

99-B

100-C

101-B

102-B

103-C

104-D

105-D

106-B

107-A

108-C

109-B

110-E

111-B

112-D

113-C

114-E

115-B

116-C

117-B

118-D

DİN KÜLTÜRÜ

1.Sözlükte “gücü yetmek, planlamak, ölçü ile yapmak, şeklini ve niteliğini belirlemek” gibi anlamlara gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tekvin B) Kader C) Kudret D) Kaza
E) Mizan

2. Aşağıdakilerden hangisi evrende gözlemlediğimiz kadere örnek gösterilemez?

- A) Mevsimlerin oluşması
B) Atmosferdeki gaz miktarı
C) Ay’ın dünya etrafında dönmesi
D) Ozon tabakasının delinmesi
E) Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi

3.“Allah’ın ezelde takdir ettiği şeylerin zamanı geldiğinde meydana gelmesi” anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaza B) Tevekkül C) İrade D) Ecel
E) Mizan

4.İslam’da kader inancı Allah’ın, insanın davranışlarını belirlediği anlamına gelmez. Şayet böyle olsaydı insan sorumlu da tutulmazdı. Hâlbuki insan irade sahibi, davranışlarından sorumlu ve hür bir varlıktır. Dolayısıyla Allah, insanın davranışlarını sınırlamamıştır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade sahibi varlıkların en önemlisi insandır.
B) Allah, insanların davranışlarını önceden belirlemiştir.
C) İnsanlar kader dolayısıyla yaptıklarından sorumlu değildir.
D) Kader, insanın olumlu davranışlar yapmasını engeller.
E) Kader, yaptıklarımızdan dolayı sorumlu olmayacağımız anlamına gelmez.

5.“De ki: Hak Rabb’inizdendir. Öyle ise dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin...” (Kehf suresi, 29. ayet)

Bu ayette insanın hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

- A) İrade sahibi olmasına
B) Tevekkül sahibi olmasına
C) İhtiyaçları olmasına
D) İnanmaya açık olmasına
E) Maddiyata önem vermesine

6.“Kuşkusuz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer suresi, 49. ayet)

Bu ayette vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir.

- A) Rızık B) Kader C) Tevekkül
D)Tedbir E) İhlas

7. "Göğü, Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahman suresi, 7 ve 8. ayetler)

"Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)

"Güneş kendisi için belirlenen yerde (yörüngede) akar (döner). İşte bu Aziz ve Âlim Allah'ın takdiridir." (Yasin suresi, 38. ayet)

Verilen ayetler birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kainatta kusursuz bir denge vardır.
- B) İslam dini bilim ve teknolojiye ışık tutar.
- C) Kur'an, akıl ve bilim ile çelişmemektedir.
- D) Evrendeki düzen insanlar tarafından idare edilmektedir.
- E) Evrende her şey belirli yasalar çerçevesinde gerçekleşmektedir.

8. Aşağıdakilerin hangisinde insanın iradesi söz konusu değildir?

- A) Din tercihinde
- B) İbadet etmekte
- C) Ahlaklı olmakta
- D) Başarılı olmada
- E) Doğduğu kültürde

9. "Göğü, Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) O koydu. Sakın dengeyi bozmayın." (Rahman suresi, 7 ve 8. ayetler)

Bu ayette verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sağlıklı olmak
- B) Düzenli olmak
- C) Çevreyi korumak
- D) İradeyi doğru kullanmak
- E) Uzay çalışmaları yapmak

10. İnsan, iyilik ve kötülük işleyecek bir yetenekte yaratılmış, kendisine düşünme yeteneği (akıl), tercih etme bilinci (irade) ve bu tercihini eyleme dönebilecek bir güç verilmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan irade sahibi bir varlıktır.
- B) İnsan aklını kullanmada özgürdür.
- C) İnsan, aklıyla iyiyi kötünden ayırt edebilir.
- D) Akıl ve irade, insanın düşünerek tercihte bulunmasına imkan vermektedir.
- E) İnsanın kötülüğü seçmesi alın yazısında önceden yazılmış olmasının sonucudur.

11. Aşağıdakilerden hangisinde aklın fonksiyonlarından söz edilmemektedir?

- A) İdeal olanı tercih etmek
- B) Canlılara merhamet etmek
- C) İyiyi kötüyü ayırt edebilmek
- D) Fayda ve zararı düşünebilmek
- E) Sebep sonuç ilişkisi kurmak

12. Aşağıdakilerden hangisi insanın kaderini etkileyen unsurlardan biri değildir?

- A) Özgürlüğünün olması
- B) Akıllı bir varlık olması
- C) İcad yeteneğinin olması
- D) Eylemlerinden sorumlu olması
- E) Düşünebilme yeteneğinin olması

13. "Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir..." (Şura suresi, 30. ayet)

Bu ayette insan ile ilgili olarak vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnanan bir varlıktır.
- B) Akıllı bir varlıktır.
- C) Özgür bir varlıktır.
- D) Sorumlu bir varlıktır.
- E) Düşünen bir varlıktır.

14. "Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemesiz..." (Bakara suresi, 286. ayet)

Bu ayetin verdiği mesaja uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşleyen demir ışıldar.
- B) Sakla samanı gelir zamanı
- C) Damlaya damlaya göl olur.
- D) Allah dağına göre kar verir.
- E) Ayağını yorganına göre uzat.

15. "Kim zerre kadar hayır işlemişse onu görür. Kim de zerre kadar şer işlemişse onu görür." (Zilzal suresi, 7 ve 8. ayetler)

Bu ayetlere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnsan, yaptığı iyi ve kötü işlerden sorumludur.
- B) Yapılan en küçük kötülüğün karşılığı olacaktır.
- C) Yapılan en küçük iyiliğin karşılığı olacaktır.
- D) Yapılan hiçbir şey gizli kalmayacaktır.
- E) Küçük günahlar dikkate alınmayacaktır.

16. Aşağıdakilerden hangisi kader ile ilişkili olan kavramlardan biri değildir?

- A) Tevekkül B) Rızık C) Ecel D) İbadet
- E) Hayır-Şer

17. Bütün canlılara Allah tarafından verilen maddi ve manevi nimetlerdir.

Tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rızık B) Ecel C) Emel D) Ezel
- E) Makam

18. Aşağıdakilerden hangisi kader kavramının kelime anlamlarından biri değildir?

- A) Güç yetirme
- B) Tayin etme
- C) Teslim olma
- D) Miktar
- E) Ölçü

19. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) "Hiç kimse yok ki ölümü Allah'ın elinde olmasın. (Ölüm) belli bir süreye göre yazılmıştır..." (Al-i İmran suresi, 145. ayet)
- B) "Her canlı ölümü tadacaktır..." (Ankebut suresi, 57. ayet)
- C) "Sizi bir çamurdan yaratan sonra ölüm zamanını takdir eden ancak O'dur..." (En'am suresi, 2. ayet)
- D) "Göklerin ve yerin ve içindeki her şeyin mülkiyeti Allah'ındır. O her şeye hakkıyla kadirdir." (Maide suresi, 120. ayet)
- E) "Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri gelince ne bir an geri kalırlar ne de bir an ileri gidebilirler." (A'raf suresi, 34. ayet)

20. "Allah geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar; güneş ve ayı emri altına almıştır. Her biri belirtilmiş bir süreye kadar akıp gider..." (Fatır suresi, 13. ayet)

Bu ayetteki altı çizili kısım aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Tevekkül
- B) Rızık
- C) İhsan
- D) Sabır
- E) Ecel

21. "...Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven.Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever." (Âl-i İmran suresi, 159. ayet)

Bu ayet aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Rızık B) Tevekkül C) Kalp D) İtaat
E) Ecel

22. "Kim hidayet yolunu seçerse, bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur; kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkar, başkasının günah yükünü üslenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz." (İsra suresi, 15. ayet)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Doğruluktan ayrılmamak gerektiğine
B) İnsanın iradesine yön verebilmesine
C) Peygamberlere iman etmek gerektiğine
D) İbadetleri zamanında yapmak gerektiğine
E) Başkasının günahına ortak olunmayacağına

23.Aşağıdakilerden hangisi kişinin sorumluluk alanı içindedir?

- A) Doğum tarihi B) İnancı C) Ana-babası
D)Cinsiyeti E) Akıl sahibi olması

24.Hiz. Ömer, şam'a yakın bir bölgede bulaşıcı veba salgını olduğu için oraya girmek istememiştir. Arkadaşlarının kaderden kaçılmayacağı iddiası üzerine, Hiz. Ömer'in verdiği cevap kader konusunda bize ışık tutmaktadır.

Bu parçaya göre Hiz. Ömer'in verdiği cevap aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Oradan uzak durmak da kaderdir.
B) Hastalığın bulaşması da kaderimizdir.
C) Hastalığa teslim olup beklemek de kaderimizdir.
D) Hastalıktan kaçılmaz yapacak bir şeyimiz yoktur.
E) Elimizden geleni yapmamıza gerek yoktur, bu da kaderimizdir.

25.Aşağıdaki cümlelerden hangisi insanın sahip olduğu özellikler bakımından doğru **değildir?**

- A) İnsan, aklını kullanmak zorundadır.
B) İnsan, çalışmasının karşılığını görür.
C) İnsan, özgürlüğu oranında sorumludur.
D) İnsan, gücü nispetinde sorumlu tutulabilir.
E) İnsan, sorumluluklarını başkasına devredebilir

26.Aşağıdakilerden hangisi evren açısından kader anlayışının bir görüntüsü değildir?

- A) Güneşin doğması
B) Ayın hâlleri
C) Çevre kirlenmesi
D) Yağmurun yağması
E) Gök gürültüsü

27. “Davranışlarımızın ve yaşadığımız olumsuzlukların sorumluluğu..... aittir.” cümlesindeki boşluğa aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilebilir?

- A) kadere B) büyüye C) şansa (talihe)
D) uğura E) bize

28. Peygamberimiz aşağıdaki ibadetlerden hangisinde kulun Allah’a en yakın olduğunu belirtmiştir?

- A) Namaz B) Oruç C) Zekât D) Hac
E) Kurban

29. “Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler. Biz sizi Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz (derler).”
(İnsan suresi, 8,9 ayetler.)

Yukarıdaki ayetlerde vurgulanan ahlaki özellik aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Sabır B) Şükür C) Diğerkâmlık D) Tevazu
E) Cesaret

30. “... Allah’a korkuyla ve ümitle dua edin. Muhakkak ki iyilik edenlere Allah’ın rahmeti çok yakındır.” (A’râf suresi, 56. ayet)

Bu ayette dua ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Belli şekillerde yapıldığı
B) İnsanı huzura kavuşturacağı
C) İçtenlikle yapılması gerektiği
D) İnsana iyilik olarak yansıtacağı
E) İyilikle birlikte yapılması gerektiği

CEVAPLAR

- 1-B
2-D
3-A
4-E
5-A
6-B
7-D
8-E
9-C
10-E
11-B
12-C
13-D
14-D
15-E
16-D
17-A
18-C
19-D
20-E
21-B
22-C
23-E
24-A
25-E
26-C
27-E
28-A
29-C
30-C